

اقسا قالدك

اقل سوزى

بارش ابدؤ لماسیح

ББК 84.4 (5 Ту)

А 14

Абдулмасих Б.

А 14 Ақсақалдың ақыл сөзі. -

Астана, 2001. - 112 бет.

ISBN 9965-571-03-1

وسى شعارما – كوبىتى كورسپ، ومىردىن مول تاجىرىبىه
جىناب، قۇداي سوزىنەن ئۇيرەنگەندەرسن زەردەسىنە تۈيگەن
زىالى قاريانىڭ كەينىڭى ۇرپاقتارعا باعشتىاعان انىل – كەڭسى.
قوسىمشا بولىمده باتالار مەن ئىنلاجاتтар، زابۇر جىرلارى مەن
ناقىل سوزىدەردىن ۇزىگىدىلەر جىناقتالىغان. كىتاب قۇدايىغا
جاڭىدار، ادال ئىمىز سۈرگىسى كەلگەن قالىڭ وقىرمان
قاۋىمغا ارناالغان.

А 4703000000

00(05)-01

ББ 84.4 (5 Ту)

ISBN 9965-571-03-1

© جاڭا ئىمىز باسپاسى، سىتامبىر 1993

© بارىش ابىۋلماسىخ، استانا 2001

العى ئوز

حالقىمىزدا «اىسل ارىبىيدى، بىلىم تۈزبىيدى»

دەگەن اىسل ئوز بار. ال اىسل ئوز اتالى ئوز بولاتنى حاق. اتامز اماننان بەرى كۆپ جاساپ، كويتى كورگەن ئقادىرلى قارىالار قەلەرۇرپا ققا اتالى داباتالى سوزدەرسن قالدىرىپ، اقىلکە ئەس بەرگەن. قۇدايدىك قۇداي رۆحى دارىغان قاسىيەتتى اقساق الداردىك وسىيەتى بىزدى اردايىم اق جولغا سالىپ، شىنايى باقتىقا جەتكىزەدى.

قۇرمەتتى و قىرمان! الدىڭىزغا ئىنىلىپ و تىرعان ھېبەك

- حاق تاعالا جايىندىاعى اق قىراۋلى قاريانىڭ و مىرىلىك تۈجىرىمىدارى.

بارش ابىدۇلماسىح علىمنىڭ كويتەگەن سالاسىن

حاباردار، كەڭ اۇقىمدى عالىم. ول پالساپا، ماتەماتىقىا، تارىخ، قۇدايتاڭۇ، ادەبىيەت جانە شەت تىلdeرسن و قىپ، زەرتتەدى.

اقساقال ئوز و مىرسن ادامىدارعا شىندىق جولىن

كورسەتۈگە باعشتاپ، وزىنىڭ بىلىپ - و يېرەنگەندەرسن جاس وۇرپا ققا جەتكىزۈگە ئىيارغان. عالىم تىڭداۋشىلارنىجا جالعىز

ئىنى سالت - جورالىلاردى اتقارۋىدىك جەتكىلىكىسىز ھەننۇن وۇنىدىرۇغا ئادىي مان بەرەتىن. قايتا، جارتاقان يەمەن تىكەلەي

بايانىس جاساپ، ونىڭ ھەركىنە ساي و تىبасى مەن ھەلدىك

يىگىلىكتى، جان - جاقتى دامۇى ئوشىن اتسالىسىۋ قاجەت ھەننۇن اتاب كورسەتەتىن. ۋلاعاتىنى ۋستاز كويتەگەن عىلىمى كىتاپتار

مەن ماقلالار جازىپ قالدىرىدى. عىلىمغا قوشقان و سىندىاي زور ۋۇلەسى ئوشىن و عان قۇدايتاڭ جانە پالساپا عىلىمدارنىڭ

دوكتورى قۇرمەتتى اتاعى تابسۇ ھەتىلدى. توقسان بەس جاسقا

دەيىن عىلىمى ماجىلىستەرگە قاتىسىپ، پالساپا، قۇدايتاڭ جانە

تاریخ بويىشاكەڭ ئورىستى بىلىملىكەن ئولىسيپ، جاس
عالىمدارغا كەڭەس بەرسىپ ئۇرۇدى.

1993 جىلى ئۆزىنىڭ ئۇرۇز جىلدىق مەرھىي تۈمىن اتاب
وتىكەن ئادىرىلى ئۇستا زادى ئۆزىنىڭ بالالارى، نەممەرەلەرى،
شوبەرەلەرى مەن كۆپتەگەن شاکىرتەرى قىزۇ قۇتىقىتادى.
مەرھىي تۈمىن ئۆزاماي كۆز جۇمعان اقساقال
وسى ئېڭىنگى ئۇرپاق تارغا وسىيەتتە پ قالدىرىدى.

بەرۋى

جاراتقان يه - قۇداي تاعالا

ئېزدىك ئەملىرىمىزدىك ھەڭ ماڭىزدى ماسەلەلەرى
قۇدايمەن قاتىناسىمىزغا بايلانىستى. سوندىقتان مەن الدىمەن
جاراتقاننىڭ جايلى جانە ونى قالاي بىلۋىمىزگە بولاتىندىعى
جۈنىدە ايتقىم كەلەدى. قۇداي يە تۈرالى ئېلىمىز نەگىزىدە
ونىڭ بىزگە سىيلارغان قۇداي سوزىنەن باستاۋ الادى.

قۇدايدىك بولىمىسى ماڭىڭلىك، ونىڭ باستاماسى مەن
سوڭى بولۇرى مۇمكىن ھەممەس. جاراتقان يەمىز شەكسىز قۇدرەت
پەن اقىل - پاراساتقا يە. الەمەدەگى بارلىق جاراتلىس - كۆزگە
كورىنەتىنى دە، كورىنېيتنى دە ونىڭ بۇيرىغىمەن پايدا بولغان.
كۈن مەن اىغا، سان مىڭدەغان جۈلدۈزدارعا كوز سالغاندا،
جاراتلىغان عالامنىڭ ۇلىغىمى مەن كەرەمەتىن سەزىنەسىڭ.
سوندا ئەداۋىت پايىمامبار سىپەتتى جاراتقان يەگە ماقتاۋ ايتقىك
كەلەدى. پايىمامبار ئۇش مىڭ جىلداي بۇلسن تاماشا ماداقتاۋ
چىرلارىن جازىپ قالدىرغان.

«قۇدايدىك سالتاناتى ۇلىغىمن

اسپان الەمى اشىق پاش ھەتەدى،
ونىڭ قولىنىڭ كەرەمەت سىتەرسىن
اۋاکەڭىستىگى دە كورسەتەدى،
وسلاردى كۈن سايىن جارىyalap،
تۇندە دە بۇل ئېلىمدى مالىمەيدى.
سول «وندەرسىن ھەستىمەگەن» ئېرى ئىلى دە،
ھشقاندای ۇلت تاقالمايتىن بولادى».

(زاۋىر جىر. 19:19 – 3)

الىس عارش تۇڭىغىنىدەسى سانسىز كۆپ جۈلدۈزداردى
دا، جەر بەتىنەگى كىشكەنتاي گۈل كۈلتەلەرى مەن قىبىرلاغان

جاندیکته‌ردی ده تهک جاراتیپ قانا قویمای، سونمه‌من قاتار وز
قامقورلیعنایا السیپ تُورغان قُودایدیک دانالیسعی مه‌ن قُودرەتىنە
سوز جەتمەر مه‌ا جاراتقان يەنىڭ قۇدرەتى شەكسىز. ول نېھت
ەتكەننىڭ ئابارىن جاساي الادى. قۇدايدىك دۇنييە ئۇشىن
كۈزدەگەن سزگى ماقساتى بار. سونى جۇزەگە اسىرۇغا وغان
دشىكم بوكەت بولاالمىدى.

مەن قۇداي تاعالانىڭ قۇدرەتىمەن قاتار ونىڭ ادىلدىگى
مەن قاسىيەتتىلىكىنە دە تاڭعالامىن. ھەجەلەدە كوب تاڭىرىگە
سەنگەن گۈرهەكتەر مەن رىيمىتىكەر سول جالغان تاڭىرلەردى
كۇناكار پەندەلەر سىپەتتى بەينەلەگەن. ولاردى وتسىك ايتىپ،
ۇرلىق جاساپ، كىناسىز ادامداردىك قانىن توگىپ، زىناقورلىق
جاساپ، باسقا دا زۇلىمىدىقتارعا بارادى دەپ ويلاتىن. ال قۇداي
تاعالا سونداي قاتە پىكىرلەرددەن مۇلدەم وزگەشە! قۇداي سوزنىڭ
كۈپتەگەن جەرلەرنىدە جاراتقان يەنىڭ شەكسىز قاسىيەتتىلىكى
مەن كىيەلىلىكى باسم ايتىلىغان. دەمەك، جاماندىق اتاۋلى حاق
تاعالاعا تان نارسە ھەمس. قۇداي سوزنىدە بەرىلگەن مىنا وسىھەتكە
نازار اۋدارايىق! «قۇدايمىز جاراتقان يە - جالعىز قۇداي!
قۇداي يەڭىدى شىن جۇرەكتەن، بۇكىل جان دۇنييەڭمەن، بارلىق
اقيل - ويسىڭمەن، بار كۈش - قۋاتىڭمەن ئۇرىي!» (مارقا 12:29 - 30)
دەرتە زاماننىڭ وزىنە قۇدايدىك كۈلى پايىعامبارلارى دا ونىڭ
ئېرىتۇتاس ھەكەنسىن ۋاعىزداپ، قولدان جاسالغان ئاتاڭىز
بەينەلەرنى جانە سولارعا تابىناتىندارعا تۇبەگەيلى قارسى
شىققان.

ھەجەلەدە جاراتقان يەنىڭ ئېرى پايىعامبارى كورگەن ايانىدا
كۈكتەگى پەرشىتەلەردىك: «بۇكىل الەمنىڭ يەسى - اردايىم
بولىپ كەلگەن، ماڭگى بار جانە بولاشاقتا كەلەتسىن قۇداي
قاسىيەتتى، قاستەرلى، كىيەلى!» - دەپ ايتقان ماداققاۋىن
ەستىدى (ايان 4:8). سونمه‌من قولىندا قۇدرەت اتاۋلى بولا تۇرا،

قۇداي ئوزىنىڭ قاسىيەتلىكىنە جات داشتە ئەستەمەيدى. كىيەلى دە قاستەرلى قۇداي ھشقاشان ادىلەتسىزدىككە بارمايدى.

اللا تاعالانىڭ تاڭى دە بولماغانى اقىقات. «اسپان - ونىڭ تاعى، ال جەر - ونىڭ تابان تىرىنەنىشى ئاتارىزدى» دەپ قۇداي سوزىنىدە استارلاپ ايتىلغان. بىزدەي پېندە قۇداي تاعالانىڭ قاندай ھەكەنسىن تۈگەل ۇغۇنما ئاما، تەك ونىڭ ئۆزى تۈرالى بىلدىرگەندەرن عانى بىلە الامىز. ئاتاڭىر يە كوزگە كورىنبىيەيدى.

ونى بەلگىلى ئېرى ورىنىنان، بەلگىلى ئېرى مەزگىلەن تابۇغا بولمايدى. دەي تۈرغانمەن، ول كەز كەلگەن ۋاقىتتا كەز كەلگەن جەردە قاسىمىزدا. ال كەيىدە قۇدايدىڭ قولى، كوزى نە جۇرەگى تۈرالى سوپىلەگەندە، بۇلارغا رۇحانى تۈرۈغان قاراعان ئەجۇن.

قاندай كەرمەت: ئېرى جاعىنان قۇدرەتتى قۇداي بىزدەن كوز جەتىپەس قاشقىقتى باولغانىمەن، ونىڭ اردايىم قاسىمىزدا ھەكەنى دە ئىشۇباسىزا مۇنى ھەستەتۋ ئۇشىن كەيىدە استارلاپ يەمىز ئېزدى «كوزىمەن كورىپ، قولىمەن دەمەپ، جۇرەگىمەن سۇيەدى» دەيمىز.

قۇداي تاعالانىڭ بارلىق قاسىيەتتەرى دە ئېز ئۇشىن، ارىينە، وته ماڭىزدى. ال ونىڭ شەكسىز سۇيىسىپەنشىلىكىنە ھەركىشە شۇكىرىشلىك ھەتمىز. بۇل تۈرالى قۇداي سوزىنىدە بىلەن ئىنگەن: «قىيداتدىڭ قاسىيەتى - سۇيىسىپەنشىلىك»، دەمەك، ول نە ويلاسا دا، نە سىتەسە دە سۇيىسىپەنشىلىكپەن سىتەيدى.

جاراتقان يە جاۋىرعان جاڭبىر، تۇسرىگەن كۇن ساۋىلەسى، ادامدارغا جەر بەتىنە گى تىرىشلىكتەرى ئۇشىن بەرگەن قاجەتتى تاماق، كىيم، تاعى باسقا نارسەنىڭ بارلىقى دا ونىڭ شەكسىز سۇيىسىپەنشىلىگىنىڭ كەپلى.

سونداي -اق، ادامدارغا ئوزىنىڭ حابارىن جەتكىزۋ ئۇشىن قۇداي جىبەرگەن پايمىبارلار دا ونىڭ بىزگە دەگەن ماحابباتىن بىلدىرگەن. حاق تاعالا جاراتقان ئاربىر ادامىن جاقسى كورەدى.

بارینه ده جاقسلىق تىلەيدى. ئۇنىڭ داۋىت پايىعامبار ونىڭ وزىنە جاساعان قامقورلىقىغا شاتتىسىپ:

«جاراتقان يەم - مەننىڭ باعۇشىم،
مەن دەش نارسەدەن دە تارىقىپايمىن.
ول مەننى جاسىل جايالۇغا جايادى،
تۇنۇق سۇغا جەتەلەپ اپارادى.

«تاڭرىم جانىما كۈش دارتىداي.

دېسىمى «قا西يەتت» بولغاندىقتان،
مەن سەنەممەدى ارتامىن داوعان:
ول مەننى تۇرا جولمەن جەتەلەيدى»،
- دەپ ايتقان ھىدى. (زابۇر جىر. 3-1:23)

سونىمەن قۇدايدىك ئۆزىن سۇيىگەندەردى جانە ئۆزىنىڭ ئىلىسن العانداردى سۇيىتىنى حاق، ئىبراق ول وزىنە قۇلاق اسپايتىندارعا قالاي قارايدى؟ ارىينە، ئاتاڭىز يە قاسىيەتتى بولغاندىقتان جاقسىنى ئۆزىپ، جاماندىق اتاۋىلىنىڭ بارلىق ئۇرسىن جەك كورەدى. ھەگەر ادامدار جامان قىلىق سىتەسە، وندادا حاق تاعالا ولارعا نازارى. ئاۋىست پايىعامبار وغان سىينىپ: «سەن جاماندىق جاسايتىنداردى جاراتپايسىك» دەگەن (زابۇر جىر. 5:6).

جاراتقان يە وزىنە قۇلاق اسپايدى، جاماندىق جاساعانداردى جازالىدى. قۇداي سوزىنەدە بۇل تۇرالى بىرنەشە مىسالىدار بەرلىگەن: قۇداي سىتەگەن زۇلىم سىتەرسەنە و كىنىپ، جاماندىقتان باس تارتىغان جەكە ادامداردى دا، تۇتاس حالىقتاردى دا سوڭىندا قۇرتىپ جىبەردى.

ئىبراق دەڭ باستىسى مىنادا: قۇدرەتى كۇشتى قۇداي ادامداردىك جامان قىلىقتارىن جەك كورگەندىمەن، ولاردىك وزىدەرسىن جاقسى كورۇن توقتاقتان جوق. مۇنى ئۇسۇنىدىرۇ

وشن ئىبر مىسال كەلتىرىيەك: بالاسى اكەسىنىڭ ئىلىن المايىتىن بولسا دا، اكە بالاسىن ئالى دە جاقسى كورسپ، تۈزۈتكىسى كەلەدى عوي. سول سياقتى، قۇداي دا كۇناكار ادامدى كۇناندان قۇتقارسپ ئىلىنى كەلەدى.

قوه دايدىك بول تاڭعا جايىپ سۈيسيپەنىلىكى ئىنجىل
شارىفتهگى ئىبر استارلى اڭگىمەدەن اىقىن كورىنەدى: ئىبر جاس
جىدگىت اكەسەنەن وزىنە ئىيىستى ئىشىسىن سۇراپ البيتى.
سوسىن ۇل اكە شاڭراغىن ئەتتىپ، اقشاشىنىڭ ئارىن جەڭىل
جۇرسىكە سالىنىپ شاشىپ بىتىرىدە. قالاتاسىندا سوقىرىتىن دا
قالىماي، اشتان ولەتىن بولغاندا ۋەن اقىلغا كەللىپ،
ستەگەندەرنە قاتتى وكتىنى. اكسىنىڭ ۇينە قايتا ورالىپ،
اياعىنا جىعىلماق بولادى. ئىبراق اكەسى ونى انادايدان
كورىسىدەن جۇڭىرىسپ شىعىپ، باۋىرىنا باسىپ، بەتىنەن
سۈيىدە. كەلۋۇ قۇرمەتنە دۇرلىدەتىپ توي جاسايدى. بالاسى
كۇنالى ئىمىز سۇرگەن بولسا دا، اكەسى وېقىچەگەن ونى
كەشىرىسپ، قايتا دان قابىلدادى. سەبېبى ولىن جاقسىز
كۈرەدى (لۇقا 15:11-24).

اڭگىمەنىڭ قورتىندىسى مىناۋ: تەرسىس جولدان قايتىپ، تاۋباقعا كەلگەن ئاربىر كۇناكاردى دا قۇدaiي وسىلايشا ئۇيىپ، كە شىرىم دەتەدى. قۇدايدىك ئىزدى جاقسى كورىپ، كۇنامىزدى كە شىرىگىسى كە لەتىنى ئىز سياقتى كۇناكارلار ئۇشىن قاندای قۇانىشتى حابار دەسەڭىزشى! دەگەر ئىز شىن كوڭلىمەن تەرسىس جولدان قايتىپ، ونىڭ جولىنا تۈسىسەك، قۇدaiي ئىزدى چارىلقاپ، بالاسىندىاي جاقسى كورەدى.

قۇتقارۇشى يەمىز يسا قۇدai تۇرالى ايتقاندا ونى اردادىم «مەنىڭ اكەم» دەگەن. يەمىز شاکىرتتەرىنىڭ قۇدaiغا «كۆكتەگى اكەمىز، سەنىڭ اتىڭ كېھلى بولا بەرسىن» دەپ سىنىۋىدى ئۇيەتكەن. قۇدai تاعالانىڭ رۇحانى بالاسى بولۇدان اسقان

ارتیقشیلیق بولا ما هکه ن؟! بؤل هرەکىشە ارتیقشیلیق يەمىز يسا
ءاماسح ارقىلى بىزگە بەرىلەدى.

سۇراقتار:

1. قۇدای تۇرالى قايدان بىلۈگە بولادى؟
2. قۇدای الەمەگى بارلىق جاراتلىسى قالاي جاراتتى؟
3. قۇدای تاعالانىڭ قاندابى قاسىيەتتەرى بار؟
4. ئىزپەندەلەر قۇدایدى تۇگەلدەي وۇغۇنالامىز با؟
5. جاراتقان يەكىمەردى جاقسى كورەدى؟
6. داۋىت پايىعامبار زابۇرداى 22 - جىرىندا جاراتقان يەنىڭ
قامقورلىقى تۇرالى نە دەيدى؟
7. جاراتقان يەنىڭ وزىڭىزگە دە قامقورشى بولىپ كەلگەنى
تۇرالى نە ويلايسىز؟
8. قۇدای نەنى جەڭ كورەدى؟
9. قاسىنانلىستاپ كەتسىپ، قايتا ورالغان ۇلسىن اكەسى قالاي
قابلەدادى؟
10. سودان قاندابى ئاتالىم الامىز؟

ادامزاتتىك ئالى

قۇدایي تاعالانى ئاتانىپ - بىلۇ ھك باستى نارسە بولسا، ونسىڭ پەندەلەرى - ئوزمىز تۈرالى دۇرسىن ماعلۇمات ئۇدا وته ماڭىزدى. ادام بالاسى جونىندهگى تۈسىنىڭىمىز دە نەگىزىنەن قۇدایي ئوزى - قۇدایي سوزىنەن باستاۋ الادى.

قۇدایي ئوزىنىڭ ھك باسىندا، تاۋراتتاعى «جاراتلىستىك باستالۇندا»، ئاتاڭىر يە اسپان الەمەن، جەر، وسىمدىك پەن حايۋاناتتاردى جاراتىپ بولغان سوب ادامدى ھركەك پەن اىيەل قىلىپ جاراتقانى تۈرالى وقىمىز: «قۇدایي ادامدى رۇحانى جاعىنان وزىنە ۇقساس ھتىپ، ئېرىن ھركەك، ئېرىن اىيەل قىلىپ جاراتتى» دەپ جازىلغان. ارىنە، جوئارىدا ايتىلغانداي، ئاتاڭىر يەدە تان جوق. ادام قۇدایيدىك رۇحانى كەپىنە ۇقساس ھتىپ جاراتلىغان. دەممەك، جاراتقان يە ادامعا ويلاؤ ئۇشىن اقىل - ھس، ئەسۇيۇ ئۇشىن جۇرەك، جاقسى مەن جاماندى اىرۇ ئۇشىن ار - ۋىجىدان، ادىلدىك سىتەۋ ئۇشىن ھركىك - جىڭگەر، سوپىلەۋ ئۇشىن ئىل، قۇدایيمەن تىعىز بايلانىستا بولۇ ئۇشىن رۇح سىپلەغان. سونىمەن قۇدایغا رۇحانى جاعىنان ۇقساس ھتىپ جاراتلىغان ادام ئاتاڭىر يەسەن تانىپ، ونمەن تىعىز بايلانسىس جاساي الاتىن بولدى. وسىلاي ادام جاراتلىس ساتىسىنىڭ ھك جوئارى باسپالىداغىنا قويىلدى.

ادام اتانىڭ بويىندا ھش جاماندىق بولماغاندىقتان، ول قۇدایغا وته جاقىن جانە بۇتىندهي كۇناسىز ھدى. جاراتقان يە وغان تاڭداۋ ھركىن دە قوسا بەردى. سونىمەن قۇدایي ادامدى ازات ھتىپ جاراتتى. ول ازات ھركىنە وراي ئۆزىنىڭ جاراتۋىشىسنا موينسۇنىپ، وغان سۇيىسىپەنىشلىكىپەن تاعزىزم تۇدۇي تاڭداپ ئۇغا ھرسكتى ھدى. قۇدایي ادامداردىك ئۆزىن

اکه له رىنده ي «سۈيىپ» بىرىن - بىرە دە باۇرلارىنىدai جاقسىز كورىپ، ومىرلەرنە قۇانا شۇكىرىشلىك دەتۋەلەرنى قالادى.

بۇگىنده دۇنييەنىڭ ئىتۇرت بۇرۇشىندا تۇر - تۇستەرى ئار ئىتۇرلى، تىلەرى مەن سالىت - داستۇرلەرى دە ار قىلىي حالقىتار تىرىشلىك دەتكەنەن، ولارىدىك قانى ئىبرىز ئىبر اۋلەتتىڭ ئۇرىپا عىمىز. قۇداي ئىزىدى ئۆزى جاراتقاندىقتان ئابارىمىزدى بىرەدەي جاقسىز كورەدى.

ئېراق، وكتىنىشىكە ورايى، ادام شىن جۇرەكتەن قۇدايغا باس ئىپ، وغان قىزمەت دەتۋىدىك ورنىنما وزەركىندىگىن قۇدايغا قارسى بۇلىك شىعارۇغا قولداندى. بۇل تۈرالىي تاۋراتتاعى «جاراتلىقلىك باستالۇي» جاز باسىنىڭ دەكتىنىشى جانە ئۇشىنىشى تاراۋىلارىندا بىلاي دەلىنگەن:

جاراتۋىشى ئاتاڭىز ئىزىدىك ئىتۇپ اتا - انامىز ادام مەن حاۋانى كەرەمەت پەيىش باعنىنا ورنا لاستىرعان ھەدى. قۇداي وسى تاماشا باقتا ھەۋىسەن تىعىز بايلانىستا بولىپ چۈردى. باقتا جەمىسى ئاتاتى ار ئۇان اعاشتار ئۆسىپ تۇراتىن. اللا تاعالا ادام اتا مەن حاۋا اناعا بارلىق اعاشتاردىك جەمىستەرنەن دام تاتىپ، قالا عانىنىشا جەۋەلەرنە رۇقىسات بەرگەن ھەدى. تەك ئىبر عانى اعاشتىڭ جەمىسىن جەۋگە تىيم سالدى. بۇل اعاش «جاقسىلىق پەن جاماندىقتى تانىتاتىن اعاش» دەپ اتالىپ، پەيىش باعنىنىڭ ورتاسىندا ئۆسىپ تۇردى. قۇداي ادام اتا مەن حاۋا اناعا سول اعاشتىڭ جەمىستەن جەمەڭىدەر دەپ دىشكەرتتى. ھەگەر ولار ونسك ايتقانىنا قۇلاق اسپاسا، وندا ھەۋىنىڭ دە ولەتىننىن الدىن الایتتى.

الايدا كۇندهر ئىك كۇنىنده جىلان بەينە سىنە ھەنگەن ئازازىل شايتان حاۋا انانىڭ قاسىتا كەلدى. ونى تىيم سالغان اعاشتىڭ جەمىسىن جەۋگە ازغىرىپ، كوندىرىدى. سوندا حاۋا ئۆزى عانى كۇناعا باتىپ قويىمماي، ادام اتاعا دا سول جەمىستەن

جهه گىزدى. ئىزىدىك هن العاشقى اتا-انامىزدىك بۇل قىلىمىسى اڭعىرتتىقتان كەتكەن قاتە بولمادى. ولار بىردىن-بىر امېرىشىلەرنە - جاراتقۇشى يەلھەرى قۇدایغا قارسى باس كوتەردى! سەبەبى ولار كەز كەلگەن جەرددە ئۆز بەتنىشە شەشم قابىلداب، وزدەرن قۇدایيمەن ئېرى دارە جەگە قويىغىلارى كەلدى. ونىڭ يېلىكتى امېرىنە باعنىغىلارى كەلمەي، وزدەرى نە قالاسا، سونى سىتەي باستادى. ال شىققان ناتىجە قاندالى؟ ولار قۇدایيدىك ئادىل جازاسىنا ۋىشراب، ونىڭ قاسىنامى اجراتىلىدى. (قۇدایدان اجراؤ قۇدای سوزىنە «رۇحانى ئولىم» دەپ كورسەتىلەدى. ول تاندىك ولەمنەن الدەقايدا قورقىنىشتى). سونمەن ادام اتا مەن حاۋا انا پەيىش باعنان قۇلىپ، ازايقا تولى ئومىزدىك ئاتاۋىقىمىتىن تارتى باستادى.

ادام اتا مەن حاۋا انا ھندى كۇناكار بولغاندىقتان قاسىيەتتى قۇدایدان الشاقتاپ، مۇلدەم وزگەردى. بۇرسن ھەۋى قاسىيەتتى، ئەمنىسىز پاك بولاتىن، ھندى ولار كۇناكار ھەدى. باسىندا ولار قۇدایيدىك ايتقانىنا قارسى شىقپىاي تۈرغاندا، جاراتقانىنىڭ قۇدیرەتتى كۇشىنىڭ الدىندا باس ئىپ، ايتقانىن ھەكى ھەتكىزبەي ورىندايىتن. ال ئاقازىر نە دۇرسىن، نە بۇرسن ھەكەننىن بىلە تۈرغانمەن، بىزگى قىلىقىتاردى سىتەۋگە دارمەنسىز ھەدى. سوندىقتان ولار جاقسىلىقتان الشاقتاپ، جاماندىققا جاقىنداي بەردى. قۇدای سوزىنە «كۇنا» نەگىزىنە قۇدای تاعالالا قارسى جاسالغان بۇلىك دەپ تۇسۇندىرىلگەن. ال كۇنانىڭ ناتىجەسى «رۇحانى ئولىم» ھەكەننىن كوردىك.

و سىناؤ كۇنا جاساۋدىك تارىخى ئىز ئۇشىن ھەرەكىشە ماڭىزدى. ويتكەنلى ئىز سوغان قاراپ، ادامزاتىنىڭ قازىرگى ئەحالىن تۇسۇنە الامىز. ھندىگى ادامدار كۇنا جاساماس بۇرسن ئەمنىسىز پاك جانە قاسىيەتتى بولغان ادام اتا مەن حاۋا اناعا ۋۇقسامايدى. مۇنى ئېلىۋ ئۇشىن باسقلارعا كوز جۇڭرىتىپەي-اق،

الدسمهنهن ئوزىمىزدىك شىكى دۇنييەمىزگە ئۆتكىلەيىك، ئېز دۇرسىن دەمەس ەكەنسىن بىلە تۇرا، تەرسىن قىلىقتاردى ئېجىي سىتەپ جۇرگەن جوقىپىز با؟ و تىرىك ايتقان جامان دەيمىز، سوندا دا كەيدە جالغان سوپەلەيىمىز. جاقسى كورۋۇدىك جەك كورۋۇدەن ارتىق ەكەنسىن بىلەمىز، سويتە تۇرا باسقالاردى ئېجىي جەك كورەمىزا نەلىكتەن ولاي سىتەيىمىز؟ و يتىكەنى تۇپىكى اتا- انامىزدىك كۇناسى بويىمىزغا قانىمەن دارسغان جانە ول ەكەۋى ئۈيياقتى ئېز دە قۇدای يەگە تۇڭەلدەي مويىنسۇنىعەمىز كەلمەيدى. راسىندا ونىڭ ايتقاندارىن مۇلتىسىز ورىندىداۋ قولىمىزدان كەلمەيدى.

مسالىي، سابىي دۇنييەگە كەلگەندە، سونشالىقتى پاك تازا بولادى. الايدا كوب ۇزاماي ونىڭ بويىنان دا جات قىلىق كورىنە باستايىدى. ئەداۋىت پايىعامبار زابۇر كىتابىندا ئۆزى تۇرالى بىلاي دەگەن:

«مەن كۇناكار بوب دۇنييەگە كەلدىم،
قۇرساقتا جاتقاندا-اق كۇناكار ەدىم». (زابۇر جىر. 7:51)

سوندىقتان دا كۈللەي ادامىزات كۇناكار ەكەندىرىگىمىزدى مويىندىاپ، قۇدايدىك ھەرمىيا پايىعامبار ارقىلى ايتقان مىنا سوزدەرسەن كەلىسۋىگە ئىيىسىپىز: «ادامنىڭ جۇرەگىن كىم تۇسىنە الادى؟ ول بارىنەن دە جالغان جانە ابدهن بۇلىنگەن». جان يەمىز يساوسى تۇرالى بىلاي دەگەن:

«سەبەبىي ادامنىڭ شىكى دۇنييەسىنەن، ياعنى ونىڭ جۇرەگىنەن شىعاتىندار مىنالار: جامان ويلار، ازىزىندىق، نەكە ادىدىغىن بۇزۇ، كىسى ئەلتىرۇ، ۇرلىق، اشکوزدىك، زۇلىمىدىق، الداۋشىلىق، جۇڭەنسىزدىك، قىسقانىش، جامانداۋ، تاكاپىيارلىق جانە اقىماقتىق. وسىندايى جاماندىقتاردىك ئەبارى ادامنىڭ شىكى دۇنييەسىنەن شىعىپ، ونىڭ ئۆزىن ارامدايدى» (مارقا 7:21-23)

ار ادامنیڭ جۇرەگىنىڭ تۈكىپر - تۈكىپرىندە گىسىن بىلەتىن قۇدای بىلاي دەگەن: «بىردى - بىر ئادىل كىسى جوق» (ريمدىكتەر حات 10:3). ئىراق بۇل ۇكىمگە جاتپايتىن، ادامداردان يىك تۇرغان ئىبر تۇلعا بار. ول تۇرالى اڭگىمە الدا بولادى.

جۇعارضىدا ايتلىغانداي، ادامزاتىشك ئالى تىم مۇشكىل. قۇدایدىشك ئىلىن الماي، ونسىمەن قارىم - قاتناسىن بۇلدىرسىپ العان ئاربىر ادام بېيشارا، جاپان دالادا قاڭىزىرىپ جۇرگەن، شوپانسان اىرىلىپ، ولىمشى بولغان قويىغا وقسas. قۇدایدىشك ناعز ۇمبىھتى بولۇدان قالغان ادامدار ھندىگى جەردە وغان جامعمسىز بولىپ، كۇنا مەن ازىزىنىقتىشك قولىنا اينالدى. ادام جاراتۋىشنىڭ قاسىيەتتى جولىمەن جۇرمەگەندىكتەن جاساعان كۇناسىنىڭ سالدارىنان رۇحانى ولىمگە وُشرادى. جاراتقان يە پەيىش باعندا الدىن الا ايتقانداي، ادامداردىشك كۇنا جاساعانى جانىنىڭ دا، ئاتىنىڭ دە ولۇنە اكهلىپ سوقتى.

جالپى العاندا، كۇنا دەگەنلىمىز - وۇرلىق، زىناقورلىق، ماسكۇنەمدىك، كىسى ئولتىرۇغاندا مەس، قۇدای تاعالانىشك ھركىنە باعنباي، قۇدایدان اجسراۋ. كۇناعا وته ۇنامسىز قىلىقتارمەن قاتار جامان ويilar، مەنمەندىشك، قىزغانىش، جەك كورۇ، ئاپاسقۇمارلىق تا جاتادى. اق جۇرەكتى بولۇ دەگەن - وۇرلىق سىتەمە ئانا دەمەس، قاسىيەتتى قۇدایمەن تىغىز بايلانىستابولۇ.

جان يەمىز يىسا قۇدایدىشك ھكى ھك ۋلى وسېھتى مىنالار دەگەن: «قۇدای يەڭدى شىن جۇرەكتەن، بۇكىدل جان دۇنييە گىمەن، بار كۇش - قۋاتىڭىمەن، بارلىق اقىل - وىيڭىمەن ئۇيى!» جانه «ۋىزىگىدى قالاي سۇيىسىشك، ماڭايىندىاعى ادامدى دا سولاي ئۇيى!» (لۇقا 10:27)

بۇلار قۇدای سوزىنەگى باستى بۇيرىقتار بولغاندىقتان، شىن جۇرەكتەن جاراتقان يەنى سۇيىمەۋىمىز جانه ئۆزىمىزدى

جاقسی کورگەندەي باسقالاردى دا جاقسى کورمەمنىز - زور كۇنا. بۇل بۇيرىقتاردى قالتقىسىز جۇزەگە اسرغان يەمىز يسا ئاماسختىك ئومرى ئامنسىز ھدى. قۇداي تاعالانىك بىزدەن تالاب ھتكەنى ده وسنداي ئامنسىز ھدى. قۇداي تاعالانىك بىزدەن تالاب ھتكەنى ده وسنداي ئامنسىز ئومرى. يسا ئاما سىح وزىنە ھرسپ جۇرگەن شاکىرتتەرنە: «كۈكتەگى اكەلەرىڭ قاندای مۇلتىكىسىز بولسا، سەندەر ده سونداي ئامنسىز بولىڭدار!» دەگەن وسىيەت بەرگەن بولاتىن (ماتاي 48:5).

ال ئىز قالايشا قۇداي تالاب ھتكەندەي ئامرسىزدى وزگەرتە الامىز؟ ايقىپاس دەرتکە شالدىققان كىسى ساۋ بولىپ ئجۇرۇ ئۇشىن بىرەۋدىك اقلىسىن عانا قاجەت ھېپىيەيدى. وغان ئوزىن ساۋىققىرسپ شىعاراتىن بىلىكتى دارىگەر كەرەك. دال سول سياقتى ئىز ئامسىزدىك نە سىتىپ، نە قوياتىنىمىزدى وۇيرەتتەتن زاڭدار مەن اقىل - كەڭەستەن گورى، ئۆز وي - سانامىزدى، شىكى دۇنييەمىز بەن نىيەتتەر سىمىزدى جاڭارتاتىن، وزمىزىگە جاراتقان يەنىك ئامىرسىن ورىنداؤغا كۈش بەرەتنىن «رۇحانىي دارىگەرگە» ئازارۋىمىز. الدامداردى قاي جەردە بولماسىن كۇنادان قۇتقارسپ، قۇدايدىك رۇحانىي بالالارى ھتە الاتىن بىرەۋدىك كەرەك ھكەنى اىقىن. ال قايسىمىدى قۇدايدىك الەمگە وسنداي قۇتقارۋوشنى قالاي جىبەرگەنى تۇرالى كەينىرەك ئوز بولادى.

سۈراقتار:

1. قۇدای ادامى قاندای ھتسپ جاراتقان؟

2. باستاپقىدا ادام اتامەن حاۋا انا قۇدایمەن قاندای بايلانسىس جاساي الاتىن؟

3. جاراتقان يە ولارغانەنى تىيىم سالغان ھدى؟

4. ادام اتامەن حاۋا اانا لىكتەن قۇدایدىڭ بۇيرىعىن بۇزىپ كۇنالى بولدى؟

5. «كۇنا» دەگەندى ئىز قالايمىتۇرىنى سىز؟ ولى تۈرالى قۇدای سوزىنەنە ئىتلىغان؟

6. «رۇحانى ئىلسم» دەگەن سىمىز نە؟

7. ئىز دۇرسىن ھەمسەن كەننەن بىلە تۈرا، نە لىكتەن تەرسىن قىلىقتاردى سىتەيىمىز؟

8. ار ادام قاي كەزدەن باستاپ كۇناكار بولىپ ھىسپتەلەدى؟

9. ادام زاتىشكەن ئىزلىكتەن تىم مۇشكىل؟

10. ئۆزىڭىزدىڭ كۇناكار كەندىگىڭىزدى موينىدايسىز با؟

قۇدايدىڭ حابارشلارى

قۇداي تاعالا ادامدارعا ئوزىنىڭ حابارىن ارىنايى
تاعايىندىاعان پايىعامبىارلارى ارقىلى جەتكىزىپ وىترىان.
ادامداردىڭ كويىشلىگى وزدەرىنىڭ كۇناكارلىقىنىڭ سالدارىنان
قۇدايدىڭ حابارىن تىخدا غىسى كەلمەدى نەممەسە ولار «رۇحانى
ساڭىراۋ» بولغاندىقتان ونى ھستىي المادى. دەگەنەمەن قۇدايدىڭ
راقىمى ئىتىپ، تەرسىن جولىدان قايتىپ، كۇنالارنىن وكىنگەن
ادامدار بولدى. قۇداي سولاردى كەشىرىدى. كەيىرىھەۋلەرنە ايان
بەرسپ، ولاردى باسقا لارعا ئوزىنىڭ حابارىن جەتكىزۈشى
پايىعامبىارى ھتىپ تاعايىندادى.

ئېزدىڭ پايىعامبىارلار تۈرالى ئېلىمىمىز قۇداي سوزىنەن
الىنغان. قۇداي سوزى دەگەنەمىز - تاۋرات، زابۇر، پايىعامبىارلار
جازبالارى جانە ئىنجىل شارىف. ونىڭ شىننەدە قۇداي
پايىعامبىارلىققا تائىداب العان بىرايىم، مۇسا، ونىڭ اعاسى هارون
مەن اپكەسى مارىام، سامؤىل، داۋىت، سۇلھىيمەن، ئىلياس،
دلىشە (ال-ياسا)، يشايا، دەرىميا، جۇنسىن، آيۇپ، جوھل،
دانىال، زاكاريا، جاققىا اتنى پايىعامبىارلاردىڭ ئىمرىبايانى جانە
قۇداي اتنان ايتقان سوزدەرى مەن قالدىرعان جازبالارى
بەرلىگەن.

قۇداي بىرايىم پايىعامبىار ارقىلى كۈللەي ۇلتتاردى
جارىلقاۋا ئېياردى. بىرايىمنىڭ جاسى جۇزگە كەلگەن كەزدە
ايەلى سارا جۇكتى بولىپ، ۇل تاپتى. سايىگە سقاق دەگەن ات
بەردى. بىرايىمنىڭ قۇداي تاعالالا شىن جۇرەكتەن سەنگەنى
سونشالقىتى، ۇل قۇدايدىڭ وز ۋادەسى بويىنشا دۇنييەگە كەلگەن
پەرزەنتىن ونىڭ كەينىڭى بۇيرىسى بويىنشا قۇربان ھتۈگە دايىن
بولدى. ئىراق بىرايىمنىڭ سول سىناقتان مۇلتىكىسىز وتكەننە

کوزى جەتىپ، رىزا بولغان جاراتقان يە بىرايىمىدى توقتاتى. ۋەلىنىڭ ورنىن ئېرىشىنىڭ قۇرغۇنىنىڭ شالىنىدى.

سودان كەيىن قۇدai بىرايىمما كەلەتن ۇرپاىعى ارقىلى جەر بەتىندەگى بارلىق ۋەلىتاردى جارلىقايتىنى تۈرالى ۋادەتتى (جاراتلىسىن. باستانلىقى 22:19). قۇدايدىك بۇل قاسىيەتتى ۋادەسى قۇتقارۇشى يەمىز يسا ارقىلى جۇزەگە استى.

قۇتقارۇشى يەمىز يسا جوھان، پەتىر، پاۋىل، ت.ب. ەلشىلەردى (رۇسۋەلداردى) تاعاينىندادى. ولار دا ادامدارغا قۇدai ئوزىن ايتىپ، ولاردى يەمىزدىك كورسەتكەن قاسىيەتتى جولىمەن جۇرۇڭە شاقىرىدى.

وسلالىشا قۇدai ئۆزىنىڭ پايامبارلارى ارقىلى قاسىيەتتى حابارىن ەكى مىن جىلداي جىبىه رسپ تۈردى. نەگىزىنەن جاراتقان تاعالا حابارشىلارىن ەجەلگى يىسرايل جەرسىن مەكەن تىكەن حالىققا جىبىه رىگەن. قۇدai تاڭدان بۇل حالىق ونىڭ ئوزىن كۈللە ئەلدىرگە تاراتۇعا ئىستى ەدى.

پايامبارلاردىك شىققان تەگى ار ئۆرلى: بىرەۋەلەرى بای، بىرەۋەلەرى كەدەي، بىرەۋى عالىم، بىرەۋى شالا ساۋاتى، بىرەۋى جاس، بىرەۋى قارت بولاتىن. مۇسا، ئاداۋىت، يىشايا، جوھان جانە پاۋىل سياقتىلار كەلەر ۇرپاىققا قۇدai ئوزىن جازىپ قالدىرعان بولسا، كەيىر ناتان، ئىلياس، جاقىيا سياقتى پايامبارلار ارتتارىنان جازىلغا ئەڭبەك قالدىرعان جوق.

قۇدai ئوزى پاياممارلارغا ار ئۆرلى جولىمەن جەتكەن ەدى. قايسىبىرەۋىنە جاراتقان يە ايان بەرسپ سوپىلەگەن، قايسىبىرەۋىنە ونىڭ پەرىشىتەسى حاباردى جەتكىزگەن، ەندى بىرەۋەلەرى ونى ەرەكشە كورىنىسى ارقىلى قابىلداعان، تاعى باسقالارى قۇدايدىك حابارىن ئۆز جۇرەگىمەن جانە اقىل-سانا سىمەن قابىلداعان. بارلىقى دا وزدەرنە قۇدايدىك سوپىلەگەننىڭ كامىل سەنپ، جۇرتقا «جاراتقان يە بىلاي ەددى»

ده پ ناققى سەنیمەن ایتاالغان.

ئاتاڭىر مۇسا، ئىلىاس، دلىشە، پېتىر سياقتى بىرنە شە پايىعامبىارلارى مەن ھىشىلەرنە ولاردىك تاراتىپ جاتقان حابارلارنىڭ دۇرىستىغىن دالەلدەي تۈسەتىن كەرەمەت سىتەر جاساۋغا قۇدیرەت دارتىقان. ال جاقىيا سياقتىلارى ھشقاندای كەرەمەت جاساماعان.

يەمىز يساعا دەينىگى پايىعامبىارلار جۇرتقا قۇدایىدىك كىم ھەكەنسىن، ونىڭ جۇرتتىان نە تالاپ ھەتەتىسىن جانە وعان باعنېبايتىندارعا ونىڭ قاھارى تۈسەتىسىن بىلدىرگەن. سونداي - اقى، پايىعامبىارلار ادامدارعا ولاردىك كۇنادان ارىلىۋ ئۈشىن قۇدایي يەمىزگە بېت بۇرسىپ، موينىسۇنىڭ كەرەكتىسىگى تۈرالى ايتقان. سوندا قۇدایي كۇنالارنى كەشرىپ، ولاردى جارىلىقايتىسىن ۋادە ھتتى.

قۇدایي تاعالا مۇسا پايىعامبىار ارقىلى يىسرايىل حالقىنا كۆپتەگەن زاڭداردى جەتكىزگەن. بۇلار تاۋراتتا جىناقتالىپ، كەيىنگى ۇرپاقتارعا قالدىرىلىغان. مۇسادان كەيىنگى پايىعامبىارلار حالقىتى وسى تاۋرات زاڭىن ورىنداؤغا شاقىرىپ وتىرعانىمەن، ادامدار كۇنالى بولغاندىقتان قۇدایىدىك قاسىيەتتى زاڭىن مۇلتىكىسىز ئۆستانبايتىن. وسىلايشا تاۋرات زاڭى اینا سياقتى ادامداردىك كۇناكارلىقىن اىقىن كورسەتىپ، كۇنانىڭ قۇلدۇغۇن ارىلىۋ ئۈشىن كۇتقارۇشى بىرەۋدىك قانشالىقىتى قاجەت ھەكەنسىن اشىق ئىلىدىرى.

سونىمەن پايىعامبىارلار جۇرتقا وزدەرى زارۇ بولىپ وتىرعان قۇتقارۇشنى قۇدایي جاقىن ارادا جەرگە جىبەرەتىنى جايلى حاباردى تاراتتى. ال ھىشىلەر ونىڭ كەلگەنى جونىنەگى بىزگى حاباردى كۆپتەگەن حالىقتارعا جارىيالادى.

سۇراقتار:

1. قۇداي تاعالا ادامىزاتقا ئوز حابارىن قالا يى جەتكىزدى؟

2. قاندай پايىعامبىارلار تۈرالى ھستىپ ئىلىدىگىز؟

3. قۇداي سېرىايم پايىعامبىار ارقىلى كىمدىرىدى جارىلقاۋا
وۇياردى؟

4. سېرىايم نەگە سۇيىكتى ۋلى سىقاقتى قۇربانىدىققا بەرۋەگە
دایىن بولدى؟

5. قۇداي سېرىايمعا بۇدان كەين قاندай ۋادە بەردى؟ سول ۋادە
قالا يى جۇزەگە استى؟

6. پايىعامبىارلار مەن ھىلىلەر قاندaiي ادامدار بولدى؟

7. قۇدايدىك حابارى ولارعا قالا يى جەتنى؟

8. قۇداي تاۋرات زاڭىن نە ئۇشىن بەردى؟

9. ھەجەلگى پايىعامبىارلار جۇرتقا قۇدايدىك اتىنان نەنى
بىلدىرگەن؟

10. ولار كىمنىك كە لەتىنى تۈرالى الدىك الايقان؟

په رشته له ر جانه جن-په ريله

قۇدای ئوزىزنىڭ بىرنەشە ایاتتارىندا په رشته له ر جايلى دا ئوز بولادى. په رشته له ردى قۇدای جاراتقان، ولاردىڭ تۇرپاتى ادامدىكىنەن بولەكتەۋ. په رشته له ر اردايىم جاراتقان يەندىڭ امىرىنىھ باس ئىسىپ، ونسىڭ ايتقانىن ورىنىدایدى. ولاردىڭ باستى مىنندەتى - الاتاعالانى ماداقتاؤ.

قۇدای په رشته له ردى كەيدە پايىعامبارلارعا جانه باسقا دا سەنۋىشلەرگە ئوزىزنىڭ ھركىن جەتكۈزۈ ئۇشىن جىبەردى. ولار ادام كەپىنەن ئىسىپ، بىرىايىمغا، مۇساعا جانه باسقلارعا كورىنىدى. قۇدای سوزىنەدە كىي-اق په رشته نىڭ ھىسمەدرى كەلتىرىلەكەن: قۇدای سوزىنەدە كىي-اق په رشته نىڭ ھىسمەدرى كەلتىرىلەكەن: مىحابىل مەن جابىرەيىل. مارىام دەگەن پاك قىزعا كورىنىپ، ونسىڭ بويىنا تەك قۇدایدېڭ قۇدرەتىمەن بالا بىتەتنىن الدىن الـ ايتقان په رشته جابىرەيىل بولاتىن.

قۇدایغا قىزمەت ھەتەتنىن قاسىيەتتى په رشته له ردەن باسقا، شايتان جانه جىندار دەپ اتالغان جا०عمسىز كەپىكەرلەر دە بار. قۇدای سوزىنەدە ولاردىڭ قايدان شىققاندارى جونىنە مالىمەت از بەرىلىگەن. (ادام بالاسىنىڭ نازارىن جاماندىققا ھەممەس، جاقسىلىق اتاۋىلسا اۋۇغا ئىتىس قوي.). اۋەل باستا قۇدای په رشته له ردىڭ ئارسەن دە جاقسىيەتىپ جاراتقان ھەدى. ئىبراق شىنندەگى بىرەۋى قۇدای تاعالاتى تىڭىداماي مەنمەنسىنىپ، ورکوكىرەكتىك كورسەتىپ بۇلىك شىعاردى. قۇدای يە ونى جاقتاۋىشلارىمەن بىرگە جامان قىلىعىنا بولا قاسىيەتتى اسپان تورىنەن قۆسپ جىبەردى.

قاىزىرگى زاماندا شايتان جانه جىندار قۇدایدېڭ جەر بەتىنندەگى ئىسىن بۇلدۇرۇ ئۇشىن قولدارىنان كەلگەنلىن

جاساۋدا. ولار ادامداردى جاراتقان يەدەن بەزدىرۇ ئۇشىن ارهەكەت
ەتىپ كەلەدى. حاۋا انانى پەيىش باعىندا ازغىرعان دا ئازازىل
شايitan ھدى. ول تىپتەن يسا ئاسىحتى دە اقىقات جولىنان
تايىدىرىۋا ارەكەتتەندى. ئېراق ونىڭ بۇل ويىنان ھشتەگە
شىقىپادى (لۇقا 13:4).

سونداي - اي، قۇتقارۋىشى ئاسىحتىڭ جولىمن جۇرەتىن
اركىمگە دە شايitanan جانە ادامداردىڭ جان - تانىنە زيان
تىكىزەتىن جىنداردان قورقۇدىڭ فاجەتى جوق. سەبەبى كۇن
سايسىن ئازازىل شايitanعا قارسى تۈرسىپ، وغان تويتارىسى بەرەتىن
كۇش - قۇراتى قۇداي رۇحى سىيلىيدى.

ال وسى زاماننىڭ اقىرىندا يەمىز ئاسىح شايitanدى جانە
ونىڭ جاقتاۋىشلارنىڭ ماڭگىلىككە توزاقي وتنىا تاستايتىن بولادى
(ايىان 15، 20).

سۇراقتار:

1. پەرشته لەر قالاي پايدابولدى؟

2. ولاردىڭ قىزمه تىتەرى قاندай؟

3. وسى تاراۋدا شايitan مەن جىندار تۈرالى نە ايتىلىغان؟

4. شايitanنىڭ ازغىرۇنى ادام قالاي قارسى تۈرالادى؟

5. شايitan مەن جىنداردىڭ اقىرى قاندай بولماق؟

قۇدای سوزى

قۇدای تاعالاغا سەنۋىشىلەر قۇدای سوزىن قاسىتەر تۈتادى، سەبەبى قۇدای سوزدەگى قاسىيەتتى جازبالار ارقىلى قۇدایىدىك بىزگى ھركى تۈرالى ئېرىنەپ بىلەمىز. قۇدای سوزىنىڭ ئورت نەگىزگى ئولىمى بار، ولار تاۋرات، زابۇر، پايىعامبارلار جازبالارى جانە ئىنجىل شارىف.

تاۋرات، زابۇر جانە پايىعامبارلار جازبالارىن قۇدای ارنايى تاعايىندىپ، وزىنىڭ قۇدای رۈھىن دارتقان ادامدار ارقىلى جازسېپ قالدىرىدى. بۇل ئىسەر مىڭ جىلدان استام ۋاقتقا سوزىلدى. وسى جازبالاردىك باستى تاقىرىبى قۇدایىدىك بىرايمىم، سقاق، جاقىپ جانە ولاردىك ۇرپا قاتارىمەن جاساعان ۋلى كەلسىمى بولغاندىقتان، بۇل ئوش ئولىم بىرىگىپ «كۈنە كەلسىم» دەپ تەاتىلادى.

قۇدای سوزىنىڭ العاشقى ۋلكەن ئولىمى - «تاۋرات». تاۋراتتاعى بىرىنىشى جازبا «جاراتلىسىتىك باستالۇئى» دەپ اتالادى. ونداعى مالىمەتتەردى مۇسا پايىعامبار كونه جازبالاردان جىينىپ، قۇدای رۈھىنىڭ باسقار ئۆمىمەن جازسېپ قالدىرىدى.

«جاراتلىسىتىك باستالۇئى» بىزگە قۇدایىدىك اسپان مەن جەردى جارا توپان باستاپ، ادام اتا مەن حاۋا انا، نۇح پايىعامبار مەن توپان سۇ جايلى بىياندايدى. سودان كەيىن ول بىرايسىنىڭ ب.ز.د. 2000 جىل بۇرۇن قۇدایىدىك امىرىمەن وكتۇستىك يەراك جەرىنەدەگى ۋىر قالاسىندا بولغان اتامەكەنин تاستاپ، قۇدای وزىنە بەرۋەگە ۋادە دىتكەن قاناحان (يېرىايل) ھلىنە كوشىپ كەلگەنن بىلدىرەدى.

«جاراتلىسىتىك باستالۇنان» سقاق پەن جاقىپ تۈرالى، تۈغان اعالارى مىسرىغا قۇلدىققا ساتىپ جىبەرگەن، كەيىننەن

مسيردىك پەرغاۋىن پاتشاشىنىڭ باس ئۆزىرى بولغان ئۇسىپ جايلى دا وقىپ - بىلەمىز.

تاۋراتتىك قالغان ئورت ئۇلىسى جاقىپىتىك ون ھكى ۋەلىنان تاراعان يسراييل اۋلەتتىك قۇدایي تاعالانىڭ زور قۇدۇرەتىمەن مىسرىداعى قۇلدىقتان قۇتقارىلغانى جانە قۇدایي ۋادە تىكەن ھلگە قاراي كوشىپ شىققانى تۈرالى ئىگىمەلەيدى. بۇل ئىزدىك زامانىمىزغا دەينىڭ 1300 جىلدادرىك شاماسى ھدى. سول كەزدە جاراتقان يە سىناي تاۋىنىڭ باسندادا مۇسا پايغامبارعا يسراييل حالقىنا ارنىپ تاۋرات زاڭىن تابىستادى.

تاۋراتدان كەيمىن پايغامبارلار جازبالارنىڭ ئېرىنىشى ئۇلىسى ورنالاسقان. بۇل جازبالاردىك العاشقىسى يسراييل اۋلەتتىنىڭ ھشۋا پايغامباركىك جەتە كىشىلىكىمەن ۋادەلى ھلدى يە مەدەنسىپ ئۆزىن بىياندايدى. كەينىڭى جازبالاردى قۇدایىدىك ئەۋىست پايغامباردى ئىسراييلدىك پاتشاشى بولۇغا تاعايىندىپ، مۇنىڭ بەلگىسى رەتىنە سامؤىل پايغامبارعا داۋىتكە ماي جاڭۇ ئەراسىمەن جاساتقانى بىياندىغان. بۇل ب.ز.ب. 1000 جىل تىڭىرەگىنده بولدى. ئارى پاتشا، ئارى پايغامبار بولغان ئەۋىست قۇدایىدىك قولداپ - قورغاۋىمەن حالقىنىڭ جاڭلارىن جەڭىپ شىققىتى. ونىڭ ۇلى، دانالىعىمەن الەمگى ايگىلى بولغان سۇلەيمەن پاتشا يەرۋىسالىم قالاسىندا قۇدایىعا ارنىپ ساۋىلەتتى عىباداتhan سالدى.

سۇلەيمەننەن كەيمىن يسراييل پاتشاشى ئىكىگە ئۇلىنىپ كەتتى. ونىڭ سولتۇستىگىندهگى ون رۇ ئۆز بەتتەرسىمەن كەتىپ، كوب ادامدارى جالغان تاڭىرلەرگى تابىنا باستادى. مۇنىڭ كەسىرىنەن ب.ز.ب. سەگىزنىشى عاسىردا سولتۇستىك يسراييل پاتشاشى ئىسىرىيا اسکەرلەرىنەن جەڭلىپ، تۇرۇندارى سول تۇستىك يراك، يران جاعىنا ايداپ اكەتلىدى. بۇلاردىك كەيىبرەۋەرە كەيمىن ورتا ازىياعا دەيمىن جەتىكەن بولدا كەرەك.

ال ءداۋىت پاتشانىڭ اولەتى يەرۋاسالىم قالاسىندا ياهؤدا مەن بۇنىامىن رۇلارىنا ب.ز.ب. التىنىشى عاسىرغا دەيىن بىلىك جۇرگىزدى. وكتىشكە وراي، ولاردىك دا كويىشلىگى قۇدai يەگە شىن جۇرەكتەن موينسۇنباي، ب.ز.ب. 586 جىلى باپىل پاتشانىڭ الدىڭدا تىزە بۇگۈچە ئاجبۇر بولدى. بۇل اپاتنان كەيىن كوبىتەگەن ياهؤدىلەر تۇتقىنعا ئۆسىپ، وكتۇستىك يراك، ييران جاعىنا جەر اۋدارىلدى. ارادا جەتىپس جىل وتىكەندە، پارسى پاتشاسى كىر باپىلدى جاۋلاب الدى. قۇدai يەنىڭ ھركىمەن پاتشا ياهؤدى تۇتقىندا يەرۋاسالىمگە قايتىپ بارىپ، قىراغان عىباداتخانانى قالپىنا كەلتىرۈگە رۇقسات بەردى. حاق تاعالا ياهؤدىلەرگە جار بولوسب، عىباداتخانانى قايتادان سالۇغا مۇمكىندىك بەردى. اليدا ب.ز.ب. 586 جىلد داعى جەڭلىستەن كەيىن ئاداۋىتىك اولەتى بۇدان بىلاي تاققا وتسرا الماي، ھلگە بوگىدە پاتشالار مەن امىرىشىلەر بىلىك جۇرگىزدى.

پايامبارلار جازبالارنىڭ ھكى ئېولىمىنىڭ اراسىندا ورنالاسقان «زاۋىردا» ئاداۋىت جانە تاعى باسقا سەنۋىشىلەر جازىپ قالدىرغان «زاۋىر جىرلارى»، سۇلەيمەننىڭ جانە وزگە دە دانىشپانداردىك «ناقىل سوزدەرى»، سۇلەيمەننىڭ «تاڭداۋلى ئانى» جانە «ۋاعىزداۋشى» جازباسى توپتاستىرىلغان.

مۇنان سوڭ، پايامبارلار جازبالارنىڭ ھكىنىشى بولىمىننە، يشايا، هرەميا، ھزەكىيەل، دانىيال، مىحا، زاكاريا، مالاحى جانە تاعى باسقا پايامبارلار ب.ز.ب. 800 – 400 جىلد دار ارالىعىندا ياهؤدا مەن سولتۇستىك يىسرايىل پاتشالىقتارنىڭ جەرىننە ئومىر سۇردى.

قۇدai سوزىنىڭ تورتىنىشى نەگىزگى ئېولىمى «ئىنجىل شارىف» دەپ اتالادى. «ئىنجىل» سوزىنىڭ ماعناسى – بىزگى، قۇانىشتى حابار، ال «شارىف» – قاستەرلى دەگەندى بىلدىرەدى. ئىنجىل شارىفتەگى جازبالاردى قۇتقارۋوشى يەمىز يسا كوكىكە

کوته‌ریلگه‌ننهن که‌ینگی هلو جلدیک که‌زه‌گنده ارنایی تاعاییندالعان قاسیه‌تتی ادامدار جازسپ قالدردی. ئنجیل شاریفته قۇدايدیک يەمزر يسانىڭ اق جولىنا تۇسکەن جاندارمەن جاساسقان جاڭا كەلىسىمى سوز بولغاندىقتان، ئنجیل شاریف «جاڭا كەلىسىم» دەپ تەاتلاادى (ەرەمیا 31:31 – 34:22؛ لۇقا 20:22).

ئنجیل ئشاریفتىك العاشقى ئورت جازباسىنىڭ اتتارى - «ماتاي، مارقا، لۇقا، جوحان جازعان بىزگى حابار». ولار ئورت قولدان شىققان، يسانىڭ ئومرى مەن ئۇيرەتكەن تالىمده‌رى جايلى جاسالعان بىياندامالار. ولار بىر-بىرىنە قايشى كەلجمەيدى، قايتا، ئىبر كىسىنى ئورت جاققان سۈرەتكە ئۇسلىپ العاندای، ئىبرىن-بىرىن توپتىرسپ تۇرادى.

ئنجیل شاریفته‌گى بەسىنىشى جازبا «هلىلىه‌ردىك سىتەرى». وندى يسا ئاسىح كوكە كوتەريلگەننەن كەينىگى و تىز جىل كولەمنىدە ونسىڭ بىزگى حابارنىڭ يەرۋالىيمنەن رىيمگە دەيسن تاراپ، كويتەگەن جەرلەرددە سەنۋشىلەر قاۋىمدارنىڭ پايدا بولغانى بىياندالادى. بۇغان تەك پەتىر، جوحان، پاؤل سياقتى هلىلىر عانا ھەمس، حالپى سەنۋشى كويشىلىك تەبەلسەنە قاتىستى.

مۇنان كەين پاؤل، پەتىر، جاحان، جاققىپ سياقتى هلىلىر مەن قاۋىم جەتەكشىلەرى جازسپ قالدرغان جىيرما ئىبر حات ورناласقان. بۇلار قاۋىمدارغا نە جە كە ادامدارعا ارنىپ جازلىپ، قۇدايىعا شىن جۇرەكتەن موينىسۇنىپ، ونسىڭ تۈرا جولىمەن قالاچى ئەجۇرۇ كەرەكتىگى تۈرالى ئالىم بەرەدى.

ئنجیل ئشاریفتىك «ايان» دەپ اتالاتىن سوڭىنى جازباسىدا يەمزر ئاسىح جوحان هلىشىگە ايان بەرسپ، وغان بولاشاقتا وسى دۇنييەدە نە بولاتىنى جايلىي الدىڭ لا بىلدەرەدى. قۇدايىعا سەنۋشى بىزدەر قىيىن-قىستاۋ كەزەگىدەرددەن ئۆتۈمىز كەرەك، ال اقىرسىدا قۇتقارۋوشى يەمزر يسامەن ونسىڭ تۇبەگەيلى

جهه گىسى مەن سالستاناتتى ۇلىلىعىمەن بىرگە بولىسەمىز. ال قۇدايىعا موينىسۇنۋدان باس تارتقاندار بولسا، ولاردى قورقىنىشتى اۇفر جازالاركۇتىپ تۇرادى. قىيامەت كۈنى لار توزانقا تۇسەدى.

سونىمەن قۇداي ئوزى قالاي پايدا بولدى؟ جاراتقان يە ئۆزىنىڭ حابارىن ارنايى تاڭداب العان ادامدارعا جەتكىزىدە. بۇل قاسىيەتتى حابارلاردى جازىپ قالدىرىۋا ولاردى قۇدايدىڭ قۇداي رۇحى جەته له دى. سوندىقتان قۇداي ئوزىن قۇدايدىڭ ئۆزى جازدىرعان.

و سىلايشا مانەرى، ھەركىشەلىكتەرى بىر-بىرىنىه مۇلدە ئۇقسامايتىن قاسىيەتتى ادامدار قۇداي رۇحىنىڭ جەته له ئۆمەن ئۆزىز ئۇشىن قۇداي ئوزىن جازىپ قالدىرىدى. ئىنجىل شارىفته بۇل تۈرالى بىلەي دەلىنگەن: «(قۇداي سوزدەگى) پايىعامبارلىق سوزدەرە شقاشان ادام بالاسىنىڭ قالاۋىمەن پايدا بولغان ھەمس، قايتا، قۇدايىعا باعيشتلغان قاسىيەتتى ادامدارعا ونىڭ حابارلارنى ايتۇغا قۇدايدىڭ قۇداي رۇحى قوزغاۋ سالىپ وىتردى» (پەتىرىدىڭ 2-حاتى 21:1). ولار قۇدايدان قابىلداعان حابارلاردى زاماندا ستارينا جەتكىزىپ، جازىپ تا قالدىرىدى. سونىمەن قۇداي ئوزى - جازىلغان قۇداي ئوزى.

قۇداي ئوزى قۇداي ئوزى بولغاندىقتان كادىمگى كىتابتارдан وزگەشە. قۇداي تۈرالى بىلەگە قاجەتتىنى، ونىڭ الدىڭداعى پارىزدارسىمىز، جاقىندارسىمىزدىڭ الدىڭداعى مىندەتتەرىمىز جايلى قۇداي سوزىنەن وېرەنەمىز. كۇناكار ادامداردى مۇلدەم وزگەرتەتىن، دۇنييەنى قۇدايدىڭ قالاعان قالپىنا كەلتىرەتىن كۈش-قوّات قۇتقارۇشى يەمىز يىسا ماسىحتە بار. ول تۈرالى بىزگى حابار قۇداي ئوزىنىڭ نەگىزىن قۇرايدى.

قۇداي ئوزىنىڭ بولىمىدەرى ئىبر-بىرىن راستايدى. تاۋرات، زابۇر جانە پايىعامبارلار جازبالارى جايىندا يىسا ئاسىح: «مەنى تاۋرات زاخى مەن پايىعامبارلار جازبالارنىڭ كۈشىن جويۇچ

«وْشىن دممسى، تولىق ماعنىاسىندا جۇزەگە اسىرۋا ئۇشىن كەلدىم»، – دەدەي (ماتاتىي 17:5)

قۇدایي كەبىن جازىدرغان جازبالارى ارقىلى بۇرىنىغىلارىدى راستاپ، تولىقتىرىدى، ئۇيىتىپ ادامىزاتىشك ئۆزىنىڭ ھەركىن تولىقىراق تانىپ-تۇسنىۋىنە مۇمكىندىك بەردى. سول سەبەپتى قۇدایي جىبىه رىگەن ئالىمىدى تۇگەلدەي قابىلدادا ئۇشىن ئېزدىشك قۇدایي سوزىدەگى بارلىق جازبالاردى دا وقىعانىمىز جون.

قىمىباتتى و قىرماندارىم، ھەگەر كىمەدە-كىم قۇدایيدىشك قۇدایي سوزىدەگى سوزىمەن كەلىسپەيتىن ئالىم و سىنسا، وندامۇنىڭ قۇدایي جىبىه رىگەن ئالىم مەس ھەندىگىن بىلەممىز. سەبەبى قۇدایي ھىشاچان وزىنە-وزى قايىشى كەلمەيدى عوي.

قۇدایي سوزىنىڭ مىڭدائعان جىلدار بويىي وزگەرسىسىز ساقتالغاننىڭ ئۆزى دە كەرەمەت! مىسالى، ئىنجىل ئاشاريفتىشك بۇدان ئېرىمىڭ ئۆزى دە كەرەمەت! مىسالى، ئىنجىل ئاشاريفتىشك ئاقازىر دە بار. ئېزدىشك بۇگىنگى نۇسقالار دال سولاردان اۋدارىلغان. ارىينە، ئۆزى بەرگەن قۇدایي سوزى "دەگەن كىتابىن" وزگەر تۇگە قۇدایيدىشك جول بەرۋى مۇمكىن بولماسى ددى. ول قۇدایي سوزىن ادامىداردى اداستىرۋا ئۇشىن دممسى، ولاردى دۇرسىن جولىمەن باستاۋ ئۇشىن بەردى. قۇدایي - ئۆزىنىڭ قۇدایي سوزىنىڭ قورعاۋشىسى. ول ونى مىڭدائعان جىلدار بويىي قۇرسىپ كەتۋەدن ساقتاپ-قورعاپ كەلگەن. دەمەك، قىيەلى كىتاب سەننەمگە ابدهن لاييق.

قۇدایي ئۆزىنىڭ سوزىن بۇكىل ادامىزاتقا ارناعان، سونىدىقتان دا قۇدایي سوزى ادامىزاتقا ورتاق. قۇدایي سوزى تولىقتاي نەمەسە ونىڭ كەيىسر جازبالارى ئۇش مىڭنان اسا ار ئىتۈرلى تىلگە اۋدارلىپ، باسلىپ شىقىتى. سونىمەن قۇدایي سوزالىمەگى ھەك كۆپ باسلىپ، تارالغان كىتاب.

قۇدایي سوزىنىڭ ماڭىزدى ھەكتەرىنىڭ تاعى

بىرەۋى مىناۋا: ونداعى جازبالار ئېرىمىڭ بەس ئۇز جىلدىق كەزەگىدە ئۇرلى كىسىلەردىك قولىنان شىققاندىعىنا قاراماستاڭ، قۇداي ئوزىنىڭ نەگىزگى مازمۇنى ئېرىتۇتاس. ولى قۇدايدىك قاسىيەتتەرىنىڭ قاندای ھەنەنسىن، ونىڭ ادام بالاسنان نەنى تالاپ ھەتھىئىن جانە كۈناغا باتقان ادامزاتىڭ كۈنادان قۇتقارىلۇرى ئۇشىن قۇدايدىك قاندای جول اشقانىن بىلدىرەدى. قۇداي ئوزىنىڭ شىكى ئېرىتۇتاستىعى ونىڭ شىن مانىندەگى جازۋىشىسى كىتاپتىڭ جازبالارنى جازغان ادامدار ھەممەس، قۇدرەتى كۈشتى قۇداي تاعالانىڭ ئۆزى ھەندىرىگىن دالىلدىيەدى.

قۇداي ئوزىنىڭ تاعى ئېرى ھەكشەلىگى - ونى ئۇسىنۇ ھداۋىر وڭاي. قۇداي ئوزىنىڭ وسدان كوب ۋاقتى بۇرۇن كونە تىلەرە جازىلغانىنا قاراماستان، ونى الەمەدەگى بارلىق حالىقتاردىك تىلەرەنە اودارۇغا بولادى. قۇداي ئوزىنىڭ باستى مازمۇنىنى ئىپتى شالا ساۋاتتى كىسىلەر دە تەز تۇسىنە الادى. مەن الەمنىڭ شالعاي تۇكىپلەرنىڭ تۇراتىن ادامداردان قۇداي ئوزىن ھشقاندای تۇسىندرەمىسىز وقىپ-اق قۇداي جولىنى ئۇسىپ، كۈنالى ومىرلەرەنە كەشىرمىغاندارى تۈرالى اڭىمەلەرسىن ئىجىيەستىدىم.

ارىيەنە، اتاقتى عالىمدار قۇداي ئوزىن تەرەڭ تۇسىنۇ-سىزگە كومەكتەسىتىن كۆپتەگەن كىتاپتار جازدى. دەگەنەمەن قۇداي ئوزىن كىم مۇقيات وقىسا، سول ونىڭ نەگىزگى مازمۇنى قۇداي رۇحىنىڭ قولداۋىسىمەن -اق تۇسىنە الادى. كىمە-كىم شىن جۇرەكتەن قۇدايدىك ئۆزى جانە ونىڭ ادامزاتتى جاماندىقتان قۇتقارقۇ ئۇشىن دايىنداعان جولى جايىندا بىلگىسى كەلسە، قاجەتتى مىلىمەتتى قۇداي سوزىنەن تابادى. سوندىقتان قۇداي ئوزىن وقىپ-ویرەنۇ - ئېزدىك پارىزىمىز بولۇمەن قاتار ماڭدایىمىزغا بىتكەن زورارتىقلىيەمىز دا.

وسى تاراۋىدی اياقتamas بۇرسن ئىزدىك نازارىڭىزدى تاعى
 ئىزلىك ئىزلىك جايىقا اوڈارعىم كەلىپ وىسىر. قۇداي سوزىنىدە يەمىز
 يسا ئاسىحتىك ئۆزى دە «قۇدايدىك ئۆزى» دەپ اتالادى.
 ويتكەنى قۇداي ادامزادقا يسا ئاسىحتىك سىتەگەندەرى مەن
 ايتقاندارى ارقىلى ئۆزىنىك حابارىن جەتكىزدى. ول -
 قۇدايدىك تولىق كورىنگەن بەينەسى. ئىز ماسىحىكە قاراپ كۈزگە
 كورىنېبىيەتن قۇدايدىك قاندای كەنسىن كورە الامىز (هۆرەي). حات
 (3:1؛ قولوس. حات 15:1).

قۇدايدىك رەوحى ماتاي، مارقا، لۇقا، جوھان جانە باسقا
 دا قاسىيەتتى ادامداردى بارلىق كەلەر ۇرپاقтарعا ارنىپ يسا
 ئاسىحتىك ئۆمرىبايانى مەن تالىمەرلىن جازۇغا جەتەلەگەن.
 بۇنىك ناتىجەسىنە ئىز قۇتقارۇشى يەمىزدى تانىپ، ول ارقىلى
 قۇداي تاعالانىك حابارىنەستى الامىز.

سوندىقتان، قادرمەندى جامماعات، بۇل ايتىلعانداردان
 قۇداي ئۆزىن وقىپ نە تىڭداب، ما زمۇنىن ئۆسىنۇدىك
 قانشالىقتى ماڭىزدى كەنسىن ۇغىنامىز. قۇداي ئۆزى قۇتقارۇ
 جولىن انسق كورسەتەدى. قۇداي تاعالا سىزدەرگە ئۆزىنىك
 اقىقاتىن ئارى بىزگى هەركىن ئۆزى جازدىرعان "قۇداي ئۆزى"
 ارقىلى اشىپ بىلدىرە كورسىن!

1. قۇدای ئوزىزلىك تورت ئىلگەن ئېلىملى قاندای؟
2. قۇدای ئوزىزلىك جازبالارى قالا يېيدا بولدى؟
3. قۇدای ئوزىزلىك تورت نەگىزگى ئېلىملىق قايىسلارى كونە كەلىسىمگە كىرەدى؟
4. تاۋراتلىك باستى ما زمۇنى نە؟
5. پايامبارلار جازبالارنىدا نە تۈرالى ئوز بولادى؟
6. زابۇردا ئىجاحى جازبالار قاندای؟
7. جاڭا كەلىسىم دەگەن نە جانە وندانە تۈرالى ايتىلىغان؟
8. قۇدای تاعالا قۇدای ئوزىن ادامىزاتقانە ئۈشىن ارنىغان؟
9. قۇدای ئوزىزلىك شىندىق كەنمن قالا يېىلەمىز؟
10. قۇدای سوزىنە يىسانەلىكتەن «قۇدایدىك ئوزى» دەپ تە اتالادى؟
11. قۇدای ئوزىن مۇقييات و قىپ - ئۆيرەنۋە ارقىلى نەگە قول جەتكىزە ئاسىز؟

شنايى رقحانى ُمردىڭ نۇرى

بۇدان ھكى مىڭداي جىل بۇرسن قۇداي جىبىه رىگەن جاپىرىپ يىل پەرشته مارىام ھسىمىدى پاك قىزغا كورىنىپ، مىنا ئېرى ھەكىشە حاباردى جەتكىزدى: قۇدايدىڭ رۇحىنىڭ قۇدرىتىمەن مارىامنىڭ قۇراسىعىندا بالا ئېتىپ، سول ۇل قۇداي تااعايندالىغان ماڭگىلىك پاتشا بولدى (لۇقا 1:26-38). بۇل وقىعادان 700 جىل بۇرسن يشايى پايمبار ايتىپ كەتكەن ئوزى وسلايشا جۇزەگە استى. پايمبار بىلاي دەگەن: «بىلىپ ال، پاك قىز قۇرساق كوتەرپ، ۇل تۋادى» (يشايى 7:14).

وسلاي يىسا يەرۋالىملىك تۈپىنە ورنالاسقان بەتلەحەمە دۇنييەگە كەلدى. بۇل كىشكەنتاي قالادا ودان ئېرى مىڭداي جىل بۇرسن ئەداۋىت پاتشا دا تۈغان ھدى. يىسانىڭ دال بەتلەحەمە تۋاتىنىن يشايى پايمباردىڭ زاماندىسى مىحا پايمباردىڭ الایتىقان بولاتىن: «ال سەن، ھفراتتاعى بەتلەحەم، ياهۋدانىڭ اتالارنىڭ اراسىنداعى ماڭىزسىزى بولغانىمەن، سەنەن مەن ئۇشىن ئىسرايىلدى بىلەيتىن كوشەم شىعادي. ونىڭ باستاۋى ھچەلگى زاماننان، ماڭگىلىكتەن كەلە جاتىر» (مىحا 5:2).

يىسا ئاماسىخ دۇنييەگە كەلگەن كۈنى قۇدايدىڭ ئېرى پەرشتەسى وسى حاباردى بەتلەحەم توڭىرەگىنەگى مالشىلارعا بىلاي دەپ جەتكىزدى: «مەن سەننەرگە ۇلکەن قۋانىش جارىالايمىن، ول قۋانىش بارلىق حالققا دا ورتاق: بۇگىن ئەداۋىتىنىڭ قالاسىندا سەننەردىڭ قۇتقارۇشىلارىڭ دۇنييەگە كەلدى، ول - يەمىز ئاماسىخ» (لۇقا 2:10، 11).

بۇدان بۇرسن مارىام ئجۇسىپ دەگەن اعاش ۇستاسىنا كۈيەۋگە شىققان ھدى. يىسا جاس كەزىنە نازارەت قالاسىندا وگەي اكەسەنە اعاش ۇستالىسىمەن كومەكتەستى. ال

عیبادات‌هاناداعی ۋستازدارمەن سوپىلەسکەندە، ونىڭ قۇدایي 『سوزى تۈرالىنىدەنىمى ھەن تۈسىنىكىنىڭ تەرەڭدىگى سونداقىلاردىڭ 『بارىن قايران قالدىرىدى (لۇقا: 46-47).

يسا وتسز جاسقا تولغاندا 『ۋېنىڭ تەرىپىنە كەلگەندەگى ماقساتىنا كىرسەتىن ۋاقتى دا جەتتى. ول 『بىر كۇنى نازارەتتەن شىعىپ، اينالاسىنا جىنالگان قالىڭ توپقا قۇدایىدىڭ حابارىن ۋاعىزداپ تۇرغان جاقىيا پايامبارعا قاراي بەت الدى. جاقىيا ولاردى كۇنادان قۇتقارىلىۋ 『ۈشىن تەرسىن جولدان قايتىپ، قۇدایي جولىنا تۇسۇڭە شاقىرىدى. تاۋبەگە كەلگەندەرىن پايامبار يوردان وزەننەدە شومىلدىرۇ راسىمنەن وتكىزدى. بۇل 『راسىم كۇنادان ارىلىپ، قۇدایي جولىنا 『تۇسۇۋىدىڭ سىرتقى بەلگىسى ددى. يسا 『وز ومىرىنىدە بىرده - بىر كۇنا جاساما سا دا، جاقىادان 『وزىن شومىلدىرۇدى سۇرادرى. يەمىز سۋدان شىققان كەزدە قۇدایىدىڭ رەحى كۆگەرشىن بەينەسىنە ۋستىنە قوندى دا، كوكتەن قۇدایىدىڭ: «سەن مەنىڭ سۈيىكتى رەحانى ۋىلىملىك، ساعان تولىقتاي رىزامىن!» - دەگەن داۋسى 『ستىلدى (لۇقا: 3-22).

سونان سوڭ يسا ايدالاغا بارىپ، قىرقى كۇن بويى ورازا ۋۇستاپ، 『مناجات (ياعنى دۇعا) ەتتى. وسى كەزدە 『ازازىل ونىڭ قۇدایىغا شىن جۇرەكتەن بەرىلگەندىگىن 『تۇرلى جولىمەن سىنپ، ونسىنەن داش ناتىجە شىقپادى (لۇقا: 13-4).

『ازازىلدى جەڭگەننەن كەين، يسا جاقىيا پايامبارعا قايتا ورالدى. جاقىيا شاکىرتتەرنە بىلاي دەدى:

«قاراڭدار، مىناۋ - قۇدایىدىڭ قۇربانىدىققا جىبەرگەن 『توقتىسى! ول ادامزاتىشك كۇناسىن 『وز مويىنسا ارتىپ، سول 『ۈشىن جانىن قىيادى. يسانى بۇرۇن شىنىمەن تانىمايتىن دىم؛ 『بىراق مەنى شومىلدىرۇ 『راسىمن ورىنداؤغا جىبەرگەن قۇدای ماعان: «قۇدایي رەحىنىڭ بىرەۋگە قونغانىڭ كورگەندە، قۇدای

رۇحىنا شومىلدىرىۋىنىڭ سونىڭ ئوزى ھەننىن بىلەسىڭ» دەگەن بولاتىن. مەن قۇداي رۇحىنىڭ يىساعا قۇنغانىن كورىپ، ونسىڭ قۇدايدىك رۇحاتىي ۋلىي ھەننە كۆاگەر بولدىم» (جوحان 34: 29، 33: 1).

سونىمىن جاقىيا يىسانى «قۇدايدىك قۇرباندىققا جىبەرگەن توقتىسى» دەپ جارىالاپ، ونسىڭ بۇكىل ادامزاتىك كۇناسىن ئوز مويىنسىنالىپ، پاك تازاجانىن قۇربان قىلاتىنىن مەڭزەدى.

سودان سوڭ يىسا العاشقى ون ھەكى شاڭرىتىن تاڭداب، قاسىنا شاقىرا باستادى. ولار تانىمال، اقسۇيەك ادامدار ھەمسەدى. پەتىر، جوحان جانە باسقا بىرنەشەۋى بالىقشى، ال ماتاي سالىق جىيناۋىشى بولاتىن. الايدا يىسانىڭ قۇدايدىك حابارىنالىپ كەلگەننۇ ۋەعنىغان ولار كاسېپتەرسىن تاستاپ، باس پايدالارنى ويلاماي، اقشاعا، دۇنييەگە قىزىقىپايم، ۋەستازدارىنا ھەرىپ ئوش جىلداي ھەل ارالادى. وسى ۋاقتىتىك شىندە يىسا ولاردى ئوزى كوكتەگى اكەسىنە كوتەرىلىپ كەتكەننەن كەيىن ھەشىلەرى رەتىندە انقاراتىن قىزمەتتەرىنە باۋلىپ دايىندايى.

يەمىز جۇرتقا: «تەرسىن جولىدان قايتىپ، قۇداي جولىنا تۈسىڭدەر! سەبەبى قۇداي پاتشالىقىنىڭ جەر بەتىنە ورنایىتنى كەزى تايىپ قالدى!» - دەپ ۋاعىزدای باستادى (ماتاي 17: 4). ول جۇرت عىيادات دەتەتىن ئماجىلىسخانالاردا نە ئوز ۋەيلەرىنىدە، قىرات باسىندا نە عالىلە يىا كولىنىڭ جاعاسىندا قاسىنا جىينالغاندارعا قۇداي ئوزىنىنى بولدى. يىسانىڭ سوزىن تىڭدائعاندار ونسىڭ دانالىقىنى جانە قۇداي ئوزىنى جەتكىزۈگە اىرىقشا بىلىگىنىڭ بار ھەدەننە تاڭعالدى. ول سوپىلە گەندە ئىدىن مۇعالىمەرە سىياقتى ھەمسە، قۇداي ھەركىشە بىلىك بەرگەن بىرەۋە رەتىندە ئاتالىم بەرەتىن. بارلىق پايىعامبارلار: «قۇدايدىك ايتقانىنا قۇلاق سالىڭدار»، - دەگەن بولسا، يىسا ئاما سىح جۇرتقا تۇرا جولدى ۋاعىزداب: «مەن سەننەرگە ايتامىن»، - دەپ

ءُ سوزىن باستايىتن.

سول كەزدە يەمىز يىسا وزىنە كەلگەن اۋرۇ ادامداردى
ايقان سوزىمەن نە قولىن تىيگىزۈ ارقىلىي ساۋىقتارا باستادى.
جازىلمايتىن تەرى اۋرۇئىنا شالدىققان ادام ونىڭ الدىنە كەلىپ:
«مىرزا! ھەگەر قالاساڭىز، مەنى قۇلاتتازا ساۋىقتىرا الاسز، - دەپ
جالبارىندى. يىسا قولىن سوزىپ، دەنەسىنە تىيگىزدى دە:
«قالايىمن، قۇلاتتازا ساۋىعىپ كەت!» - دەدى. سول ساتته -اق
اورۇ ادام الاپەسىنەن ارلىدى (لۇقا 13:5-12).

جىن بىلەگەن كۆپتەگەن ادامدار دا يىساعا كەلدى.
قۇتقارۇشىمىز جىنداردى سوزىبەن قۆسپ شىماردى. زايمىپ
ادامداردىك كۆزدەرىنىه قولىن تىيگىزگەنده ولار كورە باستادى.
يەمىز تىپتەن و دۇنييەلىك بولىپ كەتكەن بىرنەشە ادامدى دا
قايىتا ئىرىلىتتى. ارىينە، جۇرت توپتاسىپ، ونىڭ سوڭىنان ھرسپ
جۇرەتسىن بولدى. يىسا ولارعا ئالىم بەرسپ، اۋرۇلارسن
ساۋىقتىرىپ جۇرگەنده ونىڭ كەيدە اس شىۋىگە دە ۋاقتى
بولمايتىن. يەمىز وزگەلەرگە سۇيىسىپەنىشلىگىن توگىپ، ئوز
باسنىڭ قاجەتسىن ويلامادى. قۇتقارۇشى يىسا ھشقاشان دا ئوز
پايداسىنا بولا كەرەمەتتەر كورسەتكەن جوق، قايىتا، و زىنىڭ
قۇدۇرەتتى سىتەرىنىڭ ئابارىن اۋرۇلار مەن قامىققان ادامداردى
جۇباتىپ، قۇتقارۇ ئۇشىن، سۇيىتىپ ولارعا دەگەن قۇدايدىك
سۇيىسىپەنىشلىگىن جەتكىزۇ ئۇشىن جاسادى.

بىرده ئوز ماڭايىنا جىنالغان بېيشارا ادامداردى كورسپ،

يسابلاي دەدى:

«قىنالىپ قاتتى شارشاپ - شالدىققاندار،
ھۆسەلەرسىن تىم اۋىر جۇك باسقاندار،
مەنىڭ قاسىما كەلىڭدەر، بارلىعىڭ،
جاندارىڭدى مەن راقاتقا بولەيمىن!» (ماتاي 11:28)

قۇتقارۇشىمىز وزىنە كەلگەندەردىك ھشقايىسىسىن دا قايتارىپ كورگەن جوق.

ئېسەر كۈنى وىنىڭ الدىنا سال بولغان ئېسەر ادامى ئىتلىك كىسى كۆتەرسىپ اكەلىپ جاتقىزدى. يسا بۇل ادامنىڭ ئاتانى دە، جانى دا ساۋىقتىرۇ تىلەپ جاتقانىن سەزىپ: «پەندەم، سەنىڭ كۇنالاردىك كەشىرىلدى»، - دەدى. ال سول جەردە وىترگان بىرنەشە ئە دىن مۇعالىمەرى شتەرنەن: «قۇدايدى قورلايتىن بۇل كىم ئۆزى؟ كۇنالاردى جالعىز قۇدايدان باسقا كىم كەشىرە الادى؟» - دەپ ويلانىپ قالدى.

يسا سول بويدا ولاردىك وىسن ئېلىپ قويىدى دا، ولارعا الگى كىسىنى اۇرۇنىان ساۋىقتىرۇ ئارقىلى ئۆزىنىڭ قۇدايدى قورلاماعانىن جانە وزىنە ادامداردىك كۇنالارنى كەشىرىتىن يىلىكتىك بار كەنسىن دالەلدەپ ايتتى. سونان سوڭ ول سال بوب جاتقان ادامعا بۇرلىپ: « ساعان ايتامىن: ورنىڭنان تۇر دا، تو سەنىشىڭدى جىننەپ السىپ، ئۆيىچە بار!» - دەدى. الگى ادام كىي اياعنىنىڭ تۇرسىپ، يىسانىڭ ايتقانىن سول زاماتتا ورنىدادى (لۇقا 17:5 – 25).

وسدان باستاپ كويپتەگەن ئە دىنباسىلار يەمىز يىساعا قارسى شىقتى. وكىنىشكە وراي، ولار وىنىڭ حالتىق اراسىندا تەز تاراعان داڭكىن قىزغانىشتان كورە المادى. يەمىز كۇناكارلاردى تەرسىن جولىدان قايتارماق نىيەتىپەن ولارمەن كەزدەسىپ قابىلداب، سوپىلەسکەنى ئۇشىن كىي جۇزدى ئە دىندارلار ونى كىنالاپ، جەك كورە باستادى. ولار، سونداي - اق وىنىڭ (جالپى جۇمىس سىتەۋگە بولمايتىن) دەمالىسى كۇندەرلى ئۇرۇلاردى ساۋىقتىرعانىدا قاتتى نارازىلەندى. بىرتىندهپ ولاردىك يىساعا دەگەن وشپەندىلىكىنىڭ اسىقىنغانى سونشا، ولار ونى ولتىرمەكشى دە بولدى! (لۇقا 26:5 – 11؛ مارقا 15:2 – 6:3)

يەمىز يىسا مۇنى ئېلىدى. ول ئۆزىنىڭ شەكسىز قۇدەرەتىن

پايدالانىپ، قاسكۇنەم جاۋلارىن قۇرتىپ تا جىبىرە الار ھدى، ئېبراق ول مۇنى ھشقاشان سىتەگەن ھەمەس. كەرسىنىشە، يەمىز وزىنىك شاكرتەرىنى جاۋلارىن جاقسىي كورسپ، تىپتەن ولار ۋۇشىن سىينىپ ئىمناجات ھتۈدى ۋۇرەتتى. وزىنە قارسىي شققاندارعا يسا ايتقاندارىسىن جانە سىتەگەندەرسىن يىگىلىكتى ۋلگى قالدردى.

سول زاماندا ياهۋىديلەر ازات ھەمەس ھدى، سەبەبى يىسرايىلدە رىيم پاتشالىقىنىڭ ئامىرىشىسى بىلىك جۇرگىزەتن. وسا قۇلدىقتان قۇتلىۋدى اڭساب جۇرگەن ياهۋىديلەر ئېرى كۇنى يىسانىك ايدالادا بەس كۇلشە نان جانە ھكى بالمقىپەن بەس مىڭنان اسا ادامىي توينىدىرغانىن كورگەننەن كەيىن، ونى وزىدەرىنى پاتشا ھتۈگە ۇمتىلىدى (جوھان 15:6). ولار ئاماسىح يسا وزىدەرىنىك جاساعىن باسقارسا، ولاردى ھشىر جاۋدىك جەڭە المايىتىسىن ئېلىدى. ئېبراق يەمىز بۇل دۇنييەلىك پاتشا بولۇدان باس تارتتى، ويتكەنلىك پاتشالىقى - نەگىزىنده رۇحانىي پاتشالىق. دەمەك، يسا ادامداردى ئىسرايىلىدىك پاتشالىق تاعى ارقلى ھەمەس، ولاردىك جۇرەگىنە ھنپ، ومىرىنە باس بولۇ ارقىلى يىگىلىكتى جەتكىشلىك ھتكىسى كەلدى (جوھان 18:36).

يىسانى ساياسىي كۇرەستە قۇرال ھېپەك بولغان ويلارى ورىندالماغان سوڭ حالىقتىك كوبىي وغان قارسىي شىعىپ، دۇشپاندارينا اينالدى. ال يەمىز ادامدارعا جاعنۇدان ۇنەمى باس تارتاتىن. ول تەك قۇدای تاعالاغاناق قۇلاق اساتىن.

قىزمەتتىنە كىرسىكەن كەزدەن ھكى جارىم جىلداي ئوتىپ، وزىنە ئىنباسىلار اشىق قاستىق بىلدۈرە باستاعان شاقتا يسا بىرە شاكرتەرىنى مىناداي سۇراق قويىدى:

- كوكىتەن كەلگەن بىلە ۋىشىنى جۇرت كىم دەپ ئۇرۇ؟ -

ولار:

- بىرە ۋەلەرى ئىزدى شىمىلىدىرۇ ئاراسىمىن جاساعان جاقىيا، ال

با سفالارى ئيلياس پايىمامبار، تاعى با سفالارى ھەممىا نەمەسىدە جەلگى پايىمامبارلاردىڭ وزگە بىرەۋى دەپ ئجۇر، - دەدى. سوندا ياسا:

- ئىز ئاسىحسىز، ماڭگى ئىرى قۇدایدىك رۇحانى ئولسىزا - دەپ جاۋاپ بەردى. يسا وغان:

- سەن باقىتىسىڭ، جۇنىس ۇلى شىمۇن؛ ساعان مۇنى ادام بالاسى ھەممىس، كوكىتەگى اكەم ئىلدىرىدى! - دەدى. سودان سوڭ يەمىز وزىنە سەنۋىشلەرىدىڭ قاۋىمەن پەتىرىدىك وسى ايتقان يىماندى سوزدەرىنى نەگىزدەپ قۇراتىنسىن اشتى.

سول كەزدەن باستاپ يەمىز ھەلسىلەرىنى ئۆزىنەك الدىنداعى جولىنى اشىق بىلدىرە باستادى. قۇدای اكەسىنىڭ ھەركىنە ساي ونىڭ يەرۋاسالىمگە بارۋى قاجەت بولدى. - ول جەردە مەن رۇباسىلار، باستى ئىدىنى قىزمەتكەر لەر مەن ئەدىن مۇغالىمەدەرسەن كۆپ ازاپ شەڭۋە ئىتىسىپىن: مەندىڭ ئەلتىرىلىۋىم، بىراق سودان كەيىنگى ئۇشىنىشى كۇنى قايتادان ئىرىلىۋىم دە قاجەت! - دەدى.

سوندا ئۆز ئۇستازدارىن سۇۋىگەن شاكىرتىرىدىك زارەلەرى ۋۇشىپ، قورقىپ كەتتى. سوندىقتان پەتىر وغان:

- قۇدای ساقىتاسىن، مىرزا، ونداي نارسە باسىڭىزغا تۇسە كورمەسىن! - دەپ قارسىلىق بىلدىرە باستادى.

ئەبراق ئاسىحتىك ولەمەۋى ئىتىسى دەگەن پىكىرىدى پەتىرىدىك اۋزىسا ئازازىل سالدى دەپ قۇتقارۋوشىمىز قاتتى ھەسكەرتتى. ويتكەنلى يىسانىڭ ادامازاتىك كۇناسىن ئۆز مويىنسىنالىپ، اىقىش اعاشقىا شەگەلەنىپ جانىن قۇربان دەتەتنى قۇدایدىك قاسىيەتتى ھەركى ھەدى. سوندىقتان، دەگەر كىمە-كىم يىسانى جانىن قۇربان ھەۋىدەن اللىپ قالعىسى كەلسە، سول ادامنىڭ بۇنى ئازازىلىدىك ايتۈپمەن سىتەپ و تىرغانى.

يەمىز ون ھەكى ھەلسىنە قۇدایدىك اق جولىمەن

جۇرگەندەردىك قاس دۇشپاندارىنىڭ تاراپىنان قۇعنىن - سۇرگىنگە وۇشرايتىنسىن الدىن الا اشق ئېلدىرىدى. سەنۋىشلىر ئىپتى «ايقىشىن ارقالاعان كىسىدەي» ازاتى ولەمگە دايىن بولۇغا ئىستى دەپ دىكەرتى (ماتاي 16:13-26).

يەمىز يسا ئۆزىنىڭ ولهتىنسىن جانە ھەلشىلەرنىڭ وزىنە دەرگەندەرنە بولا ازاپ شەگەتىنسىن ايتقان سوڭ، ولارعا ئۇستازدارىنىڭ قاسىندا قالۇۋەتە ئۆر بولدى. اليدا ولار ودان بەزىپ كەتىپى، شامامەن التى ايدان كەيىن ئۇستازدارىمەن بىرگە ول جانىن كىيۇغا ئىپس يەرۋالىيم قالاسىنابەت الدى.

سول كەزدە كوكتەم ھەدى. كويىتەگەن ياكەن ئەھۋەدىلەر ئەسى - جاقىن جەرلەر دەن حالقىتىك ھەك ۋلى مەرەكەسى - قۇتقارىلۇڭ مەيرامىن وتکىزۈگە يەرۋالىيمگە قارايى ورلەپ بارا جاتتى. بۇل مەيرامدا حالىق قۇدايى وزدەرلىنىڭ اتا - بابالارىن مۇسا پايدامباردىك باشلىقىمىمەن مىسىرداعى قۇلدىقتان بوساتىپ قۇتقارغانىن ھستەرنە تۈسىرەتسىن.

يەمىز ئۆماسخ جەكسەنبى كۇنى يەرۋالىيمگە جاقىنداپ قالغاندا ھەسەككە ئىنلىپ قالاعا كىردى. بۇدان جۇزدەگەن جىلدار بۇرسن زاكاريا پايدامبار الدىن الا ايتىپ كەتكەن مىنادايى سوزدەر جۇزەگە استى: «سيون حالقىنا مىنائى ايتىڭدار: مىنە، ئۆز پاتشاڭ ساعان كەلە جاتىرا كىشى پەيىلدەلىكىپەن ھەسەككە ئىنلىپ، تايقاردىك - جۇك تاسىتىن ئېرىجاس كولىكتىك ئۇستىندا ئۆتىر» (ماتاي 21:5).

سودان كەيىن يسا عىيادات汗اناعا كىردى. ونىڭ الڭدارىندا ساۋداگەرلەر الپىستانلىقىپەن اينالىسىپ، قۇدايىعا سىنئۇغا كەلگەندەردى الداپ، قاسىيەتتى ورىنىدى ارامدايتىن. سوندىقتان ئۆماسخ ولاردى سول جەرددەن قۆسپ شىقتى. يەمىز، سوندايى - اقى، ئىنباسىلاردىك قۇدايىعا شىن جۇرەكتەن موينىسۇنىبايتىنداش، كى ئۆزىدى، قارا نىيەتتى كەندىكتەرىن اشق سىنادى. ولاردىك

وسى جامان سىتەرى ئۇشىن قۇدايدىڭ قاھارىنى بلىگىپ، وزدەرى ماقتاۋ تۇقان ساۋالەتتى عىباداتخانىڭ جاۋ قولىستان تاس - تالقان بولاتىننىن الدىن الاء بىلدىرىدى.

سوزىنە قۇلاق تۇرگەندەرگە ئالىم بەرىپ، يەمىز ولاردى كەيىنرىدەك شىعاتىن، وزدەرسىن تەرسىس جولغا ازغىر عىدلارى كەلەتىن جالغان پايىمامبارلارعا الدانىپ قالماۋدان قاتتى ساقتاندىرىدى. ئۆزى اقىز زاماندا زور قۇدرەتپەن، سالغاناتتى ئۆلىلىقىپەن كوكىتەن قايتا ورالىپ، جەرددەكى بارلىق ادامدارعا ئۆكىم شىعاراتىن بولادى. سول قىيامەت كۇتى يەمىز بىرەۋەلەردى قۇداي پاشالىمعىنا شاقىرىپ، ال باسقالارىن توزانقىاعى مائىگى جازاعا بۇيرادى.

قۇتقارىلۇ مەيرامىنىڭ قارساڭىندا عى بەيسەنبى كۇنىسى كەشكە يىسا ون دكى ھلىسىمەن بىرگە قۇتقارىلۇ مەيرامىنا ارنالغان اسقا وتردى. سونان سوڭ ول قولىنا نانالىپ، شۇكىرلىك ھتتى. ناندى ئۇزىپ، شاكرىتتەرنە بەرىپ جاتىپ: «بۇل - سەندەر ئۇشىن قۇربان بولماق دەنەم. مەنى دستەرىڭە ئۇسۇرۇ ئۇشىن وسلاي سىتە گىدەر!» - دەدى.

سونداي - اق، كەشكى استىڭ سوڭىندا توستانعاندى دا الىپ، شۇكىرلىك ھتتى. ولارعا سونى بەرىپ جاتىپ، بىلاي دەدى: «منا توستانعان - توگىلمەك قانىممەن بەكتىلەتنىن جاڭا كەلىسىم. ودان شىكەن سايىن مەنى دىشكە ئۇسۇرۇ ئۇشىن وسلاي سىتە گىدەر!» - دەدى (ماتاي 26:26 - 28:2)، قورىنتىقتارعا ارن. 1 - حات 23:25 - 24:2).

مۇنىمەن يىسا ھلىشلىرىنە ئۆزىنىڭ ئولىمى ارقىلى قۇداي مەن ادامداردىڭ اراسىندا عى جاڭا كەلىسىمەن كۇشىنە دەنەتىننى ئۆلىلىرىدى. بۇل يېڭىلىكتى كەلىسىم قۇداي تاعالانىڭ ئەماسىح ارقىلى سىيلاتىن عاجاپ راقىمنانە گىزدە لىگەن.

استان كەيىن يىسا ولارعا ئىبرى - بىرىن جاقسى كورۇ

کەرەكتىگىن «سەكەرتىقى». ولاردىڭ وزىنە «رەگەندەرى ئۇشىن قۇداڭقا ئۇشىن ئۇشىن تاعى دا ئېلىدىرىدى. سونداي -اق ئۆزى كوكىكە كوتەرىلىگەن سوڭ ولاردى جالعىز قالدىرىماي، قايتا، باختت بەرسپ، قامقورشى بولاتىن قۇدايى رۇھىن جىبەرۇڭە ۋادە بەرسپ، جىڭەرلەندىرىدى.

يسا ئۇزىنىڭ ايقىشتاتىغى ئەلسىمىي الدىندا ئەمناجات ەتىپ دايىنداڭ ئۇشىن ئۇشىن ورتاسىندا ەلشىلەرن قالا سەرتىنداعى باققا ەرتىپ السىپ باردى. كوكىتەرگى اكەسىنە سىينىپ: «مەنىڭ ەممەس، سەنىڭ ەركىڭ بولسىن!» - دەپ يىگىلىكتى ەركىنە تولىقتاي مويىنسۇنىپ، ئۇسنىڭ پاك تازا جانىن ازايىتى ۆلىمگە قىيۇغا دايىن ەكەننىن ئېلىدىرىدى.

يسا وسىلاي ئەمناجات ەتىپ وترغاندا ئۇزىنىڭ ون ەكى ەلشىسىنىڭ اراسىنان شىققان ساتقىن ياهؤدا يىscarيوت باستاعان قارۇللى جاساق باققا كىرىپ كەلە جاتتى. ياهؤدا يىساعا تايىاپ، ونىڭ بەتىنەن سۈيدى. بۇل وزىنە بىلەسىپ كەلگەندەرمەن الدين الا كەلىسىلەگەن بەلگى ەدى. يەمىز ياهؤدانى جانە ونىڭ قىلىش اسلىغان سەرىكتەرنىن ئېرى سوزىبەن -اق جوق قىلا الار ەدى، ئېراق.

قۇدايدىڭىزىگى نىيەتنىن ورىنداۋ ئۇشىن سولارعا ئۆز ەركىمەن بەرىلىدى. ال پەتىر سۈيكتى ئۇستا زىن قورعاۋ ئۇشىن قىلىشىن سۈرەپ السىپ، سىلتەپ قالغاندا ئېرى قىزمەتلىك قۇلاعنى شاۋىپ ئۇسىرىدى. ال يىدا قۇتقارۇشىمىز پەتىرگە قاتاڭ تىيىم سالىپ، ئىتپتى جارا قاتالغان قىزمەتلىك قولىن تىيگىزىپ، قۇلاعنى ساۋىقلىرىپ جىبەردى (لۇقا 22:39-51).

سودان كەيىن جاساقشىلار يسانى ئەنبىسلىار جانە ەلدىڭ وزگە باششىلارى جىنالغان جوغرافىي كەڭسەكە السىپ باردى. بۇلار ونى ۆلىمگە كەسۋ ئۇشىن سەبەپ بىزدەدى. ئېراق ولى بوس اۋەرە بولدى. اقىرىندا باس دىنى قىزمەتكەر وغان سۇراق قويىپ:

- ماڭگى ئىرى قۇدايدىك الدىندا انت ەتىپ، بىزگە
ايىتىپ بەر: سەن قۇدايدىك رۇحانىي ۇلى - ئاماسىسىڭ بە؟ -
دەدى. يىسا:

- ئۆزىڭىز ايىتىپ تۇرسىز. سىزدەرگە مىنани دا ايتامىن:
مەنىك بىلەۋشى رەتىندە قۇدرەت يەسنىك وڭ جاعىندا
وئىرعانىمىدى ئارى اسپاندابى بۇلتتارمەن كەلە جاتقانىمىدى ئالى
كۈرەتىن بولاسىزدارا - دەپ جاۋاپ بەردى. ھكى جۇزدە
باشىلاردىك ۇكىمى ئېراۋىزدان بولدى:

- ول تاڭىرگە ئىتل تىڭىزدى! ول ئولىم جازاسىنا لايىق!

(ماتاي 26:63 - 66)

ياھۇدى باشىلارنى رىيم ۇكىمەتىنىك رۇقساتىنسىز
ەشكىمىدى ئولىم جازاسىنا كەسۋىگە بولمايتىندىقتان، ولار يسانى
جۇما كۇنى دەرتەمەن رىيەدىك ئامىرىشى پىلاتقا السىپ باردى.
پىلاتقا: «ول ئوزن پاتشا ەتسپ جارىالاپ «جۇر» دەپ يسانى رىيم
يىمپەرياسىنىڭ جاۋى رەتىندە كورسەتتى. پىلات باستان -اق بۇل
ايپتاۋدىك جالغان ھكەنسىن سەزىپ، يسانى بوساتپاڭشى بولدى.
الايدا ھكى جۇزدى باشىلار توبىرلاغان حالقىتى يسانى
ءولتىرۇدى تالاپ ەتۋگە ۇگىتتەپ قويىدى. بۇلىك شىعىپ قالار
دەپ قورىققان پىلات اقىرىندا ولاردىك ايتقانىنا كونىپ، يسانى
ايىش اعاشقاشەگەلەپ ولتىرۇگە ئامىرى بەردى.

رىيەدىك جاساقشىلار يسانى قانتى ساپاپ، قالانىڭ سىرتىنا
السپ شىقىتى دا، ايىش اعاشقىا كەرسىپ شەگەلەپ تاستادى. ولار
مۇنى سىتەپ جاتقاندا، يىسا ئوزن قىينىپ ولتىرۇشلىك ئۇشىن
ءىنچاجات ەتىپ: «اكە، ولاردى كەشىرە گورا! ولار نە سىتەپ
جاتقاندارىن تۇسىنېيدى»، - دەپ بىزگى تىلەك ئىلدىرىدى
(لۇقا 34:23). ئۆزىنىڭ اياق - قولىنىنىشقا شەگەلەپ تاستاعان
قاتىگە زجاۋلارى ئۇشىن قۇدايدان كەشىرم ئوتتىپ، يىگى تىلەك
تىلەگەنى قۇتقارۇشى ئاماسىحتىك ادامدارغا دەگەن شەكسىز

سۇيىسىپەنىشلىگىن اپ - انق قورسەتتى!

ارينه، يەمىز قۇدرەتى شەكىسىز قۇدai تاعالادان يېقىشتىاعى از اپitan قۇتقارسپ، قاسىنا، كوكىكە ئوشنى سۇرای الار ددى، ئېراق بۇلاي دىپەدى. ئۆزىنىڭ كۇناكارلار ئۇشىن قۇربان بولۇرى قۇدايدىك ھركى ھكەنسىن بىلگەندىكتەن ونىڭ قالا ئىسا كوندى. سوندىقتان التى ساعات بويى يېقىش اعاشتا شەگەلەنگەن كۇيى قاتتى از اپ شەكتى. ئۆس قاييتا ساعات ئۇش شاماسىندا قاتتى داۋىسىپەن يېقايلاب: «اکە، سەنىڭ قولىڭا رۇحىمدى تاپسىرامىن!» - دەدى. مۇنى ايتقاننان كەيىن جان ئاتاسىلىم دەتقى (لۇقا:23:46). ئېر جاۋىنگەر ونمىڭ بۇيىرىنە نايزا سۇعىپ الدى، سول زاماتتا قان مەن سۋ شىغا كەلدى. وسمەن يىسانىڭ ولگەندىگى ھش كۇمانسىز دالەلدەندى. قول استىندىاعى جاساعىمەن يېقىشتى كۇزەتىپ تۇرغان ئجۇز باسى كەيىنرەك ئامىرىشى پىلاتقا بارسپ، يىسانىڭ ولگەنسىن مالىمەدەدى (جوحان:45 - 34:15).

يساعا سەنەتىن ھكى بەدەلدى ادام ئېرازدان كەيىن ئامىرىشىنىڭ الدىنا بارسپ، يىسانىڭ ئايىتتىن قابىرگە قويۇغا رۇقىسات سۇرالىپ الدى. ولار ئايىتتى ئيقىشتان ئۆسلىپ، ئجۇز قاداق حوش ئىستى ماي جا عملىغان كەنەپىكە ورادى دا، اكتاستان ۋەڭگىپ جاسالغان قابىرگە اپارسپ قويىدى. سودان كەيىن ولار داۋ قاقيپاڭ تاستى دو مالاتىپ، ئقابىرىدىك كىرەر اۋزىز باستىرىدى. ئامىرىشى ئقابىر اۋزىندىاعى تاسقا رەسمىي رىيمىدىك ئوردى باستىرىپ، ھشكىمىدى قابىرگە جاقىنداتپايتىن ئېر توب اسکەردى كۇزەتكە قويىعزىدى (ماتاي 66:27).

ئېراق بۇل - اڭگىمەنىڭ سوڭى بولمادى!

سەبەبى يەمىز ھلىشىلەرنە بىرنەشە رەت ئۆزىنىڭ ولەتىنىن، ال سودان كەيىنگى ئۇشىنى كۇنى قاييتا تىرىلىتىنىن الدىن الا ايتقان بولاتىن. ال ولار مۇنى استارلى ئوز دەپ

تؤسندگەن بولسا کەرەك . سەبەبى يىسا ئەلپ، قابىرگە قويىلغانان كەيىن ونى جەر بەتنەن قايتىپ كورۇ تۈرالى ۋەمىتتەرسن ئۇزدى.

ئېراق جەكسەنبى كۇنى تاڭەرتەڭ ئاقابر باسنا كەلگەن كەيىبر شاكىرتتەرى ونىڭ اشىق جاتقانىن كوردى! شىكە كىرسە، ئامىت ورالغان، حوش ئىستى زاتار قوسقان كەبن عانا جاتىر، ال ئاقابر بوس ھەدى! دەمەك، ئامىت جوق بوب شىقتى! يىسانىڭ شاكىرتتەرى ئىڭ-تاڭ بولدى. ال يىدا كوب ۋاقتىپەي - اق، يىسا ئېرسىپرا شاكىرتتەرسىمەن كەزدەسىپ، ولارمەن سوپىلەستى. الدارىندا تاماڭ ئىشىپ، ولارعا قول - اياعى مەن بۇيرىنەگى جارا ورىندارىن كورسەتتى. وسىلايشا ئۆزىنىڭ شىنەمەن قايتا تىرىلىگەندىگىنە ئابارىنىڭ كوزدەرسن جەتكىزدى.

سول ئۇنى ھىسىك جابىق بولسا دا، يەمىز شاكىرتتەرى جىنالغان بولمەگە ھەنسىپ، ولارمەن ئىتل قاتتىسىپ، ولاردى ئۆزىنىڭ قايتا تىرىلىگەنىنە سەندىرسى (لۇقا 24:1-35؛ جوحان 20:1-23).

مۇنان سوڭ يىسا قىرىقى كۇن بويى ار ئۇرلى شاكىرتتەرسىمەن بىرنەشە رەت ئۇرلى ورىنداردا كەزدەسىپ، ئۆزىنىڭ نەگە ازاپ شەگىسىپ، ولۇمنە تۈرە كەلگەننىن قايتادان ئۇسۇندىرسى. سونداياق، قۇتقارۇشىمىز سەنۋىشىلەرگە الله مەدەگى بارلىق ادامدارعا بارۇغا تاپىسىرما بەردى. ولارعا تەرسىن جولدان قايتىپ، ماسىحىكە قۇتقارۇشى يەم دەپ سەنسم ارتقانداردىڭ كۇنالارىن قۇداي كەشىرەدى دەگەن سزگى حاباردى تاراتۇغا وكىلەتتىك بەردى.

سەنۋىشىلەرگە وسى ۇلى اماناتىن ورىنداؤغا كۇش-قۋات بەرەتىن قۇدايدىڭ رۇھىن جىبەرۇگە قايتادان ۋادە ھەتسىپ، سول كەلگەنگە دەيىن يەرۇسالىيمەن كەتىپەۋدى تاپىسىرسى. وسىلايشا ولاردى جالعىز قالدىرمىاي، قۇدايدىڭ رۇھى ارقىلى دۇنييەنىڭ

اقيزىنا دەيىن ولارمەن بىرگە بولۇغا ئوز بەردى. سونان سوڭ يەمىز شاكىرتتەرنىڭ كۆزىنىشە كوكىكە كوتەرىلىپ كەتتى. ول ئوز ورنىن باسۋۇغا قۇداي رۈھىنان باسقا ھشكىمىدى تاعايىندىغان جوق، وزىنەن كەيىن مۇراڭەرى بولىپ قالاتىن بىرەۋەدىڭ كەلەتتىن دە ايتقان ەممەس.

سۇيىكتى ۇستازدارى ئاسىح كۆزدەن عايىپ بولغاندا ونىڭ شاكىرتتەرى جىلاپ قايىعىرمادى. ويتكەنى وlar بەرگەن ۋادەسى بويىنسا ونىڭ جەر بەتىنە قايتا وراتلىقىن بىلەتسىن. وlar قۇانىشىپەن ئىمناجات ھتىپ، ئاسىح كوب ۇزاماي جىبىھەمىن دەگەن قۇداي رۈھىن كۇتۇمەن بولدى (ەلسىلەر، سىتەرى 3:1).⁽¹⁴⁾

يەمىز يىسا ئاسىح كوكىكە كوتەرىلىپ كەتكەننەن كەيىن ون كۇن وتكەنده، ياخۇدىلەردىڭ العاشقى ئىنمەمىي بولدى. سول كۇنى ماسىحىكە سەنۋوشى جۇز جىيرمادىي ادام يەرۋالىيمەگى ئىبر جەرگە جىتالغان ھدى. كەنەتتەن ئىبر كەرەمەت وقىعا بولدى. جەلدىڭ سۈبلەغانىنىدai شۇ ھستىلدى، الايدا بۇل جەل ھممەس ھدى. جالىن تىلىنەي شالقىغان وت سەنۋشىلەردىڭ ۇستىنە قوندى، الايدا بۇل وت تا ھممەس ھدى. سول ساتتە سەنۋشىلەر و زدەری ھشقاشان وقىپ ۋېرەنبىگەن نەشە ئۇرلى شەت تىلەرددە سوپىلەي باستادى. مەيرامعا دۇنييەنىڭ ئورت بۇرۇشىندىاعى ھلەرددەن كەلىپ، ئاسىحتىڭ شاكىرتتەرنىڭ ماڭىنا جىنالىپ تۇرغان ادامداردىڭ ارقايسىسى وز انا تىلىنە قۇداي جىبىھەن بىزگى حاباردى ھستىپ، قاتتى تاڭعالدى.

سوندا پەتۇر تۇرەگەلىپ، توپقا قاراپ، يەمىزدىڭ وزى ۋادە ھتكەن قۇداي رۈھىن سەنۋشىلەرگە قوندىغانىن جارىالادى. وlarغا يسانىڭ ادامداردىڭ كۇنادان ارلىۋى ۋەشىن جانىن قۇربانىدىققا قىيى قاچەت بولغانىن ئۆسەندىرسىپ، تاعى بىلاي

دهدى: «وسى يسانى قۇدای قايتا ئىرىلىتىپ الدى، ئىز ئارىمىز سوغان كۋامىزا يسا قۇدايدىك قۇدەرەتىمەن كوكىكە كوتەرىلىپ، اكىدەن ۋادەلى قۇدای رۈھىن العان سوڭ، ونى ئىزدىك ۋۇستىمىزگە توكتى، مۇئى وزدەرىڭ دىتىپ جانە كورىپ تۈرسىڭدار». ەلشى تىڭداب تۈرغان ادامداردى كۇنالارى كەشىرىلىۋى ئۇشىن تەرسىن جولدان قايتىپ، يەمىز يساعا موينسىۇنىپ، وغان سەنم ارتۇعا شاقىرىدى. قۇدايدىك رۈھى پەتىرىدىك اۋزىمەن سوپىلەدى، ونىڭ سوزدەرى تىڭداۋشىلاردىك جۇرەگىنە دال ئىتىپ، سول كۇنى ئۇش مىڭدابى ادام ئاسىحتىك اق جولىنا ئۆستى (ەلشىلەر، سىتەرى 2).

ئاسىحتىك ەلشىلەرى جانە ونىڭ جولىمەن ئجۇرۇشى باسقالار قۇتقارىلىۋدىك بىزگە حابارىن يەرۋالىيم مەن وزگە دە قالالاردا تاراتتى. سوندا سەنۋشىلەردىك سانى تەز كوبېيە ئۆستى. ال كەينىرەك ياهۇدى باشىلارى ولاردى قۇدالاي باستادى. ئاسىح الدىن الا اىتىپ كەتكەندەي، ولار ئىتىپى كەبىرەۋلەرلىن ئولتىرىدى دە. سەنۋشىلەردىك كويشىلىگى يەرۋالىيمەن تىس جەرلەرگە بەت ئۇغا ئاجبۇر بولدى. ولار بارغان جەرلەرنىدەگى ۋۇلتىستارىنا بىزگى حاباردى جەتكىزدى. وسلايشا تاعى كۆپتەگەن ياهۇدىلەر ماشىكە سەنەتنىن بولدى.

كەين قۇدای باسقا ۋلتىسىق ادامدارغا دا قۇتقارىلىۋ جولىن اشۇ ئۇشىن ئوزىنىڭ ەلشىسى پەتىرىدى پەتىرىسى كەپلىك ئجۇزباسىنىڭ ۇيىنە جىبەردى. پەتىر وغان جانە ونىڭ وتباسى مەن جاقىن دوستارىنا قۇدای جىبەرگەن بىزگى حابار تۈرالى ايتقاندا، ولاردىك ئارى قۇتقارۇشى يساعا موينسىۇنىپ، سەنم ارتىتى. ولار سول ساتته -اق قۇدايدىك رۈھىندا كەنەلدى. وسلايشا قۇدايدىك كۈللەي ادامداردى، بارلىق ۋۇلتىاردىك كىسىلەرلىن دە كۇنانىڭ قۇلدۇغۇنان جانە باستارىنا ئۆتىپ تۈرغان كىامەت سوتىنداعى قاھارلى جازادان قۇتقارۇسى

کەلەتىنى انسق بولدى (ەلشىلەر، سىتەرى 10).

سۇل كەزدە ساۋىل ھىسىمدى جاس ئىنبىاسىلاردىك ئېرى
يىسانىڭ جولىن قۇۋىشىلاردىك قىر سوڭىنا ئۇسىپ، ولاردى
تۇرمەگە ايداتىپ، ئوللىرىپ ئۇرىدى. ول بىردى سونداي
ماقساتىپەن سىرىياداعى داماسك قالاسىنا بارا جاتقان ساپارىندادى
يەمىز وغان كوكتەن ايان بەرسپ: «ساۋىل، ساۋىل! نەگە مەنى
قۇدايسىك؟» - دەگەن سۇراق قويىدى. قايتا ئىرىلىپ، كوكىكە
كوتەرىلىگەن ماسىحكە كەزدەسکەننەن كەين، ساۋىل وغان شىنايى
موينىسۇنىپ، سەندى. ئاماسىح ونى ئوز ەلشىلەرىنىڭ ئېرى
ەتمىپ تاعايىندادى (ەلشىلەر، سىتەرى 9).

كەيىنلىك پاۋىل دەپ اتالىغان ساۋا گىرەكتەر مەن
رېمىدىكتەر اراسىندا يسا ئاماسىح تۈرالى بىزگى حاباردى تاراتىپ،
پايدا بولغان سەنۋىشىلەر قاۋىمدارىن قولداپ-قامقورلاۋدا ايرىقشا
كۆپ ەكىبەك ئىسکىرىدى. پاۋىل مۇنىمەن اينالىسقان كەزدە
ئىجىل شاريفتەگى ون ئۇش حاتىن جازىپ قالدىرىدى.

البەتتە، پەتىر، پاۋىل جانە باسقا دا سەنۋىشىلەردىك
جاساعان سىتەرى شىن مانىنده سولار ارقىلى يەمىز ئاماسىحتىك
اتقارعان ئىسى دى. ئاماسىح قايتا ئىرىلىپ، كوكىتە ماڭگى
جاساڭاندىقتان، وزىنە مۇراڭەر ياكى ورنىباسار تاعايىندادۇ دىك
ەشقاندایي قاجەتى بولمادى. سەبەبى يەمىز ۋادە كەننەي، ونىڭ
قۇداي رۇحى سەنۋىشىلەردىك وەرلەرىنىن ورسن الدى. وسلايشا
قۇتقارۋۇشى يەمىز اردايم بىزبەن بىرگە.

ۋىزىڭە وسىنداي راقىمۇا تولى، قۇدرەتتى قۇتقارۋۇشى
يەنىڭ جار بولغانىنا نە جەتسىن! ئاماسىح ماڭگى ئىرى جانە
وزىنە سەنم ارتاتىندا دىك ئارىن ده قولداپ-قورعاۋغا دايىن.

يسا قايتا ئىرىلىپ، كوكىكە كوتەرىلىپ كەتكەننەن
كەيىنگى العاشقى عاسىلاردا بىزگى حاباردىك كەرەمەتتەي
تارالۋىنىڭ سەبەبى نە؟ ونىڭ اق جولىن تۇسکەندر سوعىسقا

شققان جوق. ولار ؤوز بىلىكتىلىگى مەن الـ اۋقاتتارىنا، تامىرتانىستارى مەن ساياسىي بىقىالدارىنا سۇيەنگەن دە دەمەس. قايتا، رىيم پاتشالىقنىڭ شارتارابىندا جانە ودان باسقا ھىلەردى دە سان مىڭدەغان ادامداردىڭ يەمىز ئاسىختىڭ جولىنا ئۆسىپ، قۇدايمەن تىعىز بايلانىسقا ھنگەندەرىنىڭ بىردىن - بىر سەبېبى بولدى: بۇنىڭ ئارى قۇتقارۇشى يىسا ئاسىح تۈرالى بىزگى حاباردى تىڭداۋشىلاردىڭ اقىل - ساناسى مەن جۇرەگىنە اسەر ھەتكەن قۇدايدىڭ رۇھىنىڭ تائىعالارلىق يېكىلىكتى كۇشى ارقىلى جۇزەگە استى.

قىممىباتقى وقىرمان، ئاسىز ھندى كۆپتەگەن ادامدار قوياتسىن، دۇنييەدەگى دەك ماڭىزدى ساۋالدى قويىغىز كەلەتسىن شىعار. ول سۇراق - مەن تارىخىن قىسقاشا ايتىپ شققان وسى ۇلى كىسىنىڭ شىن مانىنده كىم ھەندىگى جونىنده. بۇل تاقى رىپ جايىندا قالىڭ - قالىڭ كۆپتەگەن عىلمىي تومدار جازىلدى. الگى سۇراقا قىسقاشا جاۋاپ بەرۋە وته قىين بولسا دا، مەن ونى سىتەۋگە تىرىسىپ كورەيىن. وسى تاقىرىپ تۈرالى تەك قۇدايدىڭ قۇداي سوزىنەن سەنسىمىدى حابار الا الامىز، سوندىقتان مەن وسى جازىغاندارىمدا سوغان عانى سۇيەنەمن.

ئىنجىل ئاشاريفتىڭ «بىزگى حابار» دەگەن ئىورت جازىباسىندا بايانىدىغان مەسىح يىسانىڭ ئومىر تارىخىنان ونىڭ ادام بولىپ دۇنييەگە كەلگەنин بىلەمىز. ول شەشەسى مارىامنىڭ اتا - تەگىنە بايلانىستى ھەجەلگى يىسرايىل پاتشاشى، ۇلى پايىمابار ئاداۋتتىڭ ۇرپااعى. تانە مەن جانى جاعىنان ول كادىمىگى بالالارداي بولىپ وسى. اس جەپ، ۋاقتىندا ئۇيقيعا جاتتى. اعاش شەبەرى بولىپ جۇمىس سىتەدى. جۇمىر باستى پەندەلەر سياقتى شارشاپ - شالدىمىسىپ، جەر بەتنىڭ قايدىمىسىن دا، شاتىمىسىن دا، كۇيىنىشى مەن سۇيىنىشىن دە ادامدارمەن بىردىي باستان وتكىزدى. سوندىقتان ول ئىزدىڭ بارلىق جاعدايىلارسىز

بەن ماسەلەلە رەسمىزدى تەرەڭ ئۇسىنىپ، نەگە مۇقتاچ
دەكەنلىرىنىڭ جاقسى بىلەدى. يىسا ادام بولغان سوڭ وېلىھىنىپ،
بالا دا سۇيە الار ھەدى، ئېراق سولاي سىتەمەدى. ئوز جوق،
ونىڭ شەشىمى قۇدايدىڭ ھركىن جۇزەگە اسلىقعا باعتىلادى.

ئەمسىح ناعىز ادام بولغانىمەن، كادىمگى ادامداردان مۇلدەم
وزگەشە ھەدى. ول بۈكىل ومىرىنە قۇدايدىڭ قاسىيەتتى ھركىنە
قارسى كەلەتنەشتەگە سىتەپ تە، ايتىپ تا، ويلاپ تا كورگەن
جوق. تەك ئەمسىح قانىا كۇناسى جوق ادام (پەتىرىدىڭ 1-
حاتى2:22، جوحانىنىڭ 1-حاتى 5:3). ول دەشقاندای كۇنا جاساعان
دەمەس، ونىڭ ھركى قۇدايدىڭ ھركىمەن تولىق ۋېلىھىسىپ جاتى.
قۇتقارۇشىمىز - جەر بەتىنە بۇرسىن-سوڭدى ئەمسىر سۇرگەن
ناعىز ئەنسىز ادام.

يسانىڭ جاساعان كەرەمەتتەرسىن كورگەن جۇرت ونىڭ
قۇدرەتتەنە تاڭعالاتىن. مىسالى، ول زاعىپ بولىپ تۈغان
بىرەۋەدى كەزدەستىرىپ، شىرعا عن قايىتا جاندىرىدى. بىردى
شاکىرتتەرسىمەن عالىلەيا كۆلىنە كەلە جاتىپ، اساۋ تولقىنى
داۋىل قايىقتارىن سۇغا باتىرا باستاغاندا، يەمىز جەل مەن
تولقىنىعا ئامىر بەرسىپ، ولاردى توقتاتتى. تاعى ئېرى جولى يىسا
ئەتتەرسىز كۇن بۇرسىن قايىتسىس بولىپ، قابىرگە قويىلغان ھلازار
دەسىمدى كىسىنى داۋىستاپ شاقىرغاندا، ولگەن ادام ئىرىلىپ،
سرتقاشقى!

ال بارىنەن دە تاڭعالارلىق نارسە مىناۋ: يەمىز ئەزىزىنىڭ
ولگەننەن كەينىڭى ئۇشىنىشى كۇنى ئەتمەلىپ، قايىتادان
شاکىرتتەرسىمەن كەزدەستىننىن الدىن الا ايتقان ھەدى، بۇل دال
سولاي بولدى دا! يىسادان باسقا كىم وسىندىاي كەرەمەت سىتەردى
سىتەي الدى؟ قاي ادام و دۇنييەدەن ورالىپ، سوسىن قايىتسىپ
ولىمەدى؟ ونداي ھىكىم دە جوق! بۇدان شىعار قورتىنىدى - يىسا
ناعىز ادام بولوغانىمەن، ول ادامداردىڭ شىنەگى ھەتكەنلىق

داولى ئاري قۇدرەتتى. سونداول كم؟

يسا ئوزىن قۇدایيدىك (رۇحانى) ۇلىمىن دەپ اتادى. ياهۇدىلەردىك جوئاراعى كەڭەسىنىڭ الديندا عاتا ھەمس، سودان كۆپ بۇرسن دا يسا ئوزى تۈرالى وسلاي ايتقان بولاتىن. ونسىك ۋىستىنە ول قۇدایيدى كوكىتەگى اكەم دەپ ئېرىتىن. بىرده دەل: «اكەم ھەكەۋىمىز بىرتۇتاسىپىز»، - دەدى (حوحان 10:30). يسا ئوزىن قۇدایيدىك رۇحانى ۇلىمىن دەپ، كوكىتەگى اكەسىنىڭ ايتقاندارىمەن كەلىستى. بۇرىنىراق ايتىپ كەتكەندىمەي، يسا جاقىيا پايىعامبىاردىك قاسىندا بولغاندا كوكىتەن: «سەن مەنىڭ سۇيىكتى رۇحانى ۇلىمىنىڭ، ساعان تولىقىتاي رىزامىن!» - دەگەن داۋىس ھىتىلىدى ھەمسىپە؟! (لۇقا 3:22)

ءەماسىحتىك ھەشىلەرى جازىپ قالدىرعان بارلىق جازبالارىندا ونسىك قۇدایيدىك رۇحانى ۇلى ھەكەندىگى تۈرالى ئېرىتىلەدى. ارىينە، وسى اتاۋ قۇدای اكە مەن يەمىز يىسانىڭ اراسىندىدەن ھەركىشە بايلانىستى بىلدىرەدى: وسى بايلانىس تاندىك (بىولوگىيالق) ھەمس، رۇحانى بايلانىس.

جوئارىدا ايتىلىپ وتىكەندەي، يەمىز يسا ئىنجىل شاريفتە «قۇدایيدىك ئوزى» دەپ تە اتالادى. بۇل قۇدایيدىك ادامدارعا يسا ارقىلى ئۆز حابارىن جەتكىزەتتىن بىلدىرەدى.

«اۋەل باستا ئوز بولاتىن، ئوز قۇدایدا بولاتىن. ئوز قۇدای ھەدى. ئوز اۋەلدەن - اق قۇدایدا بولاتىن. قۇدای ئابارىن ئوز ارقىلى جارتاقان، جارتىلىغان ھىشتەگە دە ونسىز پايدا بولىماغان. ئوز ومىرىدىك باستاۋى بولغان. سول ئۆمىر ادامزات ئۇشىن نۇر ھەدى». «ئوز ادامغا اينالىپ، ارامىزدا ئۆمىر ئۇردى. سوندا ئىز اكەنىڭ جالعىز رۇحانى ۇلىنىڭ اسقان ۇلىلىقىن كوردىك: ول راقىمىدىلىق پەن شىندىققا تولى ھەدى» (حوحان 1:14 - 4).

دەمەك، بۇرسن قۇدای ئوزىن ادامدارعا پايىعامبىارلار مەن

ولاردىڭ قالدىرعان جازبالارى ارقىلى تانستقان بولسا، «ندى وزىن مۇلدەم ئىنسىز، تەڭدەسى جوق بىرەۋ ارقىلى كورسەتتى. ونىڭ ۇلىلىمى شاريفتەگى جوحان جازعان سىزگى يىشكەن. مەن جوئارىدا ئىنجىل شاريفتەگى جوحان جازعان سىزگى حاباردان كەلتىرىگەن اياتتار بىزگە ونىڭ «قۇدايدىڭ ئوزى» «كەننسى ئارى شىنىمەن قۇدايمەن ئېرتۇتاس كەننسى بىلدىرىدە. ول اوھەل باستان -اق قۇدايمەن ئېرتۇتاس بولاتىن. الەمدەگى بار نارسەنى قۇداي ول ارقىلى جاراتتى. سودان كەيىن، مەجھەلى ۋاقتىتا، ماڭگىلىك «قۇداي ئوزى» پاك قىز مارىامنىڭ قۇرساعندا ادامعا اينالىمپ، قۇتقارقۇشى يەمىز يسا بولىمپ دۇنييەگە كەلدى. سونىمەن ئىزكى كەيىپتى - ئېرىجاعىنان «قۇدايدىڭ ئوزى»، كىنىشى جاعىنان ادام كەيىپتى كەندىگىن كورەمىز.

قۇتقارقۇشى يساعا العاشقى بولىپ ەرگەن شاكرتتەرى قۇداي تاعالاعا شىن جۇرەكتەن سەنۋىشلەر ەدى، ولار جالعىز ئېرى قۇداي بار دەيتىن ئىلىمدى قاتتى ۋستاندى. شاكرتتەرى يسامەن كى جىلدايى بىرگە جۇرگەندە ونىڭ قۇدايمەن ئېرتۇتاس كەننسى ۇعا باستادى، سوندا پەتىر بىلاي دەدى: «ئىز ماسىحىز، ماڭگى ئىرى قۇدايدىڭ رۇحانى ۇلىسىز!» يسانىڭ ولىمەن كایتا تىرىلگەننە كوز جەتكىزگەندە توما دا: «يەم مەنىڭ، قۇدايمەنىڭ!» - دەپ موينىدادى.

بۇل كى جاعدایدا يسا الگى شاكرتتەرىن وزىنە دەگەن سەنسمى ئۇشىن ماقتاپ، ايتقاندارىسىمەن تۈگەلدەي كەلىسەننى اشىق ئېلىدىرى. ول شىيمون پەتىرگە: «ساعان مۇنى ادام بالاسى دەممەس، كوكتەگى اكەم ئېلىدىرى» - دەپ، توماما: «سەن مەنى كورگەندىكتەن ماعان سەنسىپ تۇرسىك. ال مەنى كورمەسە دە سەنەتنىدەر باقىتتى!» - دەپ جاۋاپ بەردى (ماتاي 16:16، 17:20-28). قۇدايدىسب رۇحانى ۇلىنا ئۆز قۇتقارقۇشىسى جوحان 20:20-29). قۇدايدىسب رۇحانى ۇلىنا ئۆز قۇتقارقۇشىسى رەتىننە شىن جۇرەكتەن سەنسم ارتقان اركىم سول شەكىسىز

باقتقا يه بولادی.

که بیبره ۋەلەر: «یسا ئاما سىح قالا يشا قۇدایمەن ئېرتۇتاس بولا الادى؟ قۇدای جالعىز، دارا ھەممەس پە؟» – دەپ سۈرایىدى. شىنىندا بۇل ئىزدىڭ شەكتە ۋەلى اقىلىمىز جەتىپ تۇسۇنەتىن نارسە ھەممەس. قۇدای تاعالانىڭ قالاي ھەكەندىگىن، ونىڭ كىيەلى بولمىسى مەن قاسىيەتتەرسىن قۇدایدەن بۆزىنەن باسقا كىم ۇغۇنا الادى؟ بۇل اردايىم جاراتقان يەمىزدىڭ قۇدیرەتلىكىن دەستە ۋۇتاۋغا ئىتىسىپىز: ول قالا عان نارسەنىڭ ئابارى دە ونىڭ قولنان كەلەدى. (ارينە، قۇدایدەن ھشقاشان ئۆزىنىڭ قاسىيەتتى ھەركىنە قارسى كەلگەن ھېبىرنارسەنى قالامايتنى ئوزىسىز).

بۇنىڭ ۇستىنە وسى ۇلى پىكىرىدى بەينەلەيتىن ئېرى مىسالىدى قۇدای جاراتقان تابىيەتتەن كورە الامىز: اسپانداتى كۈنگە كۆز سالقىزىشى! ونىڭ كەرەمەت ۋۇلکەن ئارى سىتىق ھەكەندىگى سونشا، ھەگەر ول جەرگە تاياسا، ئابارىمىز دە قۇرسپ كەتەر ھەدىك. الايدا كۇن بىزگە وزىمەن ئېرتۇتاس بوللىپ تاباتىن ساۋلەسىن شاشىپ، سول ارقىلى جەرىمىزدى جىلىتىپ، ساۋلەلەندىرىپ تۇرادى. وسىغان ۇقىسas، شەكسىز قۇدیرەتتى قۇدایدا وزىمەن ئېرتۇتاس «نۇردىن» بىزگە ئەمەر بەرۋە ۋەشىن جىبىردى. قۇدای بۇل «نۇردى» ئۆزىنىڭ «سوزى» جانە ئۆزىنىڭ «رۋاحانى ۇلى» دەپ تەتايىدى. ياعىي يىسا ئاما سىح وسىنداي «نۇر» بولدى، ول ئۆزى تۈرالى بىلاي دەگەن: «مەن دۇنييە ۋەشىن نۇرمىن. ماعان ھەرگەن كىسى ھندى تۇنەكتە جۇرمەي، شىنايى ئۆمىرىدىڭ نۇرنىيە بولا دى» (جوحان 12:8).

ئېز كۇن ساۋلەسىن كورگەندە كۈننىڭ ئۆزىن كورەمىز. سول سياقتى، ئېز يىساعا قاراپ قۇدایدى تانىي باستايىمىز. يىسا: «كىم مەندى كورسە، سونىڭ اكەنلى دە كورگەنى؟» – دەگەن (جوحان 14:9). دەمەك، يەمىز يىسا ئاما سىح بوللىپ بىزگە قۇدایدەن ۋۆزى كەلدى. بۇل نەتكەن كەرەمەت! قۇدای تاعالانىڭ

تەڭدەسى جورا قىمى ماتىگى ماداق تالسىن!

قۇدرەتتى قۇداي نە نارسەنى بولسا دا، شەكسىز
مەيرىسمەن سىتەيدى. ول يسا ئاسىح ارقىلى جەر بەتنە
كەلگەندە بىزگە ئۆزىنىڭ زور سۈيىپەنشىلىگىن تولىعىمەن
تائىتتى. وز حالقىن شىن سۈيىگەندىكتەن اندا-ساندا ساندا
ئاندى كىيمىن تاستاپ، قاراپايىم كىينىپ هلسەن ارالاتىن بىزگى
پاتشا تۈرالى ھرتەگى بار. پاتشا بېشارا پەندەلەرمەن سوپىلەسپ،
مۇقتاجدارغا قول ۇشىن بەرىپ ئۈرۈپتى.

بۇل جاي ھرتەگى عانا. ئېرار قۇدايمەن ئېرتۇتاس
قۇدايدىك رۇحانىي ئۆلىنىڭ كوكىتەگى كەرەمەت ورنىن قالدىرىسپ،
جەر بەتنە تۈشكەنى ھرتەگى دەمەس، ناعىز شىندىق! ول
پەندەلەرگە قۇدايدىك سۈيىپەنشىلىگىن جەتكىزىپ، ولاردى
ونىڭ تۈرە جولىنا باستاۋ ئۇشىن ادام بولىپ، عۇمرى كەشكەن.
بۇل نە تائىعالارلىق راقىمدىلىق»!

سۇراقتار:

1. يسا دۇنیيەگە قالاي كەلدى؟

2. بۇل تۈرالى پايمبارلار الدىن الانه ايتقان بولاتىن؟

3. يسا رۈحانى قىزمهتىنە قالاي كىرسىتى؟ ول نەنى ۋاعىزدادى؟

4. يەمىز يسا قاندای كەرەمەتتەر سىتەدى؟ ونداعى ماقساتى قاندای بولدى؟

5. ئاسىخ نە ئۇشىن قۇربان بولدى؟ ونىڭ قۇرباندىق ئىلىمى تۈرالى نە ويلايىسىز؟

6. يسانىڭ قايتا ئىرىلۇرى قالاي بولدى؟ ول شاکىرتتەرنىن بۇل تۈرالى الدىن الانه ايتقان بولاتىن؟

7. ئاسىخ كوكى كوتەرىلىر الدىندا شاکىرتتەرنىن قاندای تاپسۇرمالار بەردى؟

8. ماسحتىك ۋادەسى بويىشاڭە لگەن قۇدaiي رۈحى قاندای كەرەمەتتەر سىتەدى؟ سونىڭ ناتىجەسى قاندای بولدى؟

9. يسا ئۆزىن كىممىن دەپ جارىالادى؟ ونىڭ سوول كەننە سەنەسىز بە؟

10. قۇتقارۇشى ماسىحكە سەنەتسىن ادام باقتىتى. سونى قولاي تۈسىنەسىز؟

قۇدايدىڭ قۇرباندىق "توقىسى"

يەمىز يىسا ادامدارعا قۇداي تاعالانى پاش ھىپ، ولاردى جاراتقان يەگە جاقىنداتۇ ئۇشىن جەر بەتنە كەلدى. الايدا ادامزات ئوز كۇناكارلىقىنىڭ سالدارىنان قاسىيەتتى جاراتقان يەسینەن مۇلدەم اجراپ كەتكەن ھى. مۇنى ھەستەتۇ ئۇشىن، كۇنانى ئېرى ئۆپسىز تۈڭىعىقىپەن سالىسترايىق. ول قاسىيەتتى قۇداي مەن كۇنالى ادامزاتىڭ اراسىندا ورنالاسقان. ادام قۇدايغا ئوز بەتىمەن جاقىنداي المايدى. سوندىقتان قۇداي تاعالا ادامزاتتى وزىنەن اجراتىپ تۇرغان تۈڭىعىقىتكەن كۆپىر سالدى. ونداعى ماقساتى - ادامداردىڭ جۇرەكتەرىن ئوزىن ئۇيىپ، وزىنە موينسۇنەسى كەلەتسىن ھىپ و زىگە رىپەكشى بولدى. ال كۇدرەتتى كۇشتى قۇداي مۇنقى قالا ي جۇزەگە اسىرىدى؟

تؤراتتاعى «جاراتلىقىنىڭ باستالۋىنىڭ» ئۇشىنىشى تاراۋىندا جازىلغاندای، قاسىيەتتى قۇداي ادام اتا مەن حاۋا اناعا، دىگەر و لار ئوزىنىڭ ئىلىن المايىتىن بولسا، كەۋىنىڭ دە ولىمگە ئۇشرايىتىدارىن ھىكەرتەن ھى. ئېراق تا ئىزدىڭ ئۇپ اتامىز بەن انامىز قۇدايدىڭ ئىلىن الماي، تىيم سالىنغان اعاش جەمىسىن جەپ قويىدى! سوندىقتان قۇداي ولارعا جازا كەستى. بۇدان بىلاي ولار قۇدايدىڭ قاسىنان مۇلدەم الاستاتلىپ، اقىرىندا جالغا ئىشىرادى.

قۇداي تاعالا ولارعا وسىنداي قاتتى جازانى تارتىقىزغانىمەن، وزدەرنە جانە ولاردىڭ ۋەرپاقتارىنا بولاشاقتاعى قۇتقارىلىۋ جولى تۈرالى ئۇمىت ساۋاھەسىن سەپتى. ئازازىل ادامدى الداۋ ئۇشىن حاۋانىڭ الدىنا جىلان بەينەسىنە كەلگەن ھى. ازا زىلگە ۋىكىم ايتقاندا قۇداي: «ايەل ھەۋىنىدى، سەنىڭ

وُرپايمىڭ مەن ونسىڭ ۇرياعىن ئوزارا وشته سىرسىپ قويامىن. اىيەلدىك ۇرياعى باسىڭدى مىجىپ، ال سەن ونسىڭ وکشەسىن شاعاتىن بولاسىڭ»، - دەدى (جاراتلىلىستىك باستالۇرى 15:3).

وسى استارلى ئوزز بولاشاقتا اىيەلدهن تۈغان قۇتقارۇشىنىڭ كەلىپ، شايىتاندى ئىرجولا جەڭەتىنىن، ئىبراق سول كەزدە ئۆزىنىڭ دە اۋىر جارالاناتىنىن مەڭزەپ بىلدىرىدە. دەمەك، بۇل ئوزز مارىيام ۇلى يىسا ئاسىختىك كەلهتىنى تۈرالى مىڭداعان جىلدار بۇرىن ايتلىغان ۋادە بولدى. ول اىقىش اعاشتا ادامازاتلىك كۇناسى ئۇشىن قۇربان بولىپ، قايتا ئىرىلۇ ارقىلى شايىتاندى ماڭگى جەڭىپ شىقتى.

بۇل ۋادە بەرىلگەننەن كەيىن كوب ۋاقتىت وتكەندە، قۇداي ئۆزىنىڭ پايىعامبارى يشايا ارقىلى ۋادەسىن نەعۇرلىم انسىعراب، تولىعراق ھېتىپ قايتالادى. ئاسىح تۈغانىعا دەيىن جەتى ئىجۇز جىلغا يېلىن ئومىز سۇرگەن پايىعامبار ئۆزىنىڭ جازباسىندا بولاشاقتا كەلهتىن قۇتقارۇشىنىڭ ازاپ شەگىپ، جانىن قىياتىنى تۈرالى الدىن لا ايتىپ كەتتى. وقىغانىڭ ئوزسىز بولاتىنىن كورسەتۋ ئۇشىن پايىعامبار ونى بولىپ كەتكەن جايت ھېتىپ ناقىتى سۈرەتتەدى:

«قۇدايدىك قۇزمەتشىسى ئىزدىك كۇنالارسىز ئۇشىن تۈرىرەلىپ، ئىزدىك ادىلەتسىز سىتەرسىز ئۇشىن قۇرتىلىدى. ونسىڭ تارتىقان جازاسى بىزىگە اماندىق پەن تىنىشىق اكەلدى. ونسىڭ جارالارنىڭ ارقاسىندا بىز ساۋىقتىق. بارلىعىمىز اداسقان قويىلارداي تەنتىرەپ، وز بەتمىزبەن جۇردىك. ال جارتىقان يە ئىزلىرىنىڭ كۇنالارنىمىزدى قىزىمەتشىسىنىڭ موينىتا ارتتى. ول زورلىق-زومبىلىق كورسېپ قىنالدى، الايدا اۋزىن اشپادى. ونى توقتى سياقتى سوپىلاتىن جەرگە السې باردى. ول قىرقىلىپ جاتقاندا ئۇنى شققىپايتىن قوي سەكىلدى ئىسس جارمادى. ونى

جاپرلەپ، ادیله‌تسىزۇكىممهن ولىمگە كەسىپ، السپ كەتتى.

ونىڭ زاماندا ستارىنان كىم مىنانى ويلادى: قۇدايدىك قىزمەتشىسى حالقىمنىڭ ادیله‌تسىز سىتەرنە بولا ازپىتالىپ، بۇ دۇنييەدەن الاستاتىلدى. ونىڭ مولاسى قىلىمىسکەرلەر قورسەندىا بەلگىلەنگەنەمەن، ئامايتى باي ادامىنىڭ قابىرىنىه قويىلدى. ويتكەن قۇدايدىك قىزمەتشىسى ھشقاندىاي قىلىمىس جاساماعان بولاتىن، اوزىنان بىرده - بىر وترىك تە شىقىپاغان ھدى. الايدا جاراتقان يەنىڭ قىزمەتشىسى ونىڭ ھركىمەن ازاپ شەگىپ قۇرتىلدى. ول جانىڭ كۇنانىڭ قۇنسىن وتهيتىن قۇربان ھتكەن سوڭ ئوز ئورىم - بۇتاعمن كورىپ، عۇمرى ۋۇزاق بولادى. قىزمەتشىسىنىڭ ارقاسىندا جاراتقان يەنىڭ ھركى جۇزەگە اسادى».

بۇل تۈرالى قۇداي يەنىڭ ئوزى بىلاي دەگەن: «جان ازابىنىڭ ناتىجەسىنە قاراپ ئادىل قىزمەتشىم قاناعاتتاناتىن بولادى. ونى كۆپ ادامدار تانىپ موينىداپ، افتالادى. ول سولاردىك كۇنالارىن ئوز موينىنا الادى. وغان سول سەبەپتەن كۆپتەگەن ادامداردى تابىس ھتەمىن. ونىڭ ول جاسى بىلىك يەلھرى دە بولادى. سەبەبى قىزمەتشىم جانىن ولىمگە قىىپ، قىلىمىسکەرلەردىك قاتارىندا سانالدى. ول ئىبراق كۆپتەگەن كۇناكارلاردىك كەشىرىلىۋى ئوشىن ئىتنىش جاساپ، ولاردىك كۇنالارىن ئوز موينىنا الدى» (يشايا 5:53-12).

دەمەك، قۇدايدىك ۋادەسى بويىنشا كەلەتسىن قۇتقارۇشى ادامزاتىنىڭ كۇنالارىن ئوز موينىنا السپ، قۇرباندىق توقتى سياقتى ئۆمىرىن قىياتىن بولدى.

يسا ئاما سىحتىك سىتەگەنلى دال وسى! جاقىيا پايىعامبار ئۆزىنىڭ قاسىنداعلارغا يەمىز يسا تۈرالى بىلاي دەدى: «قاراڭدار، مىناۋ «قۇدايدىك قۇرباندىققا جىبەرگەن توقتىسى!» ول ادامزاتىنىڭ كۇناسىن ئوز موينىنا ارتىپ، سول ئوشىن جانىن

قيادي» (جوحان 1:29).

سوندای -اق، يسا ولهر الدندا كويته‌گهنهن ادامداردیك كۇنالارى كەشىرلىۋ ئۇشىن ئۆزىنىڭ قانى توگىلەتىنىن ايتتى (ماتاي 26:28). ول بىزگە قۇدایدیك سۇيىسىپەنىشلىگەن اشىپ كورسەتكەندە يى، ئۆزىنىڭ ادامدارعا دەگەن شەكسىز سۇيىسىپەنىشلىگەن دە كۇناقارلاردى قۇتقارۋ ئۇشىن ئۆز ئۆمرىن پىيدا دەتۋى ارقىلى دالەلدەدى. هلشى پاۋىل بىلايى دەپ جازغان: «الى دە كۇناكار بولىپ جۈرگەن كەزىمىزدە ئېز ئۇشىن ئۆسەنچ ئۆمرىن قۇربان دەتى!» (ريمىكتەرگەرن. حات 5:8). يەمىز يسانىڭ ئۆزى: «ويتكەنى قۇدای ادامزاتتى سوندای قاتتى سۇيىگەندىكتەن، ئۆزىنىڭ جالىعىز رۇحانى ئۇلسن قۇرباندىققا بەردى. هندى وغان سەنۋىشى اركىم جانى توزاققا تۇسپىي، ماڭگىلىك ومىرگە يە بولادى»، - دەگەن (جوحان 16:3).

قۇدای ئادىل بولغاندىقتان كۇناسىنىڭ قۇنى تولەنبىه‌گەن كۇناقاردى كەشىرمەيدى. هشىبىر ادام، قاندای كەرەمەت ئۇلى ئارى بىزگى بولسا دا، بۈكىل ادامزات تۇگىل، جەكە ئۆز باسىنىڭ كۇناسىنىڭ قۇنىن تولەيتىن قۇرباندىق بولا المايدى.

سوندىقتان سۇيىسىپەنىشلىگى مەن راقىمى شەكسىز قۇدای ئېزدىك كۇنامىزدى ئۆزىنىڭ موينىنا ئۇ ئۇشىن ئۆسەنچ يسا ارقىلى ارامىزغا كەلدى. وزىمەن ئېرىتۇتاس رۇحانى ئۇلىنىڭ ولىمىمەن قۇدای وزىنە سەنەتىنده ردىك بارشاسىنىڭ كۇنالارنىڭ قۇنىن وتهدى. يەمىزدىك شەكسىز ئۇلىلىقى سول، ونىڭ ئېرى رەت ئۆز جانىن قۇربان دەتكەنى كۈللەي ادامزاتتىك بار كۇناسىن اقتاۋ ئۇشىن جەتكىلىكتى بولدى! هندى كۇنادان ارىلىۋ ئۇشىن باسقا قۇرباندىقتىك قاجەتى جوق. سەبەبى ئۆسەنچ ئۆز ھەركىمەن قۇربان بولۇي ارقىلى ادام مەن قۇدای اراسىنداعى بوغەتتى

جوییپ، کەشىرىلگەن كۇناقارلارىدىڭ قاسىيەتتى قۇدایىمەن تابىسۋىنا جول سالدى.

يسا ادامىدارعا قۇدای تۈرالى ايتىپ قانا قويىماي، ۋىزنىڭ قاسىيەتتى ۋىسىرى مەن قۇربان بولۇشى ارقىلى كۇللى ادامىراتقا دەگەن قۇدایىدىك شەكىسىز راقىمى مەن سۈيىسپەنىشلىگىن اشقى كورسەتتى. ادال دا ئىندار ئىر ادام ماعان بىردى بىلەي دەدى: «مەن بۇرسىن قۇدایىدى بىلەم دەپ ئجۇرۇشى ھىزم، ئىبراق بىلەمەيدى ھەنمىن. مەن ئاسىح ارقىلى عانى قۇدایىدى شىن تانىدىم». قۇدایىدى سزدەگەن اركىم ونى ئاسىح يسانىڭ جولىنا تۈسکەن نەه تابادى.

يەمىز يسا تۈرالى سوزىمىدى تامامدا ماس بۇرسىن مەن ونىڭ قۇدای سوزدەگى ھىزمەرى مەن اتا قاتارنىڭ ئىر قاتارنى ايتىپ كەتەيىن:

«تۈپۈشقا تىلىنە ونىڭ يسا دەگەن اتى «جاراتقان يە - قۇتقارۇشمىز» دەيتىن سوز تىركەستىنەن، ال باستى اتاعىي «ئاسىح» «ماي جاعۇ راسىمىنەن وتكەن» دەيتىن ۋىعىمىدى بەرەتنى سوزدەن شىققان. كونە زاماندا تاياؤ شىعىستا پاتشالار مەن ئىنباسىلار تايعىيندالغاندا وسى ئراسىم ورنىدالاتىن. ال ئاسىحتى قۇدایىدىك وزى ماڭگىلىك پاتشا بولۇ ۋېشىن تايعىيندالپ جىبەردى؛ بۇنى پايىع مبارلار ھەجلەن بەرى الدىن ال ايتىپ كەلگەن ھەدى.

قۇدای سوزىنە قۇتقارۇشمىز يسا ئاسىح تاعىي مىنادايى كەرەمەت ئاندى دەادەمى ھىزمەر مەن اتالغان:

«قۇدایىدىك نۇرى»،

«قۇدای ئوزى»،

«قۇدای بىزبەن بىرگە»،

«قۇدایىدىك رۇحانى ۋىلى»،

«کوکتهن کەلگەن بىلەۋشى»،
«قۇدایدیك قۇربانىدققا جىبىھەرگەن توقتىسى»،
«الەمدى قۇتقارۋشى»،
«الەمدى بىلەۋشى»،
«بارلىق پاتشالااردىڭ پاتشاشى»،
«يەلەردىڭ يەسى»،
«جاراتقان يە»،
«تاڭرى يەمىز»،
«بىزگى باعۋشى»،
«قۇدیياعا پاراتىمن جول»،
«شىندىق»،
«شىنايى» و مىر بەرۋشى»،
«و كىم شىماراتىن يەمىز»،
«قايىتا تىرىلۇدۇ سىيلاۋشى»،
«شىنايى» و مىر سىيلايتىن نان»،
«ولى يەمىز».

وسىنداي تەرەڭ ئاماندى ئارى كەرەمەت ادەمى ھىسمەدرگە
يە قۇتقارۋشىمىز ماڭگىلىك ماداقتالىسىن!

سۇراقتار:

1. قۇداي مەن ادامىنىڭ اراسىن نە ئېلىپ تۇرادى؟
2. كۇنانىڭ جازاسى قاندай؟
3. قاسىيەتتى قۇداي وزىنەن الاستاتىلىغان ادامداردى كەشىرۇ ئۇشىن نە سىتەدى؟
4. ھەجەلگى پايىمامبارلار يسانىڭ قۇرباندىق ئىلىمى تۈرالى قۇداي سوزىنىڭ جازبالارىندا الدىن الانە يىتىپ كەتكەن؟
5. يسا وسى تاراۋىدا كىم رەتىنده تانىستىرىلادى؟
6. قۇداي بىزگە ئۇزىنىڭ سۇيىسىپەنىشلىككىن قالايمى دالى لىدەدى؟
7. جاراتقان يە ئۇزىنىڭ رۇحانىي ئۆلى يسانى نە ئۇشىن لا قۇرباندىققا بەردى؟
8. سىز قۇدايدى ئىس جۇزىنده قالايمى تانىي الاسىز؟
9. كۇنادان ارىلىڭ ئۇشىن ھندى نە سىتە ئۆمىز كەرەك؟
10. قۇتقارۇشىنىڭ قۇرباندىعىنا شىن جۇركىتەن سەنۋارقىلى قاندai يىگىلىكتەرگە قول جەتقىزۈگە بولادى؟

قۇدای جولى - تۇرا جول

قادىرمەندى جاماعات، سونىمەن ئىزىزىتلىك بارشا ادام ئۇشىن وته ماڭىزدى سۇراققا تاقالدىق. ئىزىز ئۆزىمىزدىك كۇناكار دەكەنىمىزدى بىلەمىز. ال جاراتقان تاعالا كۇنامىزدى كەشىرە ئۇشىن نە سىتەۋەمىز كەرەك؟ بۇنى كورسەتۈشن ئىزىز قۇدایدان سۇراؤېمىز قاجەت، ويتكەنى بۇل تۇرۇمدا ادامدار اراسىندا ئۇرلى-تۇرلى پىكىرلەر بار.

كەيىپرەلەر بەلگىلى ئىزىز ناسىلگە جاتاتىندىقتان نەممەسى بەلگىلى ئىزىز دىن جولىن ۋستانغاندىقتان وزدەرسن قۇدای مىنندەتتى تۇرده قابىل الادى دەپ وىلايدى. باسقالارى جاقسىلىق سىتەۋ ارقىلى جاما دىققى جوپىپ، ئۆز كۇشىمىزبەن قۇتقارىلۇغا مۇمكىندىك الامىز دەپ بولجايدى. هەندى بىررەلەرى الده بىر ئىنباسى وزدەرى ئۇشىن ئىمناجات تىكەنلىكتەن قۇدای ولارعا كەشىرەم جاسايدى دەپ وەمتىتەتىدە. ئىبراڭ قۇدای ئوزى مۇنداي جولداردىك بىرددە-بىرەۋى ئىزىزى ماڭىلىك باقىت پەن رۇحانى ومىرگە اكەلە المايىدى دەپ وېرەتەدى. ھېشىر ادام كىھلى دە قاسىيەتتى قۇدای قابىل الاتىنداي ئىمنىسىز دەمس.

سوندا ئىزىز توزاق وتنىا ۋىزلىدى-كەسىلىدى قۇلاغانىمىز با؟ ئۇمىت وتنىڭ جوق بولغانى ما؟ قۇدایغا شۇكىر، ئىزىز ئۇمىتىمىز بار؛ ئىزىز ئۆزىمىز سىتەي الماعاندى قۇدای ئۆزىنىڭ شەكسىز راقىمىمەن سىكە اسىرىدى. قۇدای سوزىنە بىلەي دەلىنگەن: «ھەگەر ئىزىز قۇدایمەن بايلانىستامىز دەي تۇرا، تۇنەكتە جۇرسەك، وتسىرىكشى بولامىز دا، ئۆمىرىمىز شىندىققا ساي بولماي قالادى. ال ھەگەر قۇدایغا ئۆقساپ نۇردا تۇرساقدا، وندا ئۆزىزارا بايلانىستا بولامىز جانە ونىڭ رۇحانى ۋلى يىسانىڭ توگىلگەن قانى ئىزىزى بارلىق كۇنالار سىزدان تازارتادى. ھەگەر كۇناسىزبىز دەسەك، وندا

وزىمىزدى الاداپ، بىزدە شىندىقلىك بولماغانى. ھگەر دە كۇنالارىمىزدى مويىنداساق، قۇداي سەندىمىدى دە ادىلەتتى بولغاندېقتان ولاردى كەشىرسىپ، وزىمىزدى بارلىق ادىلەتسىزدىكىمىزدهن تازارتادى. ال ھگەر دەش كۇنا جاساعان جوقپىز دەسەك، قۇدايدى و تىرىكشى ھتىپ كورسەتمىز، ئارى ونىڭ وزىزى جان دۇنەمىزدەن ورسن الماعانى.

بالالارىم مەنىڭ، سەندەر كۇنا جاساماسىن دەپ و سىنى جازىپ و تىرىمىن. الايدا، ھگەر بىرەۋىڭ كۇنا جاساپ قويساڭ، اكەنىڭ الدىندا ئادىل قورعاۋاشىمىز بار. سول قورعاۋاشىمىز - يسا ماسىح. ول وز جانىن قۇربان ھتىپ، كۇنالارىمىزدىك قۇنىمن و تەدى. وزىمىزدىك عانا دەمەس، سوندایي-اق بۇكىل اداماتتىڭ قۇنىن تولەدى» (جوحانىنىڭ 1-حاتى 1:6-2:2).

سونىمەن، قۇداي وزىزدىك كۇنالارىمىزدىك تولەمىن و تەپ قۇربان بولغان قۇتقارۇشى يەمىز ماسىحىكە دەگەن سەندىمىمىز ارقىلى و زىنە اپاراتىن جولدى اشىپ بەردى. يسا بىلاي دەگەن عوی: «جول، شىندىق جانە شىنايىي و مىر مەنمىن. مەن ارقىلى بولماسا، ھشكىم دە اكەگە بارا المايىدى» (جوحان 14:6). قۇداي وزىنىڭ رۇحانىي ۋىسىن الله منىڭ كۈللى حالتتارىن قۇتقارۇغا جىبىردى. قۇتقارۇشى يسا بارلىق ادامداردى و زىنە كەلۋىگە شاقىمىرادى. ول: «وزىمە كەلگەندەردى ھشقاشان قوشىپ جىبىرمه يىمەن» دەپ ۋادە ھتكەن (جوحان 37:6). ھگەر بىرەۋ وز كۇناسىنا و كىنسىپ، شىندىمەن تاۋبەگە كەلسە جانە يىسانى «قۇتقارۇشى يەم» دەپ شىن جۇرەكتەن قابىلداسا، وندا ونىڭ بارلىق كۇناسى كەشىرىلەدى. كەز كەلگەن كارى مەن جاس، كەدەي مەن باي، ساۋاتتى مەن ساۋاتسىز، جامان مەن جاقسى دا كەلە الادى. ايتقەن زەمەن، يىساعا سەنۋ دەگەندىمىز يىسانىڭ قۇتقارۇشى ھكەندىگىن و يىشا مويىنداؤدان اناعۇرلىم جوعارى. يىساعا سەنۋ وغان وزىندى شىن جۇرەكتەن سەنپ تاپسېرۇ

دەگەن ئوز. بۇل - مەنى ھەمدەپ شىعارادى دەپ سەنسىپ و تىرعان ئېلىمدى دارىگەردىڭ قولىنا ئۆزىڭدى تولىقتاي تاپسىرغانمەن بىردى.

ئاماسىح يىسانىڭ كۈللى ادامدار سياقتى و دۇنييەلىك بولىپ، جەر قويناؤنىدا قالماغانىڭا قاتتى قۇزانامىن. ئاماسىح ئىرى، ونىڭ رۇحى سەنۋىشلەرمەن بىرگە! ئاماسىح جەر بەتىنده تۇرغاندا سەنىمىمەن كەلگەن اۇرۇلاردى قالاي ھەمدەپ جازسا، بۇگىن دە ئىزدى سولاي قۇتقارا الادى. كۈن ساۋىلەسى سياقتى قۇتقارۇشى يەمىز جەرددە بىزبەن، ال كوكتە اكەسىمەن بىرگە. ولۇنەمى قۇدایي اكەنسىڭ وڭ جاعىنداعى قۇرمەتى ورنىندا و تىرىپ، وزىنە سەنگەندەردىڭ قامىن ويلايدى. قۇدایي سوزىنده: «سول سەبەپتەن ول ئۆزى ارقىلى قۇدایغا سىينغانداردىڭ ئارسنى تولىقتاي قۇتقارا الادى. يسا ماڭى ئومىز ئۇرسىپ، ولار ئۇشىن ئىتىنىش جاسايدى» دەپ جازىلغان (ھۆرەيلەرگە ارن. حات 7:25). يەمىزدىڭ جانىن قۇربانىدققا قىغاننىڭ جانە ئاقازىر ئىز ئۇشىن و زىكىسىز ئىتىنىش جاساپ تۇرغاننىڭ قۇدرەتى وغان سەنگەن ئارىمىزدى توزاقتان قۇتقارۇ ئۇشىن جەتكىلىكتى.

سۇراقتار:

1. ادام سىتەگەن يىگى سىتەرى ارقىلى توزاق و تىنان قۇتقارىلا لا ما؟
2. اربىر ادام كۇناكار دەگەنەمەن كەلىسىھىز بە ؟
3. ادام قاسىيەتتى قۇدایىدىڭ الدىنَا قالاي بارا الادى ؟
4. يىسانىڭ ئېزدى توزاقتان قۇتقارۇغا قۇدرەتتى ھەننە سەنۋەتگە بولما؟ نە سەبەپتەن ؟
5. قۇداي نەگە ادامنىڭ قۇتقارىلۇشىن قالايدى ؟
6. جاراتقان يەننىڭ جولىنى ئۆسۈچ قاندای ئۇمىت بەرەدى ؟

قۇدای رؤھى - قۇدرەتتى قامقورشى

قىمباتتى و قىرمان، قۇدای رؤھىنىڭ يىسانىڭ ۋىستىنە قونغانى تۈرالى ايتلىپ ئوتتى. يەمىز يسا ئۆزىنىڭ ۋەلىپ قايتا ئىرىلۇنىڭدىكى لىشلەرنىڭ بىلاي دەپ ۋادە بەردى: «مەن كوكىتكەن ئەمەن سەندەرمەن ماڭگى بىرگە بولاتىن قامقورشىنى جىبەر رؤھىن وتنىنە من. ول - شىندىقتى بىلدەرەتىن قۇدای رؤھى» (جوھان 14:16-17).

قۇدای رؤھىنىڭ سەنۋىشلەردى جەته له پ، ولارعا بارلىق بىزگى سىستەردى ورىنىداۋغا كۈش - قۋات بەرەتتىن اىتتى. سۇنىمەن، يەمىز كوكىكە كوتەرىلىپ كەتكەننەن كەيىن قۇدای رؤھى سەنۋىشلەرگە وت جالىنىداي كورنىپ، ارقايىسىنىڭ ۋىستىنە قوندى (ەلشىلەردىڭ سىتەرى 1:2-3).

قۇدای رؤھىنىڭ ارقاسىندا ەلشىلەر كۈش - قۋاتقا يە بولىپ، يەمىز يسا ماسىح تۈرالى بىزگى حاباردى حالىق اراسىندا تاراتا باستادى. قۇدای رؤھىنىڭ دەممە ئەمەن سانسىز ادام يسا ماسىحىكە جۇرەكتەرىن اشتى.

وسى قۇدای رؤھى كەيدە ئېرىپەر شىتە، پايىعامبار نەممە سە قاسىيەتتى بقىال دەپ تۈسندىرىلىدە. الىدا قۇدای سوزىنەدە قۇدای رؤھىنىڭ قۇدايدىك رؤھى كەننى انسى كورسەتىلگەن. مۇنى قۇدای رؤھىنىڭ سىتەگەن سىنەن كورۋىگە بولادى.

بىرده يەمىزنى كودەم سىمىدى عۇلامامەن سوپىلەسىپ: «كىمدىكىم قايتادان تۈبلەمسا، قۇدايدىك پاتشالىقىنا كە المايىدى»، - دەدى. نىكودەم تاڭعالىپ: «دەسەيگەن ادام قالايشا قايتا تۈبلادى؟» - دەپ سۇراغاندا، يىسا وغان بۇنىڭ قۇدای رؤھىنىڭ ئىسى كەننەن استارلاپ اىتتى (جوھان 3:8-3). ادامنىڭ ئاتىن قۇدرەتتى قۇدای جارا تقانى سىياقتى، ونىڭ وزى

عانا ادامدارعا رؤحانى ء ومر سيلاب، ولاردى جاڭاترشىلىك يەسنه اينالدىرىدى. كۇنالى ء ومر سۇرگەن ادامدار - ئازازىلىدىك بقپالىندا جۇرگەن جاندار. ئيراق قۇدaiي ولاردى ئوزىنىڭ قۇدaiي رؤحى ارقىلى وزگەرتە الادى، سوندا ولار قايتادان تۈلىپ، ونىڭ رؤحانى بالالارى بولادى (جوحان 12:1).

سونىمەن قاتار، قۇدaiي رؤحى قۇدایلىك قۇدaiي ئوزىنىڭ جازۋىشىسى دا. سەببەبى تاۋرات، زابۇر جانە پايىعامبارلار جازبالارىن جازىپ قالدىرعان مۇسا، ئاۋىت. يىشايا، ئجۇنسىس سياقتى پايىعامبارلاردى ئۇيرەتىپ، جەته لهەگەن وسى قۇدaiي رؤحى بولاتىن. ونىڭ دال سولاي ماتاي، مارقا، لۇقا، پاۋىل جانە ئىنجىل ئارىيەتلىك باسقا دا جازۋىشلارىن باسقارغانى تۈرالى قۇدaiي سوزىننە بىلاي دەپ جازىلىغان: «(قۇدaiي سوزدەگى) پايىعامبارلىق سوزدەرەشقاشان ادام بالاسىنىڭ قالاۋىمەن پايدا بولغان ھممەس، قايتا، قۇدaiي باعىشتىغان قاسىيەتتى ادامدارعا ونىڭ حابارلارىن ايتۇغا قۇدایلىك قۇدaiي رؤحى قوزغاڭ سالىپ وتردى» (پەتىرىدىك 2 - حاتى 1:21).

قۇدaiي رؤحى قۇدaiي ئوزىنىڭ بولىمدهرىن جازغاندارعا جەته كشلىك جاساعاندای، قۇدaiي سوزىن وقيتىندارعا دا سولاي باشلىق جاسايتىن بىردىن - بىر شىنايى جەته كشى. يەمىز يسا قۇدaiي رؤحى جونىننە بىلاي ايتقان ھدى: «الا كەم مەنىڭ اتنىن قامقورشلارىڭ - قۇدaiي رؤھىن جىبىرەدى. ول مەنىڭ سەندەرگە ايتقان سوزدەرمىنىڭ ئارىن ھستەرىڭە سالىپ، رؤحانى ومىرلەرىڭە كەرەكتىڭ ئارىن ئۇيرەتەدى» (جوحان 14:26).

يسا ئاسىح كوكىكە كوتەرىلىگەننەن ون كۇن وتكەن سوڭ ونىڭ اق جولىنا تۇشكەندەردىك ۋىستىنە قۇدaiي رؤحى قونىپ، ولاردىك منەز - قۇلىقتارىن مۇلدەم وزگەرتتى. سودان بەرى

بۇگىنگە كۈنگە دەيىن قۇدای رؤحى يسا ماسىحىكە شىن جۇرەكتەن موينىسۇنعا نداردىڭ بويىنان ورسن الپ كەلەدى. بۇل ماڭىسى سولاي بولابەرمەك (جوھان 14:25 – 27؛ ھەشىلەردىڭ سىتەرى 1:5 – 8؛ 1:2 – 4). .

قۇدای رؤحى عانا كۇنالى ادامىنىڭ رۇھانى سوقىر كوزىن اشىپ، يىسانىڭ شىنىمەن كىم ھەننسىن تانىپىلىۋەنە مۇمكىندىك بەرەدى. وسى تۇرالى قۇدای سوزىنە بىلاي دە پ جازىلغان: «قۇدای رۇھىنىڭ جەتەلەۋىنسىزەشكىم دە «يسا – جاراتقان يە» دە پ شىن جۇرەكتەن موينىدai المايىدى» (قورىنتىقتارعا ارن. 1 – حات 3:12). .

قۇدایدىك رۇحى سەنۋىشىگە جاڭا ئەم سر جانە يەمىز يسا تۇرالى شىنايى ئېلىم بەرگەنى سىياقتى، ئېزدىك رۇھانى كوزىمىزدى اشىپ، جۇرەگىمىزدىك قانشالىقىتى كۇنالى ھەننسىن دە كورسەتەدى. وسىلاي بىزگە وكتىپ، تاۋىبەگە كەلىپ، تاۋىبەگە كەلىپ، كۇنادان باس تارتۇغا مۇمكىندىك بەرەدى. يىساعا شىن جۇرەكتەن موينىسۇنىپ، سەنمىم ارتقان اركىمىدى قۇدای كەشىرىپ، رۇھانى بالاسى رەتىنە قابىلدايىدى. وغان «جاڭا جۇرەك» سېيلاب، شىكى دۇنيەسىن، وي – نىيەتن جاڭا جولغا باعتتايىدى. .

ال ھەگەر وسىنداي قايتا تۇبلغان ادام تاعى دا بۇرۇنىي كۇنالى تىلەكتەرسە بەرىلسە، كۇناغا باتادى. ئازازىل شايتان دا وغان قۇدایغا موينىسۇنىباۋعا تۇرتىكى سالادى. ئېراق سەنۋىشىنىڭ بويىندادى قۇدای رۇحى از عىرۇشقا فارسى تۇرۇغا رۇھانى كۇش بەرسىپ، ونىڭ ومىرىنە بىزگى قاسىيەتتەردى جەتىلىدرەدى: «ال قۇدای رۇحى ومىرلەرىڭىدە جەتىلىدرەتنى يىگلىكتى «جەمسى» مىناداي: سۇيىسپەنىشلىك، قۇانىش، تىنىشىق، شىدامىلىق، قايمىرىمىلىق، كەڭ پەيىلدىلىك، سەنىمىدىلىك، ئىلىپاتلىق،

قۇداي رؤحى وسى بىزگى ئىسىن سەنۋىشى جەربەتىنده تۈرغانشا جالعاستىرا بەرەدى. قۇداي رؤحى ئىبزىدى كۈننەن كۈنگە وزگەرتىپ، وُستازمىز ئاسىح يىساعاۇ قىلىۋاۇ مىتىلادى. قۇداي رؤحى باسقا دادىستەرمەن بىزگە وۇنەمى كومەكتەسىپ وتسرادى: ول بىزگە ئىنباچات ھەتۋىدى ۋېرىتەدەدى، ئارى يەمىزگە قىزمەت ھەتۋ جولىنىدا جەتكىشىلىك ھېتىپ سەنىمىمىزدى نىعایتىپ وتسرادى (ريمدىك. حات 26:8 – 27:2؛ ھىلىل. سىتەرى 4:8 – 31:4 – 2:13).

وسى ايتىلىغانداردان ئىبز قۇداي رؤحى ارقىلى قۇداي اكەنىڭ ئۆزى سەنۋىشىلىك ھەرىدىك ومىرىنەن ورسن ئالانىن وۇنىمامىز. بۇل نەتكەن شەكسىز باقىت! قۇدايدىك سەنۋىشىلىك رەگە تارتۇ ھەتكەن سىيلەعنىڭ ھەتكەن لەكەنى - ولارعا ئۆزىنىڭ رؤحىن سىيلاۋى. بۇل سىيلەقتى. بۇل سىيلەقتى ول كىمەدرەگە بەرەدى؟ ھەجەلدە قۇداي رؤحى پايىعامبارلار مەن قاسىيەتتى كىسىلىك رەگە عانا قوناتىن. ال قۇتقارۋىشىمىز جەربەتىنە كەلگەن سوڭ، ئۆزىنىڭ اق جولىنىاتۇشكەندەرىدىك بارىنە دە قۇدايدىك رؤحىن سىيلادى. بۇل تۈرالى يسا بىلاي دەگەن: «كۈكتەگى اكەنىڭ ورىنەن سۇراغاندارغا قۇداي رؤحىن سىيلەتىنى ھېشىر ئۇپاسىزا» (لۇقا 11:10 – 13) قۇداي تاعالا مىنندەتتى تۈرە سوزىنەدە تۈرەدى. ادامدار قۇدايدى وزدەرىنىڭ يەسى دەپ تانىپ، ودان قۇداي رؤحىن جىبەرۇن وتنىسە، ول تىلەگىن قىبلادىدە. كۈنەدەلىكتى نانىمىزدى قۇدايدان سۇراغاننىمىزداي، ونىڭ ئىبزىدى قۇداي رؤحىنا كەنەلتۈن دە اردايىم سۇراؤمىز قاجەت.

قۇدايدىك رؤحى كىيەلى كەنەلتۈن دە قاسىيەتتى بولغاندىقتان، ادامنىڭ جاساعان كۈناسىنا قايىغىرىپ رەنجىيدى (ھەس. حات 4:30). مۇندايى جاحدايدا ادام كۈناسىنا وكتىپ، ودان باس تارتىپ

قۇدايدان كەشىرىم سۈرائۇغا ئىيىس. ويتكەنى يسا ئىزدىڭ كۇنامىزدىڭ قۇنىن وتهۋ ئوز جانىن قۇربان ھتتى. كۇناسىنان ارىلىغان سوڭ عانا ادام قۇدای رۆحىنا كەنەلە الادى.

سۇراقتار:

1. قۇدای سوزىنده قۇدای رۆحىنداعى قاندай اتىپەن اتالادى؟

2. قۇدای پاتشالىعىنا كىرۋ ئۇشىن نە قاچەت؟

3. قۇدايدىڭ قۇدای رۆحى كىمدىرىدى مەكەننىدەيدى؟

4. قۇدای سوزى كىمنىڭ جەتەكشىلىگىمەن جازىلىغان؟

5. قۇدای رۆحى سەنۇشىنىڭ ومىرىننە قاندايى بىرگى قاسىمەتتەردى دامتادى؟

6. قۇدای رۆحىنا كەنەلۋ ئۇشىن نە سىتەۋىمىز كەرەك؟

قۇدای جولىندانى ئومىر

ەجەلگى زاماندا قۇدای تاعالا يسرايل حالقىنا مۇسا پايىعامبار ارقىلى تاۋراتتىغا زاڭدار مەن ھەرچەلەر جىناعىن جولىدادى. سولاردى وقتىپ، ئاسىحتىك بولاشاقتا كەلەتىنىن الدىڭ ال ئىلىدىرىۋ ئوشىن پايىعامبارلاردى جىبەردى. دەگەنەمەن، بەلگىلەنگەن ۋاقتىتا يسا ئاسىح يسرايل ھىنىدە دۇنييەگە كەلگەنەدە، حالىقتىك كۆپشىلىگى ئور كوكىرەك بولىپ، وغان باعنۇدان باس تارتىتى. ئىبراق ماسىحكە سەنسىپ، ونىڭ جولىنا تۈسکەندەردى قۇدای ئۆزىنىڭ حالقى ياكى ۇمبەتى بولۇغا قالاپ الدى. قۇدای جىبەرگەن قۇتقارۋۇشى يەمىزگە وسى زاماندا سەنسىم ارتقان كەز كەلگەن حالىقتىك ئاربىر ادامى قۇدایدىك جاڭا ۇمبەتنىن، ياعنى سەنۋىشىلەر قاۋىمىنى جاتاتادى.

سەنۋىشىلەردىك قاۋىسى «ئاسىحتىك رۇحانىي دەنەسى» دەپ تە اتالادى. ئاسىحتىك ئۆزى - قاۋىمىنىڭ «باسى»، قاۋىمىنىڭ مۇشەلەرى ونسىمەن تىعىز بىيانىستا. ئاسىلى، ئىلى، ئۇرتۇسى ار الوان بولغانمەن، قاۋىم مۇشەلەرى ئىبر-برىن سۇيىپ، جاقىن قاتىناستاتۇرۇغا ئىتىس.

ارينە، قۇدایدىك تۇرا جولىنا تۈسکەندەر بۇدان بىلايەشقاشان كۇناعا باتىپايدى دەۋگە بولمايدى. ئىبراق ماسىحپەن تىعىز بىيانىستا تۇرساق، ول ئىزدى كۇنادان ساقتايىدى. بۇرۇنى كۇنالى و مىرىمىزدەن، شىكى دۇنييەمىزدە قالغان «جارالار» بولۇنى سقىتىمىمال، الايدا ئىمىز سىرقات جان دۇنييەمىزدى ۋۇلى ساۋىتىرۇشىمىز - يەمىز يسانىڭ قولىنا تاپسىرىدىق. ول ئىزدى بىرته - بىرته ساۋىتىرىسىپ، كەمشىلىك كەرمىزىدەن ارىلىتادى. دەگەرددە ئىز تاعى دا كۇنا جاساپ قويىساق، وندا شىن جۇرەكتەن

وکنیپ، قۇدایدان کە شىرىم سۇراؤمىز كەرەك.

هندى سىينىڭ (ياعنى ئەمناجات دەتۋا) تۈرالى ئېرىز ئوز سوز ايتايسىن. ئېز قۇدایغا اكەسىنە كەلگەن بالاداي كەز كەلگەن ۋاقتىتا، كەز كەلگەن جەردە ئۆز انا تىلىمىزدە سىينا الامىز. وغان جان دۇنىيەمىزدە گى بارلىق وي - پىكىرلەرىمىزدى، قۇۋانىشتارىمىز بەن قايمىعى - قاسىر دەتتە رىمىزدى، مۇقتاجىدىقتارىمىز بەن تىلەكتەرىمىزدى بىلدىرىمىز. ئەمناجاتىڭ سىرتقى ئەتۇرى مەن ادەملىكى ماپىزدى ھەممەس، قۇدای ئېزدىك شىن جۇرەكتەن سىينىۋەمىزدى قالايدى (ماتاي 15:6 - 5:16). جوان (23 - 24).

قۇدایدىك تۈرا جولىمەن جۇرگەندەرىدىك كۈن سايىن قۇدای ئوزىنىڭ ئېراز بولىگىن وقىتىن ادەتى دە بار. سودان رۇحانى نار، كۈش - قوات پەن قۋانىش تابامىز. بۇل ئېزدى جىگەرلەندىرسىپ، العا باستايدى. قۇدای رۇحى قۇدای ئوزىن قولدانىپ، جۇرەتن جولىمۇزدى كورسەتەدى.

سونىمەن قاتار كۈن سايىن قۇدایغا سىينىپ، ئەمناجات دەتەمىزدە. سوندا كوكىتەگى اكەمىزگە كورسەتكەن يىگىلىكى ئۇشىن رىزاشلىق ئېلىدىرسىپ، جاساعان كۈنالارىمىزدى موينىداپ، كەشىرىم سۇرایىمىز. سونداي - اق، ئاتاڭىر يىدەن سىرقاتتاردى ساۋىقىتىرسىپ، سەنبىھەيتىنده ردى تەرسىن جولدان قۇتقارۋىن وتنىنەمىز. دل باشىلارى، بۇكىل حالقىمىز جانە ئۆز وتكاسىمىز ئۇشىن اق تىلەك تىلەپ، الەمدە بەيپىتشلىك بولۇئى ئۇشىن ئەمناجات دەتەمىز. جان يەمىز «شاڭىرتتەرنىھە ارقاشان ئۇمىتىن وۇزبەي قۇدایدان سۇرای بەرۋەدىك كەرەكتىگەن» باسمى ايتتى (لۇقا 18:1).

ئىپتى قاتتى السىرەگەن جاعدىغا تاپ بولساق، سزگى

قامقورشىمىز - قۇدايدىك رۇحى ئېزدى وسى جاعنان دا قولدايدى. «تاڭىر يەدەن نە تىلەيتىنىمىزدى دۇرىستاپ بىلەمەسەك تە، قۇدايى رۇھىنىڭ ئۆزى ئېز ئۇشىن ئەتىنىش دىسپ، سوزبەن ايتا الماس ئىچىل، كۇرسىنىمىزدى وغان جەتكىزەدى. ال ئاتاڭىر يە ادام جۇرەگىنىڭ تۈكىپىر-تۈكىپىرىنىدەگىنى بىلەدى. قۇدايى رۇحى قۇدايدىك ادامدارى ئۇشىن ونىڭ ەركىنە ساي ئەتىنىش جاساغاندا قۇدايى قۇدايى رۇھىنىڭ نىيەتىن دە تۈگەلدەي تۈسىنەدى» (ريم. حات: 26-27).

قۇدايدىك اق جولىنا تۇشكەندەر ئۇشىن ورازا ۋستاۋ كەرەك پە؟ يەمىز بىزگە ورازا تۇقاتىن بەلگىلى ئېر كۇن نە كەزە گىدى بەلگىلەمەگەن. قايتا، ار سەنۋىشى ورازا ۋستاۋىن جاعدىيغا قاراپ ئۆزى شەشەدى. سەنۋىشى مۇنى جۇرتىتىك كۈزىنە ئەتۇش ئۇشىن ھەمس، تەك قۇدايىعا جاقىنداۋ ماقساتىمىن عانى سىتەگەنە ئەجون. ايتىپەسە، ول سىرتتاي عانى ورازا ۋستاپ، ھكى ئەجۇزدى بولىپ كەتەرەدى (ماتاي: 16-18).

تۇرا جولىمن جۇرگەندەردىك جەيتىن تاماقدتارى تۈرالى ئەتالىم بەرسپ، يەمىز قۇداي داستارقانىڭا تە بۇيىرسا، سونى جە دەگەن بولاتىن. سەبەبى ادامدى ارامدايتىن ونىڭ اۋزىمىن شىكەن تامامى ھەمس، شىكى دۇنيەسىنەن شىققان جامان نارسەلەر، مىسالى، «جامان ويلار، ازىزىدىق، نەكە ادىدىعىن بۇزۇ، كىسى ئەلتىرۇ، ئۇرلىق، اشکۇزدىك، زۇلەمدىق، الداۋشىلىق، جۇڭەنسىزدىك، قىزغانىش، جامانداۋ، تاكاپىارلىق جانە اقىماقتىق» (مارقا: 7-18).

سەنۋىشلەردىك قايىر بەرۋ ادەتى دە بار. جان يەمىز بىزىدەگى بار نارسە قۇدايدىكى، سوندىقتان مال-مۇلکىمىز كوب بولىسن، از بولىسن، قۇدايدىك قالاعانىنداي قولدانۋىمىز كەرەك دەپ ئۇيرەتتى. سوندىقتاندا ئېز قۇدايى وزىمىزگە سەنىپ

تاپسىرغان قاراجاتقان ئېيىشارالارعا جارده مده سۇ
 ئۇشىن، قاۋىمنىڭ مۇقتاحدىسىن قامتاماسىز دەۋ ئۇشىن جانه
 قۇدايدىك راقىمى تۇرالى بىزگى حاباردى ئىلى دەستىمە گەندەرگە
 جەتكىزۋ ئۇشىن ئۆز كىرسىمىزدىك ئېرى بولىگىن قۇدايغا
 باعشتايىمىز. شىن جۇرەكتەن، كەڭ پەيلدىلىكپەن قايىر بەرۋىدى
 قۇداي ئۇناتادى.

قۇداي سەنۋىشلەرگە بۇدان باسقا تاعىي قانىدai بۇيرىقتار
 بەرگەن دەپ سۇرايتىن شىعارسىڭدار. تاۋراتىڭ «مىسىرداڭان
 كوشىپ شىعۇ» دەگەن جازباستان قۇدايدىك مۇسا پايىعامبار
 ارقىلى حالىققا بۇيرىغان مىنا «ون وسىھەتن» تابامىز:

«مەن قۇدايدىك - جاراتقان يەمىن. سەنڭ مەنەن باسقا
 ھشقانىدai تاڭىرلەرىڭ بولماسىن!

اسپاندا، جەردە نە سۇدا بار نارسەلەردىك ھشقايىسىستان
 وزىگە ئاتاڭىر بەينە لەرسن جاساما!

قۇداي يەڭىنىڭ اتنىن ورىنسىز اۋزىڭا الما!

دەمالىس كۈنىن تاڭىرگە باعشتاۋدى ۇمتىپا!

اتا - اناندى سىيلا!

كىسى ولترىمە!

نەكە ادالدىمىن بۇزىا!

ۇرلىق جاساما!

ھشكىمىدى بەكەرگە ايپىتاما!

باشقانىڭ ۇيىنە يە بولۇغا سۇقتانبا!»

قۇدايدىڭ ادامىگە رشلىككە قاتىستى باسقا دا كۆپتەگەن وسىيەتتىرى بار، سولاردىڭ ئېرى مىناداي: «ماڭايىڭداعى كىسىنىڭدى ئوزىنىڭدى جاقسىي كورگەندەي جاقسىي كور» (لەۋىلىكتەر 18:19). يەمىز يسا وسى بىزگى بۇيرىقتاردىڭ كۈشىن جوينان جوق، قايتا، ولاردىڭ ناعىز ئامانسىن تۇسىندىرە وترىپ، جەتىلدىرىدى.

مىسالى، يەمىز: «كىم ئېرى اىيەلگە قۇمارتا قاراسا، ونىڭ ئوز جۇرەگىننە سول اىيەلمەن نەكە ادارىدىعىن بۇزگانى» دەگەن بولاتىن. ونىڭ وسىيەتى بويىنشا ھارلى-زايىپتىلار ئومىز بويى ئېرى-بىرسن سۇيىپ، بىر-بىرىنە ادارا بولىپ وتۇگە ئىتىس. يەمىز: «قۇداي قوسقانداردى ادام بالاسى اجراتىپاسىن!» - دەگەن. سوندىقتان سۈرقى جۇرىستەن باسقا جاعدايىدا اجىرا سۇغا تىيمى سالىنغان (ماتاي 5:32. 31:5؛ مارقا 12:2-10).

ھلشى پاۋىل تۇسىندىرگەندەي، ھارلى-زايىپتىلاردىڭ ماحابباتى يسا ئاسىح پەن سەنۋىشلەر قاۋىمىنىڭ اراسىندىعى سۇيىپەنىشلىكتەي شەكىسىز بولۇغا ئىتىس (ھەس. حات 21:5 - .(33)

تافرات زائىندا كۇنالى ئىستىك ئوزى اىيپتالسا، يەمىز يسا جۇرەكتە ورىن العان بۇزىق ويدى دا اىيپتادى. ول اردايىم شىندىقتى ايتۇغا بۇيرىپ، انت تۇگە تىيمى سالدى. سەببەبى اداب ادامىنىڭ ئاربىر سوزى سەرت سوزىنەي شىن بولۇغا ئىتىس. ول ادامدارغا ماڭايىندىاعىلاردى عانى جاقسىي كورىپ قويىماي، ئىتىپتى «جاۋلارىڭدى جاقسىي كورىڭدەرا و زىدەرىڭدى قۇدالاغاندار ئۇشىن ئاتاڭرىيەگە سىينىپ ئىنچات تىڭدەر!» - دەگەن.

يسا ئاسىح ماسكۇنەمدىك پەن جۇڭەنسىزدىكتىڭ باسقا دا كەز كەلگەن تۇرىنە تىيمى سالىپ، ادامىگە رشلىك جونىنندەگى

ءٌتالىمىن بىلاي دەپ تۈجىرىمىداعان: «سونىمەن كوكىتەگى اكەلەرسىڭ قاندای مۇلتىكىسىز بولسا، سەندەر دە سوندای ئىنسىز بولىڭدار!» - بۇدان جوئارى مىنەز - قۇلسق قاعىيداسى بولا الا ما؟ (ماتاي 17:5 - 48)

قۇتقارۇشى يەمىز، سوندای -اق، بۈكىل الەمەن قولداڭۇعا بولاتىن مىنا ئۇرۇس - تۈرۇس ھەرچەسىن قالدىرى: «بارلىق سىتە دە باسقالار وزدەرىڭە قالاي سىتەسىن دە سەڭدەر، سەندەر دە ولارعا سولاي سىتەڭدەر! بۇل تاۋرات پەن پايمامبارلار جازبالارنىڭ تالىمىنە ساي» (ماتاي 12:7). وسى ئىنسىز دە جەتلىگەن قاعىدا كوبىنەسە «التن ھەرچە» دەپ تە اتالادى. ول باسقالارعا زۇلمىدىق جاساۋۇا تىيىم سالىپ قانا قويىماي، باسقالاردان ولار كۇتىپ جۇرگەن بارلىق جاقسىلىقتى الدىمەن وزىزدىك جاساۋىمىزدى تالاپ دەتىدى.

ئىنجىل شارىف قاندای اس جەۋ، قالاي كىيم كىۋەرەك كەنى جانە زاماندار مەن جاعدايىلارعا قاراي وزگەرسپ و تىراتىن باسقا نارسەلەر تۈرالى كويتەگەن ھەڭچەي - تەڭچەيلى ھەرچەلەر مەن نۇسقاۋلار بەرمەيتىنى كوشىل اوڈارا لىق جاعداي. سوندىقتان ئىنجىل شارىفتەگى جالپى قاعىدارلار مەن وسىەتتەر كەز كەلگەن زامانغا، كەز كەلگەن جاعدايىعا سايىكەس كەلىپ، ولاردى قولداڭۇعا بولادى. سول سەبەپتەن دە ولار تۈراقتى.

يسا ئىناسىتىك يېڭىلىكتى ئىلىملىنىڭ نەگىزىن «سۈيىسىپەنشىلىك» دەيتىن ئىبر سۈزدىك اياستىن سېيىزۇعا بولادى. يەمىزدىك سۈيىسىپەنشىلىككى ئىنسىز. ئۆزىنىڭ تۈرە جولىنا تۇسکەندەرگە ول بىلاي دەگەن: سەندەرگە ايتاتىن وسىەتىم مىناۋ: ئىبر - بىرىڭدى مەنىڭ وزدەرىڭدى سۈيىگەنىمەي سۈيىڭدەر!» (جوھان 15:12) الېتىھ، ئىبر بويىمىزدا يسانىڭ سۈيىسىپەنشىلىكىنده يادىل سەزىمىنىڭ جوق كەنن بىلەمىز،

ءېبراق يسانىڭ ئىزدەي قالاي ئۇيىپ، جانىن پىدا ھەتكەنىن دىكەنلىق، وزگەلەردى دە سۈيەتىن بولامىز: ئىز سۈيەمىز، سەببەبى ول ئىزدىي الدىمەن ئۇيىدى» (جوغان. 1 - حاتى 4:19).

يسانىڭ رۇحى دەگەنىمىز - سۈيىسىپەنىشلىك رۇحى. يسا بىزگە ئور رۇحسىن جىبەرگەندە، ئىز بارلىق ادامداردى جاقسى كورە الامىز، تىپتەن جاۋلارىمىزدى دا ول سۈيگەندەي جاقسى كورە الامىز، (ريمدىك). حات 5:5: 12:17 - 21). بۇل سۈيىسىپەنىشلىك ئىزدىك جۇرەگىمىزدە عانا قالماي، ئىس جۇزىنده جۇزەگە اسۇرى كەرەك. يسانىڭ ھەلسىسى جوغانىنىڭ مينا يىتقانى - تاۋىپ ايتىلغاڭ ئوزۇ: «ال ھەگەر وسى دۇنيەلىك مال - مۇلكى بار بىرەۋ باسنا قىينىشلىق تۇسکەن باۋىرلاسنا تاس جۇرەكتىك تانىتسا، ونىڭ بويىندا قۇدایيدىك سېيىسىپەنىشلىكى بار ما؟» (جوغانىنىڭ 1 - حاتى 3:17).

وسى سۈيىسىپەنىشلىكتى وته ادەمى تۇرددە سۆرەتتەپ كەتكەن ھەلسى پاۋىل بولاتىك . ونىڭ قورىنت قالاسىنداعى قاۋىم عاارىنان حاتىنىڭ مينا بولىگىن كەلتىرە كەتەيىن:

«ھەگەر ادام تىلەدرى مەن پەرشىتە تىلەدرىندا سوپىلەي بىلسەم، ئىزراق سۈيىسىپەنىشلىكىم بولماسا، وندا سىڭىزلاغان قوڭراۋ مەن شىلدارلاغان اساتىياق سىاقتى بولامىن.

ھەگەر دە قۇدایيدىك حابارىن جەتكىزىپ، كۈلى قۇيىالاردى ئىبلىپ، بارلىق ئىبلىمىدى يەمدەنسىپ، تاۋ قوزعايتىنداي زور سەنیمگە كەنەلسەم، الايدا سۈيىسىپەنىشلىكىم بولماسا، تۇككە دە تۇرمائىمسىن. ھەگەر ئىپتى بارلىق مال - مۇلكىمىدى بەيشارالارغا ۋۇلەستىرسىپ بەرسىپ، جانىمىدى قۇربان ھەتسىپ، ئاتانىمىدى وتقا جاڭۇغا قىيسمام، ئىزراق سۈيىسىپەنىشلىكىم بولماسا، بۇدان دا كەلەر پايدام جوق.

سُؤيسيپهنشيلك شدامدى دا مه ييرىمىدى ،
ول دش قىزغانبايىدى ، ماقتانبايىدى ، پاڭدانبايىدى .

سُؤيسيپهنشيلك نه جۇگەنسىز ،
نه ئوزىمىشىل ، نه اشۇشاڭ دەمەس ،
ول كەك تە ساقتامايدى
سُؤيسيپهنشيلك ادىلەتسىزدىكتى قۇپتامايمى ،
اقيقاتقا قۇانادى .

ول اردايم قورغان بولىپ ، وۇدaiيى سەنەدى .
ئۇمىتىن دش وۇشەي ، بارىنە دە شىدايدى .
سُؤيسيپهنشيلك دشقاشان دا سارقىلىمايدى .
سونىمەن سەنم ، ئۇمىت ، سُؤيسيپهنشيلك -
وسى وشەۋى ماڭگى قالادى .

ال سولاردىك هڭ باستىسى سُؤيسيپهنشيلك بولادى ».
(قورىنت . 1 - حاتى 13، 8)

يسا ئەناسىتىك ادامدارعا دەگەن سُؤيسيپهنشيلكى « سوز
جۇزىنەدە عانا دەمەس ، ناقتى ئىس جۇزىنەدە ونىڭ سىرقات
ادامداردى ساۋىقىرىسپ ، اش ادامداردى توينىدىرسپ ، ئوز ئومرىن
كۇناقارلار ئۇشىن قىيغانىنان كورىنەدى . ونىڭ بۇل
سُؤيسيپهنشيلكى سەنۇشىلەردىك بويىندا ار ئۇرلى ئەناسىل ،
وۇلت جانە ئىدىنىك ادامدارىنا شىن جۇرەكتەن قىزمەت دەتھ
ئۇشىن اۋرۇخانالار ، جەتىمىدەر ئېلىرلى ، مەكتەپتەر ، تاعى باسقا
جاردهم بەرهەتنىن ورىندار اشۇ تىلەگىن تۈدرەدارى . يسا ئۆز جولىن

قۇۋىشلار ئۇشىن سۇيىسىپەنىشلىك ولاردىك ھەرەكىشە بەلگىسى بولۇشۇن قالايدى (جوھان 35:13). بىز سۇيىسىپەنىشلىكىمىزدىك كوبىنەسە تولىق ھەمەس ھەكىدىگىنە قايىغىرىپ، قۇتقارۇشى يەمىز سياقتى باسقالاردى شەكسىز سۇيۇدۇي قالايمىز.

سۇراقتار:

1. قۇدايدىك جاڭاۇمبەتنە (سەنۋىشلىھەر قاۋىمىنا) جاتاتىندار كىمەدەر؟

2. شىكى دۇنييەمىزدىك «جارالارىن» ھەمدەپ جازاتىن كىم؟

3. قۇداي سوزىن وقۇدان قاندай ناتىجە لەر الامىز؟

4. قۇدايغا قالايمىز جانە نە ئۇشىن سىيىنامىز؟

5. ماسىح جولىمەن جۇرگەندەردىك ورازاۇستاپ، قايىر بەرگەندەرى ئۇ جون بە؟

6. قۇداي وزىنىڭ تۇرا جولىسنا تۇسکەندەرگە باسقا قاندай وسىيەتتەر بەرگەن؟ بۇل وسىيەتتەردى نە ئۇشىن بەردى؟
7. يەمىزدىك بىزگە تاپسىرۇغان «التن ھەجەسى» قاندай؟

8. قۇداي جولىنداعى ادامىنىڭ وزجاۋلارىنى دەگەن كۆزقاراسى
قاندای بولۇش قاجىت ؟

9. پاۋىل ھلسى قورىنتتايى قاۋىممعا ارناعان حاتىندا شىنایى
سۇيىسىپەنىشلىكتى قالاي سۈرەتتەگەن ؟

10. ماڭايىمىز داعى ادامدارغا قۇدايدىڭ سۇيىسىپەنىشلىگىن ئىس
جۇزىنده قالاي كورسەتە الامز ؟

جان يه مىز ئاسىحتىڭ دۇنييەگە قايتا ورالۋى

وسى اقىل - كەڭستەرسىنىڭ باسىندا ايتقانىمىدai، مەن بۇل الەمدى بەلگىلى ئېرى ماقساتىپەن جاراتقان قۇدرەتتى قۇداي تاعالاغا سەنەمن. ونىڭ بىزگى ماقساتتارى مندەتتى تۇرده ورسىندالادى. ادامىزات قۇدايىقا قارسى باس كوتەرسىپ، كۈناعا باتقاننان كەين قۇداي الەمدى قۇتقارۇ ئۇشىن ئوزىنىڭ تۈحانىي ئۇلىن جىبەردى (جوۋان 16:3-19). اقىر زاماندا يەمىز ئوزىنىڭ بۇكىل جاۋلارىن تىزە بۇكتىرسىپ، جاماندىق اتاۋلى مۇلدەم بولمايتىن ماڭگىلىك پاتشالىقىن ورناتادى. قۇداي ئوزىنىڭ كوب جەرلەرسىنە وسى بولاشاق وقىعىالار جايلىي الدىڭ الـ ايتىلغان.

كۆكە كوتەرسىلەر الدىندا يسا ئاسىخ ئوزىنىڭ جەر بەتنىنە قايتا وراتىننى ئادە بەرگەن ھەدى (جوھان 14:1-3). سودان بەرى سەنۋىشلىك ونىڭ ورالۋىن ئۇنەمى كۇتۇدە. ول ئېرىنىشى رەت ادامداردى قۇتقارۇ ئۇشىن دۇنييەگە كەلگەن ھەدى. ال قىيامەت كۇنى قايتا ورالغاندا يەمىز ادامدارعا ۋىكىم شىعارىسىپ، قۇداي پاتشالىقىن ئېرىجولا ورناتۇر ئۇشىن كەلەدى. ھىشىلەرلى يەمىزدەن قاشان قايتا وراتىننى سۈراغاندا ونىڭ جاۋابى مىناۋ بولدى: «اكەم ئۆز ھەركىمەن بەلگىلەپ قويىغان مەرسىمەر مەن كەزدەردى ئېلىڭ سەندرەرگە بۇيرىماماغان» (ھىشىلەر. سىتەرى 7:1). سول ۋاقتىنى ئېرى قۇداي عانا بىلەدى. ئاسىخ جۇرت كۇتىپەگەن ۋاقتىتا قايتىپ كەلەدى، سوندىقتان سەنۋىشلىك ونى كۇتىپ ئۇغا ئۇنەمى دايىن بولۇغا ئىتىسى. ئاسىخ سالتاناتتى تۇرده قاسىيەتتى پەرشىتەلەرسىمەن بىرگە كوكتەن تۈسکەندە ونىڭ كەلۋى ادامدارعا نايزا عايىداي انسى كورىنەدى.

جان يه میز شاکر تته رسن ؛ وزنیک جه رگه ورالؤنان بُورسن جوتتى الداوعا کله تسن جالعان «ما سخته ر» مه ن «پایع امبار لار دان» ساق تادسر دی. سوگعی ون تو عیز عاسردا موندای و ترسکشله ردیك تالایی بولغانس ببله میز، ببراق دانا ادامدار ولارعا سنه بنه دی. يه میز یسا: «سول که زده بمره و سنه ده رگه: «منه، ؟ ماسح موندا!» نه مه سه «انه، ول اند!» ده سه، يلان باڭدار!» - ده پ بُويير عان (ماتای 24:23). ويتكه نی ؟ ماسح شنیمه ن کوكتهن که لگه نده مونی بُوكيل الهم بردنه ببله تسن بولادی، سوندیقتان بُول جونیندە ھشكىمگە جار سالۋۇدىك قاجه تى بولمايدى.

يه میز ؟ ماسح کوکكه کوتەريلگەندە ونسىك سوڭنان قاراپ تۈر عان شاکر تته رسنە پەرشته لەر كورىنىپ، بىلاي دە دى:

«جاڭا قاستارىڭنان کوکكه کوتەريللىپ، قۇداي قابىلداعان يسا كوز الدارىڭنان کوکكه قالاي كەتسە، تۈرما سولاي قايىتىپ كله دى» (ەلشىلەر. سىتەرى 11:1).

ده مەك، يسانىك قايتا ورالۋى بەتلە حەممە دۇنييە گە كە لگە نىنده بولمايدى. ول قايتادان انا قۇر سا عنان شققان سابى بوب، ادام سياقتى تىرىشلىك ھتىپ، پەندە شە ول مەيدى. قۇداي سوزىنده بُول تۈرالى بىلاي دە لىنگەن: «سەبەبى ول مىنەن تىرىلگەن ؟ ماسح ھندى قايتىپ ول مەيدى، بۇدان بىلاي ؟ ول سىم وغان يىلىگىن جۈرگىزە المايىدى، مۇنى ببلە میز» (رېم. حات 9:6). وسىدان يسانىك کوکكه کوتەريللىپ كەتكەن نىنەن بەرى ؟ الى قايتىپ ورالماعانى بەلگىلى، سەبەبى ول مەگەن، جەر لە نېھە گەن ھشكىم جوق.

قۇتقارۇ شىمىز دىك قايتا تىرىلگەن كە زدە گى دەنە سى ھشقاشان ول مەيتىن ماڭگىلىك «رۇحانى دەنە» بولدى. وسىلايشا

يەمیز قالاعان جەرلەرنىدە پايدا بولىپ تا، عايىپ بولىپ تا كەتە
الدى. ئقا زىر ول سول رۇحانى دەنەدە كۆكتە قۇداي اكەنىڭ
جانىندىاعى قۇرمەتتى ورنىندا وتسىر. قايتا ورالغاندا ول سول
رۇحانى دەنەسىنە كورىنەتسىن بولادى.

سۇراقتار:

1. اقىز زاماندا يەمیز نەستەيتىن بولادى؟
2. ول كۆككە كوتەرىلىھەر الدىندا ئۆزىنىڭ قايتا وراتىنى جايلى نە
ايىتىپ كەتتى؟
3. ئاسىختىك كەلەتسىن ئاقىتسىن الدىن لا بىلە الامىز با؟
4. ئاسىخ شاكىرتتەرين كىمدىرىدەن ساقتاندىرىدى؟ نەلىكتەن؟
5. يەمیز جەر بەتنىه قايتا ورالغاندا بۇل جونىنە جار سالۋۇ
كەرەك بولا ما؟ نەدەن سولاي؟
6. بىز يەمىزدەڭ قايتا ورالۋىن شىنىمەن كۇتىپ وترساق، بۇل
ومىرىمىزگە قالاي تېپىالەتەدى؟

قیامهت سوتی، جۇماق پەن تۈزاق

ال اقىز زاماندا قالاي بولادى؟ قۇدای سوزىنەن وسى ماڭىزدى ساۋالىمىزغا دا ناقىتى جاۋاپ تابامىز. يەمىز يسا جەرگە ورالىپ، ولگەندەردىك ئارىن ئىرىلىتىپ الاتىن بولادى. ولاردى ئىرىلىتىپ قانىا قويىمماي، سوندای-اق، بارلىق ادامىزاتتى تەرگەۋەن وتىكىزەدى.

«ماسح هلشىلەرنە وسى ۇلى وقىبىعا تۈرالىي الدىن الـ ماعلومات بەرسىپ بىلا دەدى: «قۇدای تايعىنداعان بىلەۋىشى قاسىيەتتى پەرشىتەلەرنىن ھەرتىپ عالامات ۇلىلىقىھەن كوكىتەن كەلگەنکەزدە وزىنىڭ سالتاناتتى تاعىنا وتراتىن بولادى. بارلىق حالىقتار ونىڭ الدىن جىناب اكەلىنەدى. ول شوپاننىڭ قويىلاردى سەركەلەردىن اجىرتقانىسىداي ادامداردى ھكى تۈپقا ئېرىپ، «قوىيلاردى» وڭ جاعىنا، «سەركەلەردى» سول جاعىنا قويىادى».

سول كەزدە يەمىز اۋرۇ - سىرقاۋلار مەن جوق - جىتىكتەرگە قامقور بولغاندارعا: «اكەم جارلىق اغاندار، كەلگەدەر! الەم جاراتلىغاندان بەرى وزدەرسىڭە دايىنالغان پاتشالىقтан ۇلەستەرىڭىدى السىڭدار!» - دەيدى. ال قامقور بولۇدان باس تارتقاندارعا: «مەنەن اۋلاق كەتسىڭدەر، قارعىسىس اتقاندار! شايتانغا جانە ونىڭ نوکەرلەرنە پايىنالغان ماڭىلىك تۈزاق وتنى تۈسىڭدەر!» - دەپ قاتاڭ ۇكم شىعارادى. ولار ماڭىلىك جازا تارتاتىن بولادى، ال قۇدایدېلىك ھەركىمەن جۇرگەندەر ماڭىلىك ومىرگە يە بولادى (ماتاي 25:31-46).

دەممەك، قۇدای پەندەلەردىك بارلىقىن قىامهت كۇنى سوتتاۋىدى يەمىز يساعا تاپسىرغان. سول كەزدە ئارىمىز يەمىزدىك الدىندا تۈرىپ، جەر بەتىنده كەشكەن عۇمىرىمىزدا

سته گەندەر مىز ئۇشىن دىسەپ بەرمىز (جوھان 22:5؛ هلشىلەر، 31:17؛ قورىنت، 2-حات 10:5). يەمىز دىشكىمنىڭ بەت - جۇزىنىھ قاراماي، اركىمگە ئادىل ئۆكىمىن شىعارادى. ونداتامىر - تانىستىق اتىمەن جوق.

ولاي بولسا، وسىناۋ قورقىنىشىتى سوت كۇنىنىھ قورقۇدىڭ قاچەتى جوق دەيتىندر بار ما؟ يَا، بار! ولار كىمەر؟ قۇتقارۋوشىعا شىن جۇرەكتەن سەنئىم ارتقاندار قيامەت سوتىنان قورىقىپايدى. ويتكەنلىي يەمىزدىڭ ئۆزى: «سەنەدەرگە وته ماڭىزدى شىندىققى ئىتايىن: كىمەدە - كىم سۈزىمە قۇلاق اسىپ، مەنى جىڭەرگەزگە سەنسە، سول ماڭگىلىك ومرگە يە. ولى قيامەت سوتىنا تارتىلمايدى، كەرسىنىشە، رۇھانىي ولىمەن شىنایىي ومرگە ئۆتى» (جوھان 24:5).

ال قۇدايدىڭ ھەركىنەن باس تارتقانداردىڭ جاعدایىي قالا ي بولادى؟ قۇداي سۈزىنده بۇل تۇرالى بىلاي دەلىنگەن: «وغان سەنۋىشلىر قيامەتتە سوتىللمايدى، ال قۇدايدىڭ جالعىز رۇھانى ۋۇلىنا سەنبەيتىندر الدەقاشان سوتىللغان. ال سوتىنىڭ ئمانى سىناداي: «قۇدايدىڭ نۇرى» جەرگە كەلدى، ئېراق ادامدار ودان گورى تۇنەكتى جاقسى كوردى، سەبەبىي ولاردىڭ سىتەرى جامان دى» (جوھان 18:19-19). كىم قۇدايدىڭ رۇھانىي ۋۇلىنا تەرسىن قاراسا، سونىڭ قۇدايدىڭ وزىنە تەرسىن قاراعانى، ال بۇدان وتكەن ۋۇلكەن كۇنا جوق. سونداي ادام بۇ دۇنيىدە قۇدايدان السىن قارا تۇنەكتە ئۆمر سۇرەدى. ال ولگەننەن كەيىن ونى كۇتسىپ تۇرعان قيامەت سوتىنىڭ ۆكىمى مَاڭگىلىك توزاق وتى بولماق.

ال يىسا ماسىحىپەن تىعىز بايلانىستا بولغان ادامدار مَاڭگى باقىي قۇدايدىڭ قاسىندا قحانىش پەن سۇيىسپەنىشلىككە تولى ئۆمر سۇرەمەك. يەمىز بىلاي دەگەن: «كۈكتەگى اكەمنىڭ ۋىيندە

تۇراتىن ورسن كۆپ... بارسپ، دايىنداب بولغاننان كەيسىن قايتىپ كەلىپ، وزىم بولاتىن جەردى سەندەردى دە بولسىن دەپ قاسىمالىپ كەتەمن» (جوھان 14:3).

قۇداي سوزىنىڭ سوڭىسى بەتتەرىنىدە يەمىزدىك ھىشلىسى جوھان قۇدايدىك قاسىنداعى تاماشا ئەملىرى سۈرەتتەپ، جاڭا كوك پەن جاڭا جەردى كورگەنسىن جانە كۆكتەگى تاققان بىلاي دەگەن زور داۋىستى ھىتىگەنسىن باياندادى: «قاراڭدار، قۇدايدىك ادامدار اراسىنداعى مەكەنى! ول سولارمەن بىرگە تۇرسپ، ولار ونىڭ حالقى بولماق. وسىلەي قۇدايدىك وزى سولارمەن بىرگە مەكەندەپ، بولادى! ول بارلىق كۆزدەردىك جاسىن سۈرەتىپ تاستاپ جۈباتادى. ھندى قايتىپ ئىلىم، جوقتاۋ، زار ھېڭىرەۋ مەن اۇرۇ بولمايدى... جەڭىپ شىققان اركىم وسى يېڭىلىكتەردىك بارىنە يە بولادى. مەن وغان قۇداي، ول ماغان رۇحانىي بالا بولادى» (ايان 21:4-7).

وسى پەيشتى (ياكى جۇماقتى قۇداي رۇحانىي بولالارىنا، ياعنى شىنایى سەنۋىشىلەرگە ارنىپ دايىنداب قويغان، ول ئىز ويلغاننان دا كەرەمەت سالتاناتتى بولادى. قۇداي سوزىنىدە بىلاي دەپ جازىلىغان عوي: «كوز كورسپ، قۇلاق ھىتىمەگەن، ادام وينى ھىقاشان كەلمەگەن يېڭىلىكتەردى قۇداي وزىن سۇيەتنىدەرگە دايىنداب قويغان بولاتىن» (قورىنت. 1-حات 9:2).

ال قۇدايمەن شىن بايلانىسى بولمايتىندارىدىك جاعدىيى قالاي بولماق؟ بۇل تۈرالى قۇداي سوزىنىدە بىلاي دەلىنگەن: «قورقاقتار، سەندىمىزىدەر، زۇلەمىدار، كىسى ولىتىرگەندەر، ازىزىندا، سىقىرىشىلار، جالغان تائىرگە قۇلشىلىق ھىۋىشىلەر مەن بۇكىل ولىتىرىكىسىلەردىك ۇلەسى كۈكىرت جانىپ تۇرغان وتنى كول بولماق» (ايان 21:8).

تُوازاق - قُوْداییدىڭ سۈيىسىپەنىشلىكى مەن نۇرۇنان مۇلۇدەم اجراۋۇ دەگەن ئوز. مۇنىڭ قانشالىقىنى قولقىنىشتى كەنەن ھېبىر سوزبىن جەتكىزۈگە بولمايدى. بارلىق ادامدار ماڭگىلىك جازانىڭ ورنىنا ماڭگىلىك ئومىرى تاڭداسا عوي، شىركىن!

يەمىز ماسىحىكە سەنگەن بىزدەردىڭ ولىمنەن قولقۇمىز كەرەك پە؟ جوق، ويتكەنلى يىسا ئاماسىح بىزگە ولگەن كەزىمىزدە ونسىڭ قاسىنا باراتىنىمىزدى ۋادە تىكەن (قولرىنت. 2- حات 8:5). ھەلشى پاۋىل ئۆزىنىڭ رىيمىدە ئاشىت بولاتىنىن دوستارىنا الدىڭ الابىلىرىگەندە: «بۇ دۇنييەدەن كەتسىپ، ماسىحپەن بىرگە بولعىم كەلەدى، بۇل بارىنەن دە اناعۇرلىم جاقسى»، - دەپ جازدى (فېلىپى، حات 1:23).

قۇرمەتتى جامائات، ھەندى سىزدەرگە جازغان ئۇزاق ئوزىمىدى اياقتاۋىم كەرەك. كەيىسىر سۇراقتارىخىزغا تۇسىنەرلىكتەي جاۋاپ بىرە الدىم دەپ ئۆمىتتەنەمسىن. ارىينە، جاۋاپ بەرمەگەن باسقا دا سۇراقتارىخىز بار عوي. ماسەلەن، مۇمكىن بىلاي دەپ سۇرارسىزدار: عىلىم اشقان جاڭالىقتار سۇرەتتەگەن سەننىمىدى جوققا شىعارماي ما؟ جوق! قۇداي - قۇداي سوزىنده بولسىن، تايىعاتتا بولسىن ئۇتنىن شىندىقتىك يەسى. عىلىم مەن يەمىزگە دەگەن سەننىم اراسىندا كەرەعارضى جوق. وسى زاماننىڭ كەيىر ئۇلى عالىمدارى - قۇدايدىڭ نۇرى جاۋغان جاندار. عالىمدار عارىش قۇيىالارىن نەڭۈرلىم اشقان سايىن، سووعۇرلىم بىز وسىلاردىڭ ئارىن جاراتىپ، ساقتاپ وئىرعان قۇدايدىڭ دانالىسعى مەن قۇدرەتتى كەنەن ۇعينا تۇسەمىز.

بۇدان باسقا سىزدى بۇل جالغان دۇنييەدەگى سووعىس پەن كەدەيلىك، قايىعى - قاسىرەت پەن ادىلەتسىزدىك ماسەلەلەرى دە

تولغاندیزپ: «قۇدای نەلسکىتەن بۇلارغا جول بەرەدى؟» دەيىتنى شىرارسىز. قۇدای ئوزىنىڭ جاۋابى مىناۋ: جاماندىققى ئادىل دە قاسىيەتتى قۇدای ھەمس، كۇناكار ادامدار تۈزۈزىپ وتسىر. جو عارىدا اىتىلىپ وتكەندەي، قۇدای تاعالا قىيامەت سوتىندا يەمىز ئاسىح ارقىلى اركىمدى سىتەگەن سىتەرىنە قاراي سوتتايدى. ۋلان - عايىر عالامدى قاراماuginدا ۋستاپ وتسىر عان قۇدای تاعالا ئى كۇنگە دەيىن جەر بەتىنەگى جاماندىققا قالايشا شىداپ وتسىر عاننى بىلەمەسەك تە، ول اقىز زاماندا شايتاندى تۈزاق كولىنە لاقتىرىپ، ئوزىنىڭ قاسىيەتتى دە ماڭگىلىك بىلىگىن ورناتاتىن بولادى. بۇ عان كامىل سەنەمىز.

سۇراقتار:

1. قىيامەت كۇنى كىمدىر تىرىلىدە ؟ ولاردى سوتتايىتىن كىم بولادى ؟

2. تۈزاق وتسا كىمدىر تۈسەدى ؟ نە سەبەپتەن ؟

3. جۇماققا كىمدىر بارادى ؟

4. قۇدایغا شىن جۇرەكتەن سەنم ارتقاندارعا قاندای ئومىرى دايىن تۇر ؟

5. جۇماقتا قۇدایمەن ماڭگى بىرگە بولۇ ئوشىن نە سىتە ئە ؟ كەرەك ؟

6. قۇتقىيارۇشى يەمىزگە سەنم ارتىڭىز با ؟

سوڭى سوز

قادىرىلى وقىرمان!

دەڭ سوڭىندا سىزگە ايتار وسىيەتىم مىناۋا. قۇداي ئوزىن مۇقىيات وقىپ، قۇداي تاعالا يەمىز ئاسىح ارقىلى سىيلاتىن كەشىرم، سۇيىسىپەنىشلىك جانە ماڭگىلىك ومىرگە يە بولىڭىز. دەڭ سوغان بەل بايلاپ، شەشىم قالىدالاعان بولساڭىز، جاراتقانعا بىلاي دەپ سىينىۋېڭىزغا بولادى:
ۋَا، قۇداي يە!

سەن الەمدى جارتىشك، بارلىعىنىڭ دا يەسىشك. الايدا مەن بۇگىنگە دەيىن سەنىڭ قاسىيەتتى ھەركىڭە ساي ئەمىز سۇرەمەي، كۇنا جاساپ كەلدىم. وسى دۇنييەلىك ارامدىقتار: دۇنييە قوللىق، قىزغانشاقيق، وترىك ايتىۋ، الداؤ، ۇرلاۋ، سوزدە تۇرمماۋ ماعان دا تان بولدى. (جاساعان وزگە دە كۇنالارىڭىزدى، بىلسەڭىز، قۇداي ئەندىدا ايتىپ موينىداڭىز).

جاراتقان يەم، سەنىڭ الدىڭدا تۇرسپ وسى كۇنالارىما قاتتى وكتىنەمن. بۇرسن سەنى تانىمای، مەنى دەشقاشان كەشىرمەيىشك دەپ قورقاتىنەمن. الەندى سەنىڭ رۇحانى ۋەلىڭ، قۇتقارۋوشى يسا ئاماسحتىشك كۈللەي ادامزاتىشك كۇناسى ئۇشىن جانىن قىغانى جايىندا حابار الدىم. سىتەگەن كۇنالارىنا وكتىپ، كەشىرم سۇراغان ادامداردىشك كۇناسىن قۇتقارۋوشىمىزدىشك قۇرباندىغىنا بولا كەشىرەتىنىڭ تۈرالى دا وقىپ بىلدىم.

راقىمىدى قۇداي، كۇنالارىمىدى كەشىرە گور. قۇتقارۋوشى يسا مەنىڭ ورنىما كۇنالارىمنىڭ جازاسىن تۈگەلدەي تارتتى دەپ سەنىپ، ساعان شەكسىز رىزاشلىقىمىدى بىلدىرەمن. قازىرەن

باستاپ سهندىك جولىڭا تۇسۇگە بېل بۇدسم. سەننىمەن تىمعىز بايلانىستا ئەمىرى سۇرگىم كەلەدى. سەن يەم بولىپ، ئەمىرىسىدى راقىمىدى قولىڭا الا گور. مەن بۇدان بىلاي ساعان موينىسۇنىپ، قۇداي سوزدەگى سوزدەرسىڭدى وقىپ، ھركىڭدى ورىندادۇغا ۋۇتىلامىن.

قىمباتتى قۇتقارۇشىم يسا، سەن مەندىك كۇنالارلىكىنىڭ قۇنىن وتهۋ ئۇشىن اىقىش اعاشتا ئەزىڭىنىڭ قاسىيەتتى جانىڭدى قۇربان دەتتىك. ساعان مىڭ دا ئېرى راقىمەت ايتامىن. سەن قايىتا ئىرىلىپ، جاماندىق پەن ئەلىمنىڭ كۇشىن جەڭىپ شىقتىك. سەنى شەكسىز دارپىتەيمىن. جانىمىدى تىنىشىتىعىڭا بولەپ، جاماندىقتان اۇلاق جۇرۇڭە كۇش - قۋات بەرە گور.

ۋا، جاراتقان يەم، سەنى ماداقتاپ، ساعان موينىسۇنامىن. اۋمىن.

دەگەر وسلاي شىن جۇرەكتەن سىىنغان بولساڭىز، قۇدايدىك ئەزىڭىزدى شەكسىز راقىمىمەن قابىلداعانىنا سەنىمىدى بولىڭىز.

وسىدان باستاپ قۇداي سوزىن وقىپ، جاراتقان يەمىزدىك ھەركىن ۋەعنىپ، ورىندادۇغا ۋۇتىلىڭىز. ونىڭ قۇداي رۇحى ئەسىزدى جەتەلەۋگە دايىن. قاندай دا جاعدایي بولماسىن، كوكىتەگى اكەڭىزگە سىىنىپ ويىڭىزدى اشىق ئېلىدىرسىڭىز. كورسەتكەن يىگىلىكتەرنە اردايىم شۇكىرىشلىك دەتتىڭىز.

قۇدرەتتى دە راقىمىدى قۇداي تاعالا سىزگە اردايمىم جار بولسىن! اۋمىن.

قوسماش: باتالار مهن ؟مناجاتتار، رۇحانى جىرلار مهن ناقىل سوزدەر

قارىالاردىڭ بىزگە ارناعان قاسىيەتتى وسىيەتتەرى، اقىلىكە ئەستەرى، ئەلدىك ؟قادىرلى رۇحانى قازىناسىنداعى مادەنى يىكىلىكى - باتالارى مهн ؟مناجاتتارى، رۇحانى جىرلارى مهن ناقىل سوزدەرى. باتانىك اسىل سوزدەرى بىزگە قۇدايىعا سىينىپ، ونسىڭ جارىلقاۋىن سۇرماپ، اق تىلەك تىلەگەندە كومەكتەسە الادى. قۇدايى سوزىندە قۇدايىعا جاپ - تانىمەن بەرىلىپ، وغان سىينىۋ قاجەتتىكى جايىلى كۆپ ايتىلغان. ال ؟بىز قۇدايىعا سىينغاندا جاتتىنى، داعدىلى سوزدەرىدى ايتۇغا منىدەتتى دەمە سېپىز. سەبەبى قۇدرەتى كۈشتى جاراتقان وىيمىزدانە بار كەنن، ؟جان - تانىمىز نەگە مۇقتاح كەنن بىزدەن جاقسى بىلەدى. ول دۇنييەگە كەلگەن ؟سايدىك بىلدىرىن دا، قاسىرەت شەكەن ادامىنىڭ جان كۈزىللىسىن دە تۈسەنەدى. سوندىقتان ؟مناجاتتىزدى ادەمى دەستلىسىن دە پمانەرلەپ ايتۇ قاجەت دەمەس. نە گىزگى ماقسات جاراتقان يەنىڭ الدىڭا كەللىپ، ونمەن تىكەلەي قاتىناس جاساۋ. يەمىز يسانىڭ اتىمەن ونسىڭ الدىنا كەلسەك، قۇدايى بىزگە مەيرباندىلىقىپەن قۇلاق سالىپ، وتنىشىمىزىڭە جاۋاپ بەرۋەگە ارقاشان دايىن.

نازارلارىڭىزغا ئىستىلىپ وترغان جىرلار مهن ؟مناجاتتاردىك ؟برىسىپراسى جانە ناقىل سوزدەردىك ؟بارى قۇدايى ؟سوزىنىڭ زابۇر بولىمەن السىغان. وسى اسىل سوزدەرىدى قۇدايىاتاۋەبە قىلىغان ادامدار مىڭدابىن جىلدار بويى ايتىپ كەلە جاتىر. سونىمەن بۇل باتالار مهن ؟مناجاتتار، جىرلار مهن ناقىل سوزدەر ؟ومىر بويى ؟سىزدىك قۇدايمەن قارىم - قاتىناسىڭىزدا بەينە ؟برى كۆپر سېپەتتەس بولىپ، سىزگە دەمە ئورسەتەدى دەگەن ئۇمتتەمىز.

باتالار

قۇدایدیك قاۋىمىنا ارنالغان باتا

لايم جاراتقان يە سەنى جارلىقاپ،
امان - ەسەن ساقتاي كورسىن،
يەمىز ساعان ئۇزىنىك نۇرسىن شاشىپ،
راقىمىن توگە كورسىن،
يەمىز ساعان جىلى جۇزبەن قاراپ،
اماندىق پەن تىنىشتىق سىيلاي بەرسىن.
اۋمىين.

(تاۋراتىسى رۇلاردى ساناد 24:6)

داستارقان قايىرۇ باتاسى

بەرەيىن باتا اسىڭا،
اماندىق بەرسىن و تېباسىڭا.
لایيم مۇراتىڭ اسىل بولسىن،
جاقسلىق تاباسم بولسىن.
جارىلقاپ جاراتقان باق بەرسىن،
داستارقانعا اق بەرسىن.
بۈلۈيگە قۋانىشىن مولىنان بەرسىن،
بىزگى حاباردى ۇعىندرابەرسىن،
ادىلدىگىڭ ۇستەم بولسىن.
لایيم نەسبىەڭ مول بولسىن.
ئۇي ئىشىڭ، ۇرپاىىڭ امان بولسىن،
اق تىلەگىڭ قابىل بولسىن.
قۇداي يەم و ڭىداسىن،
بىزگى ئىسگىدى قولداسىن،
اق باتامدا ايتقانىمىدى
راقىمىدى قۇداي قابىل قىلىسىن.
اۋمىين.

ساپار باتا

يا، جاراتقان يه، وڭداي گور
وڭ جولىڭا باستاي گور،
ءقاۇپ - قاتەردهن قورعاي گور،
جاماندىقتان ساقتاي گور،
ساپاردا ئىزدى قورعاي ئجۇر،
تۈزدە ئىزدى ساقتاي ئجۇر.
جولىمىزدى وڭداي ئجۇر،
لايم ئىزدى جاقتاي ئجۇر.

ۋا، جان يەز، قولداي بەر،
دۇرسىن جولىڭا باستاي بەر،
مەيرىمىدى جانعاۇ شراتا گور،
وندایدى لايم جارىلقاي گور،
جاقسلىقى تورلەسىن،
ەش جاماندىق كورمەسىن.

امرىڭە تاۋبا دته يىك،
اق نىيەتپەن جۇرە يىك،
اماندىقىپەن، دىسەن - ساۋ،

ویلاعان جه رگه جه ته ییک،

دیتته گه نگه جه تکه ن سوک،

ساعان تاعزیم ه ته ییک.

ۋا، يەم، اتلۇڭ قاسىيەتتى بولسىن،

اق تىلە گىمىز قابىل بولسىن.

أۇمىن.

ۇيلهنچ تويندا ايتىلاتىن باتا

ايىلدى بۇگىن جار - جار،
جاس جۇبایلارعا قۇدai بولسىن جار.
جان يەمىزدەن يىگلىك كەلسىك،
اق و تاۋعا مول باقىت بەرسىن،
قايرلى عىپ داۋلەت بەرسىن،
ءومىرىلى عىپ پەرزەنت بەرسىن،
توي تويعاًلاسىن،
باقىت بالاعاًلاسىن،
لايم ۇلدارىڭ ۇلىقتى بولسىن،
هام قىزدارىڭ قىلىقتى بولسىن،
ماحابىياتارىڭ ئولدىر بولسىن،
وې - نىيەتتەرىڭ تازا بولسىن،
تىگىلگەن شاڭراق امان بولسىن،
بەيشاراعا دا پانا بولسىن،
لايم قۇدai سوزى ئۇي تورىنەن،
يەمىز ورن السىن جۇرەك تورىنەن،
اق تىلەكتەرىڭدى قۇدaiم بەرسىن،
هام اق باتامدا ايتقانىم كەلسىن.
اومىن.

نارهسته ئۇشىن اىتىلاتىن باتا

يا، راقىمىدى جاراتقان يەمىز!

سىلاغان سابىي ئۇشىن باس يەمىز،

نارهستەنى ئۆزىلڭىز قورعاي ئۇر،

قامقورىڭدى جالعاي ئۇر.

يا، قۇدايسىم، ونداي گور،

پەرزەنتىڭدى قولداي گور.

الدىمەنەن راقىمىدى قىل،

تاعدىرسىن دا باقىتتى قىل،

حالقىنا يىگى نېھتتى قىل،

كەڭ پەيىلدى، كۆئىلدى قىل.

ئۇمرى اق جولىڭىمەن بولسىن،

ماحابباتى مولىمەن بولسىن،

قۇداي ئۇزى قولىندا بولسىن،

قاسييەتتى ئۇزىلەندا ئۇر،

اتا_ اناعامە يىرىم قورسەتسىن،

جاستارغا قامقورلىق ەتسىن،

كىشىلەرگە قىلىقتى بولسىن،

ۇلکەندەرگە قىزىقتى بولسىن،

لايمە ڭىبەگى ئۇنىمىدى بولسىن،

ئوزى اقىلدى، سەزىمدى بولسىن.
اق تىلەۋىن قۇدايمىم بەرسىن،
هام باتامدا ايتقانىم كەلسىن.
اۋمىىن.

اکه باتاسى

ۋا، جاراتقان، راقىمىدى قۇداي،
لايم سەنىڭ ئامېرىك بولغاپى!
سۇڭقارۇشتى قىادان،
بالاوشتى قىادان.

جان يەمز، قولداي گور،
شىن باقتىقا جولداي گور.

بالام، زەردەلى، دانا بول،
اداسقانعا پانا بول،
سىڭە اقلىك سەرىك بولسىن،
ئۈزۈلەتلىك جارقىن بولسىن،
لەبىزىڭە جۇرتىك عاشق بولسىن،
جۇرەگىڭ قۇداي سوزىنە اشق بولسىن،
قاسىڭنان زەمرەشى قاشق بولسىن،
قىينىدىق كورسەڭ مۇڭايما،
اۋېرىلىق كورسەڭ جۇقارما،
سەبەبى جارلىقلېق ئۆلىم دەمەس،
دۇنييە قوڭىزدىق ئۆمىر دەمەس.

بىرىنىشىدەن ،

جاراتقان يەپاناك بولسىن ،

قىيىن كەزدە ئۇزۇرى شىپا بولسىن .

ەكىنىشىدەن ،

الاتىن جارىڭ جاقسى بولسىن ،

اتا - اناڭدى سېيلاتىن بولسىن .

وُشىنىشىدەن ،

سايىمەن بەسىك ئىشى جىبىر بولسىن ،

وتىباسى بالامەنەن ئۇبىر بولسىن .

لايم قۇداي قولداي كورسىن ،

اق تىلەگىڭدى قابىلداي كورسىن .

اۋمىين .

مناجاتتار

یه میز^۴ وزنیک اق جولمه ن
جۇرگەندەرگە ئۇیرەتكەن^۵ مناجات

کوكتەگى اكە میزا
سەنىڭ قاسىيەتتى ھىسىملىق قاستەرلەنە بەرسىن،
پاشالىعىڭ وسىندا ورناسىن!
سەنىڭ ھەركىڭ كوكىتە ورىنىدىغانداي،
جەر بەتىنده دە ورىنىدا لابەرسىن!
كۈنەدەلىكتى نانىمىزدى بۇگىن دە بەرە گور.
بىزگە كۇنا جاساعان اركىمدى كەشىرگەنىمىزدىي،
سەن دە كۇنالار سىمىزدى كەشرە گور.
از عېرىلىۋىمىزغا جول بەرمەي،
جا ماندىقتان^۶ بىزدى ساقتاي گور.
او مىن.

داستارقان ئۇشىن شۇكىرلىك ھتۇ

مەيىرەم - شاپاھاتى شەكسىز جاراتقان يەمىز،
رېزىغىمىز ئۇشىن سەن بىزگە استىق بەردىڭ.
رېزاشلىغىمىزدى بىلدىرىمەمىز.
او مىن.

جەردىڭ ئارى - وسى تاماقتى
بىزگە بۇيىرتىپ وترغان
الەمنىڭ ئامىرىشىسى، قۇدرەتتى قۇداي،
ساعان مىڭ دا ئېرىغىمىزدى ايتامىز.
او مىن.

قۇدرەتتى كۈشتى جاراتقان يەمىز،
رېزىق ھتسىن دە پ سەن بىزگە تاماق بەردىڭ.
ساعان شىن كۆڭلەمەن العىس ايتامىز.
او مىن.

جۇبایلاردىڭ ئىمناجاتى

يا، قۇدرەتى كۇشتى قۇداي! بىر ساعان سەنىپ وتاۋ قۇرىپ،
شاڭراق تىگىپ و تىرىمىز. سەنىڭ بىزگە بەرگەن عارىشتاي
شەكىز ماھابىاتىڭ كۇننەن كۇنگە ۋە لعايا بەرسىن. سەنىڭ
سۇيىسىپەنىشلىگىمەن ۋە لاسىسىن. سەن بىزگە اردايىم
قۇانشىمىزدا، قايىعىمىزدا و تىباىسىمىزدىك قامقورشىسى بولىپ،
راقىمىڭدى توگە گور. سەنىڭ سۇيىسىپەنىشلىگىڭىك ارقاسىندا
بىر-بىرىمىزدى سۇيىپ، قادرلىيىك، قىيىن كەزدە دە بىر-
بىرىمىزگە سۇيىنهنىش بولىپ، تاتقۇ ئەم سۇرەيىك.

بالالارمىزغا مەيرىمدى اتا - انا بولىپ، ولارىدى ادامىگەرنىلىككە
تارىيەلەپ، ساعان اپاراتىن تۇرا جولدى كورسەتە بىلەيىك.
كەزدەسکەن ادامدارمىزغا مەيرىمەن قاراپ، ولارىدىك ئەم سىن
قۇانشقا بولەۋ ئۇشىن بىزگە مەيرىمىدىلىك پەن كىشى
پەيلدىلىك سىلاي گور.

يا، قۇتقارۋىشى يەمىزا! بىر-بىرىمىزدى باقىتتى ھۆتۈگە، قاسىرەت
شەكەندەرگە كومەكتە سۋىگە، اينالامىزداعى ادامدارغا مەيرىمەن
قاراۋغا كۇش - قۇوات بەرە گور. تاعىدرىمىزدى قۇدرەتتى قولىڭا
سەنىپ تاپسېرىپ، قولداپ - قورعاۋىڭدى وىسىنەمىز. لايم
بۇيرغانىڭا رىزابولايىق، سەنىڭ اىشك قاسىپتتى بولا بەرسىن.
اومىين!

قۇدايدان تىنىش، بەيىت ئومىر تىلەۋ

يا، قۇدىرىتى كۇشتى جاراتقان يەم،
سەنىڭ ايتقانىڭ ورىندالا بەرسىن،
جەرىمىزدى جارىلىقاي گور.
دەلگە جاقسىلىق بەرە گور،
يىگىلىك بارشامىزغا ورتاق بولسىن،
جۇرەك ئىجىپ، پەيلىلىمىز كەڭ بولسىن،
ايقاس - سووعىستان دل امان بولسىن،
تىنىشىق بارشامىزغا ئۆلەس بولسىن.
حالىق مەيرىممەن قاۋىشسىن،
بىر - بىرىنە قۇرمەت كورسەتسىن.
پەندەلەردىڭ اسپانى اشىق بولسىن،
ءەمناجات الدىڭا جەتهسىن بولسىن،
لايم كوشەمەدەرىمىز دانا بولسىن،
كە ئەشىلەرى ادال دا گىلىدى بولسىن.
بىزگى حابار بارشامىزغا شام بولسىن،
جۇرەگىمىز قۇداي جولىندا پاك بولسىن.
أۇمىن.

اۋىرۇغان ادام ئۇشىن ئىمناجات

قۇدیرەتى كۇشتى، راقىمىدى، بۇكىل دۇنييەنى جاراتقان يەمىز!
بىزگە دەگەن شەكسىز مەيرىڭە شۇكىرىشلىك ھىپ، اميرىڭە
مۇنىسۇنامىز.

يى، جاراتقان يەمىز! دەرتىكە ئۇشىراپ، اۋىرسىپ جاتقان
كىسى ئۇشىن سەنىڭ قاسىيەتى شىپاڭدى سۇرایىمىز. ونىڭ ئانىن
ازاپتاعان دەرتتەن قۇتقارىپ، جاڭادان كۇش - قوات بەرپ،
شىپالى داشاپاغانلىقى قولىڭىمەن دەمەپ، ساۋىقتىرىپ جىڭەرە
گور. ئۆزىلەتىرىپ، ئۆزىلەتىرىپ، ئۆزىلەتىرىپ، ئۆزىلەتىرىپ
سوڭ، ونى اق جولىڭاباعتتاپ، قۇداي سوزىنە جۈرەگىن اشا
گور.

قۇدیرەتى جاراتۋىشىمىز، وسى پەندەڭ مەن ونىڭ
وتىباسىن جارىلقاپ، تىنىشىتىمىنىڭدى سىيلاي گور. اۇمىن.

قیسن-قىستاڭ كەزدەگى ئىمناجات

ۋَا، جاراتقان يەمىز، قۇدرەتتى قۇداي تاعالا! سەنىڭ امېرىڭە موينىسۇنىپ، كورسەتكەننىڭە رىزاشلىغىمىزدى بىلدىرەمىز.

يا، يەمىز! سەنىڭ قۇدرەتتىڭ شەكسىز بولغاندىقتان، ئېرىشىنەن كۆمەك وتنىنەمىز. سەن ئىمدىك كوزىسىڭ، ئەملىرى بەرەتىن كىھەلى بۇلاقسىڭ. ئېزاردايىم سەنىڭ جارىلقاۋىڭا مۇقتاجىبىز.

وسى كىين كەزدە ئېز وزىڭنەن باسقا كىمنەن جاردهم تابامىز؟
ەشپەندە بىزگە سەن سەكىلىدى قامقورشى بولا المايىدى.

پالەگە وۇشراغاندا، جوقشلىق كەزىدە ئېزدى ئېزدىن
قاسىيەتتى سوزدەرىگەمن جۇباتىپ، كۇش-قورات، جىڭەر،
شىدامىدىلىق بەرسىپ، اردايىم ئىزدىك قاسىمىزدا بولا گور. وسى
جالغان دۇنييەدە ئەملىرى جاتقان بىزدەردى قاراڭىلىقitan
شىعارىپ، جارىققا جەتلەي گور. ئېزدى ئازازىلىدىك بقىپالىنان
ساقتاپ، ئېزدىن نۇرلى، جارقىن پاتشالىمعىڭا اپارتىن
قاسىيەتتى جولىيّا باعىتتاي گور.

يەمىز ئاسىخ، سەنىڭ اتىڭ ماداقتالىسىن! سەبەبى سەن
كىرىشكىسىز تازابولا تۇرىپ، وسى جالغان دۇنييەنىڭ بۇكىل
كۇناسىن، ئەملىرىنىڭا الىپ، قۇربان بولدىك. ئەملىرىمىزدىك
تۈرىنەن وزىڭە ئىيىستى ورىندى الا گور.

مەيرىمى شەكسىز قۇتقاۋىشمىز، سەن ئېزدى جاساعان
كۇناالارىمىزغا قاراماستان، اكەسى بالالارىن باۋىرىنى باسىپ
جۇباتقاندایي جۇباتىپ، مەيرىمىدى، كەشىرىمىدى بولدىك.
راقىمىيّا مىڭ دا ئېرالىعىس ايتامىز. قۇدرەتتە، ئەلىلىق تا
ماڭى سەنىكى. سەنى ماداقتاپ، سۇيىسىپەنشىلىگىمىزدى وزىڭە
ارنائىمىز. او مىن.

ساۋىققانىڭ رىزاشلىق ‘مناجاتى

يا، راقىمدى جاراڭشى قۇدايمىز! سەنىڭ اتىڭ لايىم ماداقتالا
بەرسىن، سەنىڭ پاتشالىغىڭ كەلسىن. سەن بۇكىل
تىرىشلىكتىڭ، قۇانىش اتاۋلىنىڭ باستاۋ الار كۆزسىڭ. قىسىن -
قىستاۋ كەزدەر دە ئىزدە جۇباتىپ، كۇش - قۇوات، قايرات جىڭگەر
بەرەسىڭ. سەنى شىن جۇرەكتەن ماداقتايىمەن. سەن ‘مناجاتىما
قۇلاق سالىپ، ‘جان - تانىمىدى اوئر دەرتتەن اېقتىردىك.

يا، جان يەم، قۇتقارۋىشىم! سەن ‘ومرىمىدى امان السىپ قالدىك،
مەن اوئر حالدە جاتقاندا، اوરۇ جانىما ئۇمىت پەن سەنىمىدى
ؤيالاتىپ، ‘تانىمىدى ساۋىققىردىك. سەنىڭ ارقاڭدا قۇلان تازا
ايىغىپ، وسى سوزدەردى شىن جۇرەكتەن وزىڭە باعيشتاب ايتىپ
وتىرىمەن.

جاراڭقان قۇدرەتتى اكەمىز! مەن ەندىگى ‘ومرىمىدى قاسىيەتتى
سوزىڭدە اىتلىغاندای، وزىڭە قىزىمەت دەتۈگە ارنامىسىن. مەن ئى ‘وز
جولىسقا ئۇسلىپ، باسقا ادامدارغا داشە كىسىز سۇيىسىپەنشلىگىڭ
جونىنده كۆالىك بەرۋىمە دەم بەرسىپ، قايرات - جىڭگەر سىيلاي
گور.

يا، قۇدرەتتى كۇشتى يەمىز، سەنىڭ قۇداي رۇحىنىڭ بەرگەن
سۇيىسىپەنشلىكتىڭ اياسىندا ‘جۇرۇ - قاندای عاجايىپ! ادامزاتقا
دەگەن سۇيىسىپەنشلىگىڭ نەتكەن كەرەمەت! سەنىڭ قاسىيەتتى
اتىڭ ماڭى قۇرمەتتە لىسىن. شەكىسىز سۇيىسىپەنشلىك پەن
قۇدرەتتىڭ بۇلاعى بولغان سەنىڭ ھەركىڭە باعنىپ ‘بىر وزىڭە
سىينامىن. اومىن.

زابۇر جىرلارى

باستاۋشى جىر

قۇدایسىزدار كەڭىسىنە بارمايتىن،
كۇناكارلار جولىمەنەن جۇرمەيتىن،
مازاقتاۋشىلار مەن بىرگە و تىرمايتىن،
قايتا، ئاتاڭىز زاڭىنا قۇواناتىن،
كۇنى - ئۆتۈنى سول تۈرالى و يىلاناتىن
ئاربىرادام قاندай باقتىتى!

ول مەرزىمىندا جەمىسىن بەرەتن،
جاپراقتارى دىش كەۋىپ سەمبەيتىن.
سۇجاعاسىندادى اعاشقۇ قىسايدى:
نەستەسە دە، تابىسىز قالمايدى.

ال قۇدایسىزدار دا بۇلاي بولمايدى:
ولار جەل و شىرعان قابىققا و قىسايدى،
قۇداي سوتىندا اقتالا المايدى،
ادىلدەر قاۋىمىندا ورنى بولمايدى.

ادىلدىڭ قامىن جاراتقان و يىلمايدى،
ال قۇدایسىزدىڭ ئىزى دە قالمايدى.
اۋمىن. (زابۇرداعى بېرىنىشى جىر)

جابرلەنگەن ادامعا قۇداي بەرگەن جان تىنىشتىعى

(ان - كۈيدى باسقارۇشىعا ارىنالغان، شەكتى اسپاپتاردىڭ سۇيەمەلدەۋىمەن
ايىتلاتىن، داۋىت پايمامبار ئوزىز جازغان جىر.)

ۋا، قۇداي، مەنى اقتاۋىشى ئوزىگىلىك،
سىينغانىمدا سەن قۇلاق سالا گورا
مەنى قىسىمىشلىقitan ازات ھىتىك،
قاىزىر دە راقىممەن قۇلاق تۇرە گورا!

اي، پەندەلەر، سەندەر اېرىۋىمدى
قاشانىق قورلاپ توگە بەرمەكسىڭدەر؟
بوس ئوزىز بەن بوس سىتەردى جاقسى كورسپ،
قاشانىق و تىرىكىكە بەرمەكسىڭدەر؟
بىلىڭدەر: ئادىلدى تاڭدادى ئاتاڭرىم،
جالبارىنسام، قۇلاق اسادى يەم.

اشۇلانغاندا كۇنا جاساماڭدار،
تو سەكتە ويلانىپ - تولغانىڭدار،
جۇرەك تۈكۈرن تەكسەرسپ، تىنىغىڭدار!
تاڭرىگە لايىق سىي - تارتۇ ارنაڭدار،
وعان سەنىم ارتىپ، موينىسۇنىڭدار!

«كىم بىزگە جاقسىلىق جاسار؟» دەپ سۇراپ،

کۇدىكتەر كەلتىرەدى كۆپ كىسىلەر.
ۋَا، جاراتقان، جىلى شىرايمەن قاراپ،
بەت - جۇزىڭنىڭ نۇرسىن بىزگە توگە گورا!

مولايىسانان مەنەن ئۇ جۇزىم شىرىنى،
ساعان سەنبەيتىنده رىماستىنانادى.
مەنىڭ جۈرە گىمىدى ئۇ زىك قۇانتىڭ،
الدەقايىدا زور شاتىققا كەلتىنە!

ۋَا، جاراتقان، مەن تو سەگىمە جاتىپ
ؤېقتايىمنەندى قانىنەن - قاپەرسىز،
ويتكەنى ئۇ زىك ماغان بەردىك سېيلاب
تىنىش ئۇ مىردى ھىقاۋىپ - قاتەرسىز!
أۇمىن.
(زابۇر داعى ئۇرتىنىشى جىر)

يگيلك اتا قولىنىڭ باستاۋى - قۇدايغا دەگەن سەنم

(ءەداۋىت پايىعامباردىڭ ايتقان ئەمناجاتى).

ۋا، قۇدايىم، ساقتاي گور ئۆزىل مەنى،
باپىنانام ھەممىن مەن جالعىز سەنى!

تاڭىرگە بىلاي دەيمىن: «سەن يەمىسىڭ،
سەنهن بولەك جوق ھېبىرى يگىلىگىم!»
وْلى جاڭدار - ساعان باعىشتالغاندار،
ماغان وته ۇنایىدى ھەلدە ولار.
ال بوتەن تاڭىرلەر جولىن قۇغاندار -
قاسرەتكە كۈپ ۇشرا ماق ولار.
قۇرباندىقتارىنى مەن قاتىسىپايمىن،
ءاتاڭىراتتارىن اۋزىما دا المايىمىن!

ۋا، يەم، ماغان جار بولىپ كەلەسىڭ،
جارىلقاءپ مەنى اماندىق بەرەسىڭ،
تاعدرىسم ئاۋپىسىز قولىڭدا سەنىڭ.
تامىشا - ماغان تىيگەن ۋەسىم،
سونداي ۇناتام عاجايىپ مۇرامدى.
داڭقتايىمىن اقىل سىيلاغان ئاتاڭىردى،
ار - ۇجدانىم دا تۇنده ھىسکەرتەدى.

بقيلاس - نيه تىم اردى يىهدى،
وڭ جاعىمدا ماعان جار بوب كەله دى:
جاعدىيم شايق المايدى ھشىرى كەزدە.

سودان جۇرە گىم شاتىققا تولادى،
ماز - مهيرام بوب تىلىمنەن بال تامادى،
ساعان سەنگەنىمىنەن ئانىم تىنىشىدى.
و دۇنييە گە قىمايسىڭ جانىمىدى،
قاسىيەتتىكىنىڭ ئانىن دە شىرىتپە يىسىڭ.
شىن ئەمەر جولىن ماعان كورسەتەسىڭ،
كۆز الدىڭدا قۇانىشقا بولە يىسىڭ،
وڭ جاعىڭدا ماڭى يىگىلىك بەرەسىڭ.
أۋمىن.

(زابۇر داعى ون التىنىشى جىر)

جاقسی باعوشی

(٤) داؤت پایعامبار سوزن جازغان جسر)
جاراتقان يهـم - - مهـنـىـكـ باعـوشـىـمـ،
مهـنـ هـشـ نـارـسـهـ دـهـنـ دـهـ تـارـيـقـيـاـيـمـىـنـ.
ولـ مـهـنـىـ جـاسـىـلـ جـايـلاـؤـعاـ جـايـادـىـ،
تـۇـنـقـ سـوـعاـ جـهـتـهـ لـهـ پـ اـپـارـادـىـ،

تاڭرىم جانىما كۈش دارتادى.
هـسـمـىـ «قاـسيـهـتـتـىـ» بـولـعـانـدـىـقـتـانـ،
مهـنـ سـهـنـمـدىـ اـرـتـامـىـ دـاـ وـعـانـ:
ولـ مـهـنـىـ تـۇـرـاـ جـوـلـمـهـنـ جـهـتـهـ لـهـ يـدـىـ.

قاـپـ قـارـاـڭـىـ شـاتـقـالـداـ جـۇـرـسـهـ مـ دـهـ مـهـنـ،
قوـرـقـىـاـيـمـىـنـ دـشـبـىـرـ قـاـۋـىـپـ قـاتـهـرـدـهـنـ
سـهـبـىـيـيـ وـزـىـكـ مـهـنـىـكـ قـاسـىـمـداـسـىـڭـ،
جـىـگـهـ رـبـهـ دـتـايـاعـىـكـ مـهـنـ سـوـيـلىـڭـ.

سـهـنـ مـاعـانـ دـاستـارـقـانـ جـايـاسـىـڭـ
كـوـزـ الدـىـنـدـاـ دـۇـشـپـانـدـارـسـىـنـىـڭـ
مـهـنـىـ كـۇـرـمـهـتـىـپـنـ قـارـسـىـالـپـ،
توـسـتـاعـانـدـىـ تـولـتـىـراـ قـۇـيـاسـىـنـ.

جاـقـسـلىـقـ پـهـنـ مـهـيـرـمـدـىـلىـكـ

وْلەسىم بولادى و مىرىلىك،
جاراتقان يەنىڭ وۇيندە
مەن قالا بەرە من ماڭگىلىك .. اومىن .
(زابۇچ داعى جىيرما ئۇشىنىشى جىر)

کۇناسى كەشىرىلگەن باقتتى

(٤) داۋىت پايمامبار ئوزىز جازغان ناسىحات جىرى
«ادىلەتسىز سىتەرى كەشىرىلگەن،
بارلىق كۇنالارنىان اقتالغان
اركىم قاندای باقتتى!
يەمىز مويىنسىنا كىنا ارتپاغان،
ونى الداعسى داكەلمەگەن
اربىر كىسى باقتتى!

كۇنامدى ايتكمى كەلمەپ ھدى،
سوندا اياق - قولىم سرقىراپ،
كۇنى بويى ئۇردىم بىڭىلىداپ.
سەبەبى كۇنى - تۇنى سەنىڭ قولىڭ
زىلدەي بولىپ ئۇستىمدا جاتتى مەنىڭ،
سول كەزدە جازدىڭ اپتابى قۇرغىغان
كوك شوپتەي وۇقسماپ سولىپ قالدىم مەن.

سوندا ساعان كۇنامدى اشقا ايتتىم،
يەگە كىنامدى مويىندايىمن دەپ،
ادىلەتسىزدىگىمىدى جاسىرمادىم.
سوندا سەن بار كۇنامدى كەشىرىدىڭ.
سونىدىقتان ساعان ادار بوب جۇرگەندەر
باسىنا كۈن تۈغاندا، ئەمناجاتەتسىن.

توبان سۇسىپەتى اپات كەلسەدە،
اجالدان قۇتىلادى امان -ەسەن.

سەن باسپانامسىڭ پالىدەن ساقتايتىن،
قۇتقارىلىغانىما قۇانا ان سالامىن».

«مەن ساعان اقىل - كەڭەس بەرەمىن،
جۇرەتنى جولىنىدى كورسەتەمىن؛
سەنى كوزىمنەن تاسا قىلىماي،
اردايىم جەتەلەپ جۇرەمىن.
اقىلىسىزات پەن ھەسەكتەي قاسارما،
اوېزدىق، جۇرگەن سالاسىڭ ولارعا
ايىپەسە باعنىباي جۇرەرولاردا».

«قۇدايسىزدىڭ قايىمى - قاسىرەتى كۆپ،
كىم جاراتقانعا سەنىمىن جۇكتەسە،
ئاتاڭىرىدىڭ راقىمى ونى قورشاماق.

ئاتاڭىرىگە قۇانىڭدار،
ادىلدەر شاتتائىڭدار!
شىن جۇرەكتەن ادىلدار،
قۇوانىپ ان سالىڭدار!» اومىن
(زابۇداعى وتسىز ھەكىنىشى جىز)

قۇدایىدى اڭساق

(قورا حتىڭ ۇرپاقتارى ئوزىزىن جازغان، انىشلىرىدىك باستىرعىنا ارنالغان ناسىحات جىرى .).

مارال ئولدىرى سۇدى قالاي اڭساسا،
و، قۇدایى، جانىم سولاي، سەنى اڭسایىدى.
جانىم شىن قۇدایىدى بىزدەپ شولىركەيدى،
مەن قاشان قۇدایىما بارالامىن،
قاشان ونىڭ الدىندا بولا الامىن؟

كۈزدىك جاسىن كول كىلىدىم كۈندىز - تۇنى،
سەبەبى ادامدار مەنەن كۇنى بويى:
«قۇدایىك قايدا؟» - دەپ سۈرایي بەرەدى.
سىرىمىدى ساعان اقتارغان كەزىمە
مەنلە ئەنلە ئەسىمە بىردىن تۇسەدى:
مەن كۆپىشلىكتى جەتلە لگەن ئەدىم
قۇدایىدىك ئۈينە قاراي ورلەدىم،
مەيرامدابان توبىيەن بىرگە سول جەردە
شات - شادىمان، شۇكىرلىك ئەتىم.

جان دۇنيەم، نەگە سەن مۇنایاسىڭ،
بويىمدا الانداپ نەگە ما زاسىزسىڭ؟
جالىعىز قۇدایىدان ئۇمىتىنىدى ۋىزبە!
سەبەبى قۇتقارۇشىمىدى ئۆزىمنىڭ -

قۇدايمىدى ماداقتايىمىن ئالى دە.

مۇڭايدى شىمەدەگى جان دۇنىيە؛
مەن يوردان جاعاسىنداعى ھلە،
حەرمون، مىزار تاۋلارىنىڭ جەرىنىدە
اڭساق ويلايىتىن بولامىن سەنى.

سارقىرعان سۇلارىڭ دولغانعاندا
ۇلاسابەرەدى تاسقىن تاسكىنعا،*
سەنىڭ بار سۇلارىن، تولقىندارىڭ دا
مەنى باسىپ، اسىپ كەتىپ جاتتى دا.

كۇندىز ئاتاڭىرىم راقىم جاساپ ماعان،
تۈنده ونى ماقتاپ، جىرلاپ شىعامىن،
وزىمە ئومىز بەرگەن قۇدايمى
مەن ئىمنا جاتتارىمىدى دۇعامىدى باعيشتايمىن.

ماعان جار بولىپ كەلگەن قۇدايدان:
«نەلىكتەن سەن مەنى ھىشكىنەن شىعاردىڭ؟
نەلىكتەن مەن قىسىم كورىپ جاۋىمنان،
سونىشا قايىغىرىپ ئۇرمۇن؟» — دەپ سۇرايمىن.

دۇشپاندارىمنىڭ مىسىلى كەكەسىنى
جانىما قاتتى باتادى؛

سەبەبى ولار مەنەن كۇنى بويىسى:
«قۇدایىڭ قايىدا سەنىڭ؟» — دەپ سۇرایىدى.

جان دۇنييەم، نەگە سەن مۇڭاياسىڭ،
بويىمدا الاتىداپ، نەگە ما زاسىزسىڭ؟
جالعىز كۇدایىدان ئۇمىتىنىدى وزېبە!
وتىكەنى قۇتقارۇشىمىدى ئۆزىمنىڭ —
قۇدایىمىدى ماداقتايمىن ئالى دە. اومىين.
(زابۇدداعى قىرقىق ھەكتىشى جىز)

قۇداي-بەرلەك قورغانىمىز

(قورا حتىڭ ئۇرپاقتارى ئوزىن جازغان جىپ، بويجه تىكەندەر داڭىمۇرا دا
ويقايتىن سرعاقپەن ايتىلادى، اشىلەردىك باستىعىنا ارنالغان.).

قۇداي - - بىزدىك پانامىز بەن كۈشىمىز،
قىيىن كەزدە سەنىمىدى كومەكشىمىز.

سول سەبەنەن ئىززايىمداپ قورىقىپايمىز،
دۇنيەنىڭ استان - كەستەڭى شىعىپ،

تاۋلار تەڭىز تۇڭىيىعىنا قۇلاسا دا،

تەڭىز دولданا اق كوبىك اتقىلاپ،
تولقىنىنان تاۋ سىلىكىنىپ جاتسا دا.

(الەمنىڭ يەسى جانىمىزدا،

قورغانىمىز - - جاقىپ سىينىغان قۇداي.).

قۇدايدىك تاڭداپ العان قالاسىنا،

اللاتاعالانىڭ قاسىيەتتى ئۇينە

ونىڭ راقىمى بۇلاققىڭ سۈىنداي
اردايىم نار بەرسىپ قۋانۋۇدا.

كۇداي وسى قالانىڭ ورتاسىندا،

ەشقاشان قوزعالمايدى دا سول قالا،

قۇداي كومەگىن بەرەدى تاڭ اتا.

حالقتار ابرىجى تولقىپ،

پاتشالاردىك تاقتارى شايقالادى،

اللاتاعالانىڭ ئۇنى ھستىلىپ،

بۇكىل جەربەتى بالقىپ جوق بولادى.

الەمنىڭ يەسى جانىمىزدا،
 قورغانىمىز - - جاقىپ سىينىغان قۇدai.
 كەلىپ كورىڭدەر، يەنىڭ سىتەرسىن،
 ول ويراندىاتى جاۋلاردىڭ جەرلەرسىن،
 دۇنىيەدەگى سواعستاردى توقتاتىپ،
 ساداق، نايزا اتاۋلىنى سىندىرىپ،
 كۈيمەلەردى قىراتتى وتقا جا०عىپ.
 «تىنىشتالىڭدار بارلىغىك ھندى،
 بىلىڭدەر مەنىڭ قۇدai ھەنسىدى!
 باسقا حالىقتار مەنى قۇرمەتتەيدى،
 دۇنىيە جۇزىنده مەنى قاستەرلەيدى».

الەمنىڭ يەسى جانىمىزدا،
 قورغانىمىز - - جاقىپ سىينىغان قۇدai! اۇمىن
 (زايدىلىق قىرقىق التىنىشى جىرا)

قۇدايدىڭ قاناتى استىندا

اللاتاعالانىڭ پانا سىندا تۈر عان ادام،
قۇدۇرەتتىنىڭ ساياسىنان تابادى سىنىم.
مهن جارا تقاىن يەگە بىلاي دەيتىن بولام:
«قۇتسلاشىن باسپانام مەنىڭ ئارى قورغانىم!
قۇدايم، ساعان شىنىمەن سەنىمىمدى ارتام!»

اللاتاعالا سەنى زۇلىمنىڭ تۇزاعىنان،
يا اجالدى اورىۋۇ - جارادان ساقتايىدى امان.
سەنى ئوزىنىڭ «قاناتىمەن» جاۋىپ الادى،
وسلاي ئومرىك قاۋىپ - قاتەرسىز بولادى،
قورغانىڭ ئارى قالقانىڭ - ونىڭ اقىقاتى.

تۇندە سەن قارا تۇنەك قورقىنىشتان،
كۇندىز قورىقىپايىسىڭ جاۋۇقتارىنان،
سەسكەنبىيىسىڭ تۇنگى سىنەت - اورىۋدان،
h ام تال تۇستە باسىڭا تونگەن اپاتтан.
قاسىڭدا مىڭداباندار قازاتاپسا،
وڭ جاumiڭدا ون مىڭداب قىرىلغا ئاندا،
ساعان زاقىم جاقىنداي المايىدى دا.
تهك بولىپ جاتقاندى كورىپ تۇراسىڭ،
زۇلىمىداردىڭ جازالانغانىن بايقايسىڭ.

سەن تاڭرگە سەنم ارتىپ كەلەسىڭ،
 اللاتاعالانى پاناك ھەتەسىڭ،
 باسىڭا ندى جاماندىق تۈسپەيدى،
 ۋېيىڭە ھېسىر اپات تاتونبەيدى.
 پەرشىتەلەرسەنە ول سەن تۇرالى بۇيرىق بەرەدى:
 قاي جولىمەن جۇرسەڭ دە، ولار سەنى كۇزەتىپ جۇرەدى،
 سەن اياعىڭدى تاسقا سووعىپ الماۋىلە ئۇشىن
 قولدارىنا كوتەرسپ ولار سەنىلىپ جۇرەدى.
 جاس ارىستان مەن و قىجىلاندى اياعىڭمەن تاپتايىسىڭ،
 ۋۇلكەن ارىستان مەن ايجىلاندى **دا جاشىپ تاستايىسىڭ.
 سەبەبى ئاتاڭرى يە بىلاي دەگەن:
 « وزىمىدى سۇيگەندى مەن قۇتقارامىن،
 وزىمىدى موينىدالاڭدى قورعايمىن.
 ماغان سىىنغانىندا قۇلاق اسىپ،
 از اپ شەككەن كەزىنده جار بولامىن،
 امان ساقتاپ، سىي - قۇرمەتكە بولەيمىن.
 عۇمرىن ئۇراق قىلىپ رىزاھتىپ،
 قۇتقارۋىمىدى وغان سىيلاپ بەرەمىن ». اومىين.
 (زابۇداعى توقسان ئىرسىنى جىرا)

العس جرى

بار الهم، جىرلاڭدار يەڭدى داۋىستاپ،
تاڭىرگە قىزىمەت دىتىڭدەر شاتتانىپ،
كەلىتىڭدەر الدىنا قۇانا اندەتىپ،
موينىداڭدار ونى قۇدايىمىز دەپ:
بىزدى جاراتتى ول، مەنىشىكتى ۇمىبەتىمىز،
بىنگى شوپانداي باعاتىن حالقىمىز.
ونىڭ عىباداتخاناسىنا بارىپ،
العس جىر ايتىڭدار قاقپاسىنان ٤ وتىپ،
يەنى ماقتاڭدار الاڭىنا كىرىپ،
شۇكىرلىك دىتىڭدەر دىسىمىن دارپىتەپ!
سەبەبى ٤ تائىرى يە مەيرىمىدى،
ماڭگىلىك شاپاعاتىن تىيگىزەدى.
تاڭىر ۇرپاقغان ۇرپاققا بىزدەرگە
سەنىمىدىلىگەن كورسەته بەرەدى. اومىن.
(زاۋىدادى ٤ جۈزىنىشى جىر)

قۇدايدىڭ راقىمى تۇرالى جىر

(ءىزۇن ئەۋەت پايمىپار جازغان.)

جان - تانىمەن جاراتقان يەنى ماداقتايىمن،

شىن جۇرەكتەن قاسىيەتتى اتنى ارداقتايىمن.

جان - تانىمەن جاراتقان يەنى ماداقتايىمن،

ماغان كوب جاقسىلىق جاساعانىن ۇمتىپايىمن.

ول بار كۇنالارىمىدى كەشىرىپ،

دەرتتەرسەنىڭ ئەبارىن ساۋىقتىرادى،

ولىمنەن جانىمىدى امان قالدىرىپ،

راقىمىسى مەن مەيرىمىن سىيلەيدى،

تىلەگىمىدى جاقسىلىقىپەن قاناعات قىپ،

قىراندای مەنى قايتا تۈلەتەدى.

ئاتاڭىز ئابىرى كورگەندەردىڭ بارلىغىنا

ادىلدىك جەتكىزىپ، مۇددەسىن قورعايدى.

اقيقات جولدارىن تائىتىپ مۇساعا،

كەرەمەت جاسادى يسرايل حالقىنا.

جاراتقان - مەيرىمىدى دە راقىمىدى،

اسقان شىدامىدى ئارى قايسەرمىدى.

ول ئېزدى ئۇدایى اىپپاتامايىدى،

ماڭىگى - باقى كەك تە ساقتا مامايدى،

بىزدى كۇنامىزغا قاراپ جاز الامايدى،
جامان ئىسىمىزدىڭ ھىسىن قايتارمايدى.
اسپان جەردهن قانشا جوغارى بولسا،
جاراتقانىڭ ئۆزىن سىيلاغاندارعا*
جاۋ دىراتىن راقىمى دا سونشا مول!
شىعىس باتىستان قاشىق بولغانى سياقتى،
كۇنامىزدى بىزدهن شەكسىز قاشقىتاتى.
اكەنىڭ سايىنە جانى اشىغانىنداي
يەمىز دە ئۆزىن قاستەرلەگەندەرگە
دال سونداي جاناشرلىق تانىتادى.
نەدەن جاراتىلدىق، سونى بىلەدى،
تۈپراقتان ھەنسىز ونىڭ ھىسىنە.
ادامنىڭ ئۆمىرى كوك ئوشوب سەكىلدى،
دالاداعى گۇل ئارىزدى گۇلدەيدى:
سوغىپ وتسە سستىق جەل،
جوق بولادى سول گۇلىڭ،
تۈرغان جەرىنەن ونىڭ
تابا المايىسىڭ ئىزىن دە.
ال ئۆزىن تەرەڭ قاستەرلەگەندەرگە
جاراتقانىڭ راقىمى ماڭگى جاۋماق،
و زىمەن كەلىسىمن بۇزبايتىن،

بۇيرىقتارىن ھىنىدە ساقتايىسىن،
سوЛАР بويىنشا ئەجۇرىپ - تۇراتىن
ادامنىڭ كەلەرۇپا قتارىنا دا
قۇدايدىڭ ادىلدىگى جەتسىپ تۇرادى.
جاراتقان كوكىتە ورناتتى ئەوز تاعىن،
ونىڭ پاشالىقى بىلەيدى بارلىعىن.
يەنىڭ سوزىنە قۇلاق سالاتىن،
ونىڭ ايتقانىن سىكە اسراكتىن
قۇدرەتى كۇشتى پەرشىتەلەرى،
جاراتقان يەگە ماقتاۋا ايتىڭدارا
ئەتاڭرى يەنىڭ ھركىن ورىندايىتنىن
قىزىمەتشىلەرى، كوكىتەگى توپتارى،
جاراتقان يەگە ماقتاۋا ايتىڭدارا
ئەتاڭرى يەنىڭ بىلەگى استىندا
جۇرەتن بارلىق جاراتقاندارى،
جاراتقان يەگە ماقتاۋا ايتىڭدارا
جان - تانىممەن جاراتقان يەنى ماداقتايىمىن!
اومىن.

(زاپۇدادى ئەجۇز ئۇشىنىشى جىرا)

حالقىداردى قۇدايدى ماداقتاۋعا شاقىرۇ

«تاڭىرىدى دارپىتەندەر بارلىق ۇلتتارا
ونى ماداقتاۋاندار، كۈللىكى حالقىدارا
ول وراسان مەۇسىم تانىتادى،
بىزگە ماڭگى - باقىي ادال بولادى
ماداقتاۋاندار جاراتقان يەمىزدى! اۆمىن.
(زاپۇداعىي چۈزۈن ئېرىنىشى جىرا)

ادامدى ادال باعۋوشى

(قۇدايغا سىينىڭ جىرى جانە ساپاپار باتا)

«تاۋعا كۈزدى قادايىمن:
قايدان جاردهم كەلھەر؟ - دەپ.
كوك پەن جەردى جاراتقان
ءاتاڭرىيەم ماعان جار».

«تايدىرىمايدى ول تابانىڭدى،
وېيقتامايدى قورعاۋشىك،
ئېسرايلدى قولداپ - قورعاۋشى
قالىعىمايدى دا وېيقتامايدى.

قورعاوشىڭ - جاراتقان يە،

قاسىڭدا سايالىڭ بوب جۇرەدى،

كۇندىز كۇنىنىڭ، تۇنده ايدىڭ

تىيمەسىن دەپ ساۋىلەلەرى.

جاماندىقتىڭ بارلىقىنان

جاراتقان يە سەنى ساقتايىدى،

جانىڭدى ول قورعاپ - قولدايدى.

بۇگىننەن باستاپ ماڭگى - باقىي

يەمىز قورعايتىن بولادى

بارىپ - كەلۋ ساپارىڭدىي». اومىن.

(زاۋىداسى ئەجۇز جىيرما ئېرىنىشى جىر)

ۋا، جاراتقان، قايتادان جارىلقاي گورا

(قۇدايدىك وىسنه قارايى ورلەپ بارا جاتقاندا اېتىلاتىن حىز.)

ئانسىرى يېڭىلىكتەرسىن سىيونعا

قايتادان سىيلاب بەرگەن ۋاقتىندا

بىزدەر ئۇس كورىپ جاتقان ادامداي

شات_شادىمان كۆكىل كۈيە بولدىق تا!

هەزۋىمىز جىلىمادى كۈلكىدەن،

اۋزىمىزدان ۋۇزلىمەدى شاتتىق ان.

باسقا ئۆلت ادامدارى ئوزارابىلاي دەستى:

«بۇلارعا ئاتاڭىر جاسادى كەرەمەت ئىستى!»

«ئاتاڭىر بىزگە كەرەمەت ئىس جاسادى شىنىندا،

سوندىقتان دابىزدەر كەنەلدىك زور قۇانىشقا!

يەن دالاداعى كەۋىپ قالغان وزەندەردى

سەن لەزدە - اق سۇغا تولىتىرىتىنىڭ سىپەتتى،

ۋا، جاراتقان يە، يېڭىلىكتەرسىزدى

بىزدەرگە قايتادان سىيلاب بەرە گورەندى.

كۆز جاسىن كولەتىپ ھكەندەر ھەگىنسىن

قۇانا اندەتىپ جىناماق ئىسمىن:

ولار ھەڭىرەپ ئۇرۇپ تۇقىمىدارىن

سەبەدى ھەگىستىك جەرلەرىنى،

كەيىن قۇشاقتاپ اپ استىق باۋلارىن

قۇاناقايىتادى ئوزۇيلەرىڭە. اومىين.

(زاپۇدالى ئۆزۈز جىيرما التىنىشى جىر.)

بارلىعن كورىپ، بارلىعن بىلەتن جاراتقان يە

(ان - كۈيدى باسقارۋىشىعا ارنالغان،

داۋىت پايعامبار ئوزىن جازغان جىر.)

ۋا، ئاتاڭىرمىم، مەننى سىناب تەكسەردىڭ،

سەن مەننى تولىعىتان تانىپ ئىلىدىك:

وتىرعانىم، تۇرغانىم دا ساعان ايان،

وپلارىمىدى داتانىسىكلىستان.

جۇرەيىن نە دەمالايسىن، كوزالىڭىدامىن،

جولدارىمنىك بارلىسى دا ساعان ايقىن.

ئوز شىقىپايدى تۈرىپ - اق مەننىڭ اۋزىمنان

ونى تولىق بىلەسىڭ، ۋا، جاراتقان!

الدى - ارتىمنان جۇرەسىڭ مەننى قورشاپ،

قۇدرەتتى قوللىڭدى ۋەستىمەدە ۋەستاپ.

ئىلىمىتىدى مۇلدەم ۋە عالمايمىن،

ول قول جەتكىزىبەس بىيك، عاججاپ ماغان!

سەنگىز رۇھىڭنان مەن قايدا قاشىپاقيپىن؟

كۆز الدىڭنان قايدا جاسىرىنى باقىپىن؟

كۆككە كوتەرلىسەم، سول ورىنداسىڭ،

تۇڭغىيىققا* تۈسىسىم دە، سەن سونداسىڭ.

تالڭىزىڭ شاپاعىنا قالىقتاپ وشسام دا،

نە تەڭىزدىڭ ارجاعىنا* قوئىسام دا،

اسول جەردى دە مەننى قولىڭ جەته لەپ،

قۇدرەتتى قولىڭ وستايىدى دەمەپ.

مەن: «قاراڭغىلىق مەننى تاسالاسىن،

ايىلا جارىق تۇنەككە ايىالسىن»، -

دەسەم، تۇنەك تە جاسىرمایىدى سەنەن،

ساغان كۈندەي نۇرلى ئۇنىڭ ئۆزى دە،

جارىقتاي ايقىن تۇنەك تە كۆزىڭە!

سەن ئىش قۇرلىسىمىدى قالپىتاستىرىدىڭ،

انا قۇرساعنىدا مەننى جاراتتىڭ. *

تاماشا جارالدىم، سەننى ماقتايمىن،

كەرەمەت عاجاپ - جاساغان سىتەرىڭ،

مۇنى مەن شىن جۇرەكتەن موينىدايمىن.

مەن ана قۇرساعنىدا قالپىتاسىپ،

قۇپىيا جەرددە جاتقاندا جارالىپ

تاسابولمادى سەنەن سۇيىھەكتەررم،

ۇررق كۈيىمده ماعان كوز تاستادىڭ،

سەن ماعان بۇيرغان كۇندەردىڭ ئېرى

الى دە تۇماس بۇرسن، ولاردىڭ ئارى

كتابىكىدا جازۇلى تۇرغان ھدى.

سەنىڭ ويلارىڭ ماعان تىم جو عارى،

ۋا، قۇدaiي، قانشا كۆپ ولاردىڭ سانسى!

ساناپ شىقسام بارلىق ويلارىڭدى،

قۇم قىيرشىقتارىنان كۆپ بولادى!

ئېراق ويانغان كەزدە* اردايىم مەن

بىرگە بولامن ئالى دى وزىڭمەن.

ۋا، قۇدaiي، زۇلمىداردى جازالاي گور،

اۋلاق كەتىڭدەر مەنەن، قانىشەرلەر را!

ولار سەن جايلى ارامدىق ايتادى،

جاۋلارىڭ اتسىڭدى قۇر قولدانادى.*

سەنى جەك كورىپ، قارسى شىققانداردى

مەن قالا يشا جەك كورىپ جىرەنبىه يىمن؟

جان - تانىممەن جاقىسىرىما يىمن سولاردى،

ولار ناعىز جاۋلارىما اينالدى.

ۋا، قۇدaiي جۇرە گىمىدى تەكسەرە گور،

مازا لاعان ويلارىمىدى بىلە گور،

ئەقاۋپىتى جولدامىن با، سىناپ شىعىپ،

ماڭى ئەمىرىدىك جولىمەن جۇرگىزە گورا!
اۇمىن.

(زاپۇداعى ئەجۇز و تىز توقسانىنىشى جىر)

يەمىزدى ماداقتاكىدارا

ماداقتاكىدار قۇدايدى قاسىيەتتى ئېينىدە،
ماداقتاكىدار قۇدرەتتىنى كوكتە دە!
ماداقتاكىدار ونى كەرمەت سىستەرى ئۇشىن،
ماداقتاكىدار ونى زورۇلىلىعىمەن!
ماداقتاكىدار ونى ئىسمەنەن كەرنەيدىك،
ماداقتاكىدار ونى جەتىگەنەن، دومبىرا مەن!
ماداقتاكىدار ونى داڭىزىرىامەن، *بى بىلەپ،
ماداقتاكىدار ونى قوبىزبەن، سېبىزىعىمەن!
ماداقتاندار ونى سىلدىرماقتىڭ
سىڭىزلاغان ئىنمەنەن،
ماداقتاندار ونى داۋىلىپازدىك
داڭىزىرىلاغان داۋىسىمەن!
جانى بارلا رتۇگەلدەي ماداقتاسىن يەمىزدى!
جاراتقان يەنى ماداقتاكىدارا اۇمىن.

(زاپۇداعى ئەجۇزە لۇنىشى جىر)

ناقل سوزدەر

جازبانيڭ ماقساتى – دانالىققا ئۇيرەتۈ

بۇل جازبادا يسراييل پاتشاسى، ئۇنىت ئۇلى

سۇلھيمەننىڭ ناقيل سوزدەرى بەرلىگەن،

ناقل سوزدەردىڭ ماقساتى مىناۋ:

دانالىق پەن تاعىلىمدى ئىلىدىرىپ،

پاراساتتى سوزدەردى ئۇنىدىرۇ،

ادىلدىك، دۇرسىن ئىسى، اق نېيەتكە باعتتاب،

تارىيەلى، سانالى ئىمىزدى يەلەنتو،

اقىلى تو لماعانعا اقىل بەرىپ،

جا ستارغا ئىلىم، سانالىلىق سىيلاۋ.

سانالى تىڭدار، اقىل – كەڭەس تابادى،

دانىشپان بىلىمئىنە ئىلىم قوسادى،

وسلاي ناقيل دا استارلى سوزدەردى،

دانىشپان جاندار ايتىپ كەتكەندەردى

جانە جۇمباقتارىن داتۇسىنەدى.

(1 – تاراۋىدەك 1 – 6 اياتتاررى)

ٻيلمنىڭ نەگىزى

ءېلىمنىڭ باستاۋى – ئاتاڭىرىيەنى
تەرەڭ قاستەرلەپ، وغان مويىنسۇنۇ.
ال قۇدایدان بەزگەن ناداندار بولسا،
دانالىق پەن تارىيەنى دلەمەيدى.

بالام، اكە ڭىنىڭ تارىيە سىن تىڭدا،
شەشەڭ بەرگەن تالىمنەن دە باس تارتىپا!
ولار باسىڭداعى تاجىدەي تاماشا،
مويىنىڭداعى مونشاقتاي ۇنامدى دا.

ارام تابىستان ساقتاندىرىۋ
بالام، كۇناكارلار ھلىكتىرگەندە
ايتقاندارينا سەن ھشقاشان كونبىه.
(1 – تاراۋىدىڭ 7 – 10 ايياتتاررى)

قۇدايدىڭ سىيى-دانالىق

دانالىق داۋىستاپ شاقىرىپ جاتىر،
پاراسات تا داۋىسىن كوتەرسىپ وتسىر.
جول جىئەگىنەدەگى، بىيك جەرلەردە،
سوقياڭ جولداردىڭ قىلىلىستارىندا،
قالا قاچپالارىنىڭ ماڭايىندا،
ئارى قالاعا كەرەتىن جولداردا،
دانالىق بىلاي دەپ تە شاقىرۇدا:
«ۋا، حالايىق، سەندەردى شاقىرامىن،
بار ادامزاتقا داۋىستاپ ايتامىن:
اقللى تولماعاندار، ئۇيرەنىڭدەر.
ناداندار، ئۇسنىك يەلەنىڭدەر!
تىڭداڭدار مەنى، اسىل «سوز ايتپاقىپىن،
اقيقات - ايتارىمنىڭ بارلىقى دا.
شىندىق - اوزىمنان شىققان «سوزدىڭ «بارى،
وتسىرىك ايتۇ مەن «ۈشىن جىرەنىشتى.
مەنىڭ سووزدەرىمنىڭ «بارى دە دۇرسى،
دەشقىايىسىسى ھەمس ارام نە بۇرسىن.
سانالىعا بارلىقى داشىنایى،
بىلىمدىگە «منىسىز «ارى سەنىمىدى.

مهنهن كۇمىس ورنىنا ئالىمدى،
ساپالىقىن ورنىنا بىلەندى!»
دانالىق اسىل تاستار دان داقۇندى،
ادام اڭساعان بار قازىنالاردى
دانالىقىهەن تەڭھەستىرە المايىدى.
(8 - تاراۋىدىك 1 - 11 اياتتارى)

دانالىقتىڭ كەڭىسى مەن جەمىسى

«مەن دانالىقىپىن، پاراساتىپەن بىرگەمىن،
مەندە ئېلىم جانە تۈسنىك تە بار.

جاراتقاندى قاستەرلەپ، موينىسۇنۇشى،
جاماندىق اتاۋىلىنى جەك كورۋىشى.

جەك كورەمىن پاڭدىق پەن مەزمەندىكتى،
جامان سى - ارەكەت پەن بۇرما ئۆزۈدى.
مەن كەڭىس بەرسى، كومەك كورسەتمىن،
پاراسات، كۇش - قۇراتقا دايىھەمىن.
مەن ارقىلىي پاتشالار باسقارادى،
اكىمدهر ئادىل زاخىدار شىعارادى.
امىرىشلىر جانە زاندار شىعارادى،
كومەگىممەن ئادىل بۇلىك ايتادى.

وزىمىدى سۇيىگەندى مەن دە سۇيىھەمىن،
بىزدەپ جۇرگەن مەنى تاۋىپ الادى .
مەندە سېغا بەرۋەكە بايلىق پەن دانق،
تاۋىسىلىماس قازىنا مەن يىگىلىك بار.

مهنىڭ بەرەتىنەن قۇندى،
ول ئىپتى ساف التىنەن دا باعالى،
مهنىڭ بەرەتىن ئىنەم تاڭداۋلى،
كۇمىستەن دە الدەقايدا جو عارى.
تۈرلە، ادىلەتتى جولىمەن جۇرەمىن،
اقيقات جولىنان ھېبىر تايىمايمىن. مەنى سۇيگەندەرگە بايلىق
سىلاپ،
قازىنالارىن تولتىرا بەرەمىن».
(8 – تاراۋىدىك 12 – 20 اياتتارى)

تۇرلى تاقىرىپقا اپنالغان ناقل سوزدەر

اشۋاشان ۇرسىن - كەرسىن تۈمىزىدى،
كۈيگە لەك كۇناعا ئىجىسى باتادى.

تاڭاپپارلىقى ادامى تومەندەتەدى،
ال كىشى پەيىلدىگى مەرىيىن وسىرەدى.

ۇرىنىڭ سېبايلاسى - ئۆز جانىنىڭ جاۋى:
ول تەركەللىپ، انت بەرۋەگە ئاجبۇر بولادى،
الىدا قاسارىسىپ، شىندىغىن ايتپايدى.

پەندەدەن قورىققان تۇزاققا تۇسەدى،
ال جاراتقانعا سەنۋىشى امان جۇرەدى.

كۆپ كىسى اكىمنىڭ جۇزىنە قارايدى،
ال ادامىنىڭ قۇقىغىن قۇداي قورعايدى.

ادىلەتسىز پەندە ادىلدار ئۇشىن جىرىەنىشتى،
ال جامانعا جەكسۈرن - اق جولىمەن ئەجۇرۇشى.
(29 - تارۇدىك 22 - 27 اياتتارى)

مازمۇنى

العى ئ سوز.....	3.....
جاراتقان يه - قۇدای تاعالا.....	5.....
ادامزاتىشك ئ حالى.....	11.....
قۇدایدېلەك حابارشىلارى.....	18.....
پەرشتەلەر جانە جىن - پەرىلەر.....	22.....
قۇدای ئ سوزى - قۇدای ئ سوزى	24.....
شىنايىر رەحانىي ئ وىردىلەك نۇرى	33.....
قۇدایدېلەك قۇرباندىق "توقتىسى"	56.....
قۇدای جولى - تۈرا جول.....	63.....
قۇدای رۇحى - قۇدرەتتى قامقورشى	67.....
قۇدای جولىنداعى ئ وىر	72.....
جان يەمىز ئ ماسىحتىشك دۇنييەگە قايتا ورالۋى	82.....
قىيامەت سوتى، جۇماق پەن توزاق	85.....
سوڭىعى ئ سوز	90.....
قوسىمشا:	92.....
باتالار	93.....
ئىمناجاتتار	102.....
زابۇر جىرلارى	109.....
ناقل سوزدەر	136.....

بارش ابدولماسیح
اقسام الدیک اقل سوزی

باسؤعا 2001.07.2 قول قویلدى. قالابى. 84x1081/32
شارتى باسپا تاباعى 5، 88. مسه پتى باسپا تاباعى 5، 21.
تارالىما 50000 دانا. تايisseris # 2255.

داین دیاپوزیوئەر دەن باسلیپ شىعارلىغان.
"اقمولا پولىگرافيا" جابق اقتسيونەرلىك قوعامى،
473000، استانا قالاسى، بېيىتىشلىك كوشەسى، 25